

počítač pro každého

Vypalte si video na DVD

**Jak dostat filmy z videokazet
do počítače (9)**

PŘEDSTAVUJEME

ICQ 5 – telefonujte zadarmo (18)

Elegantní LCD monitor (14)

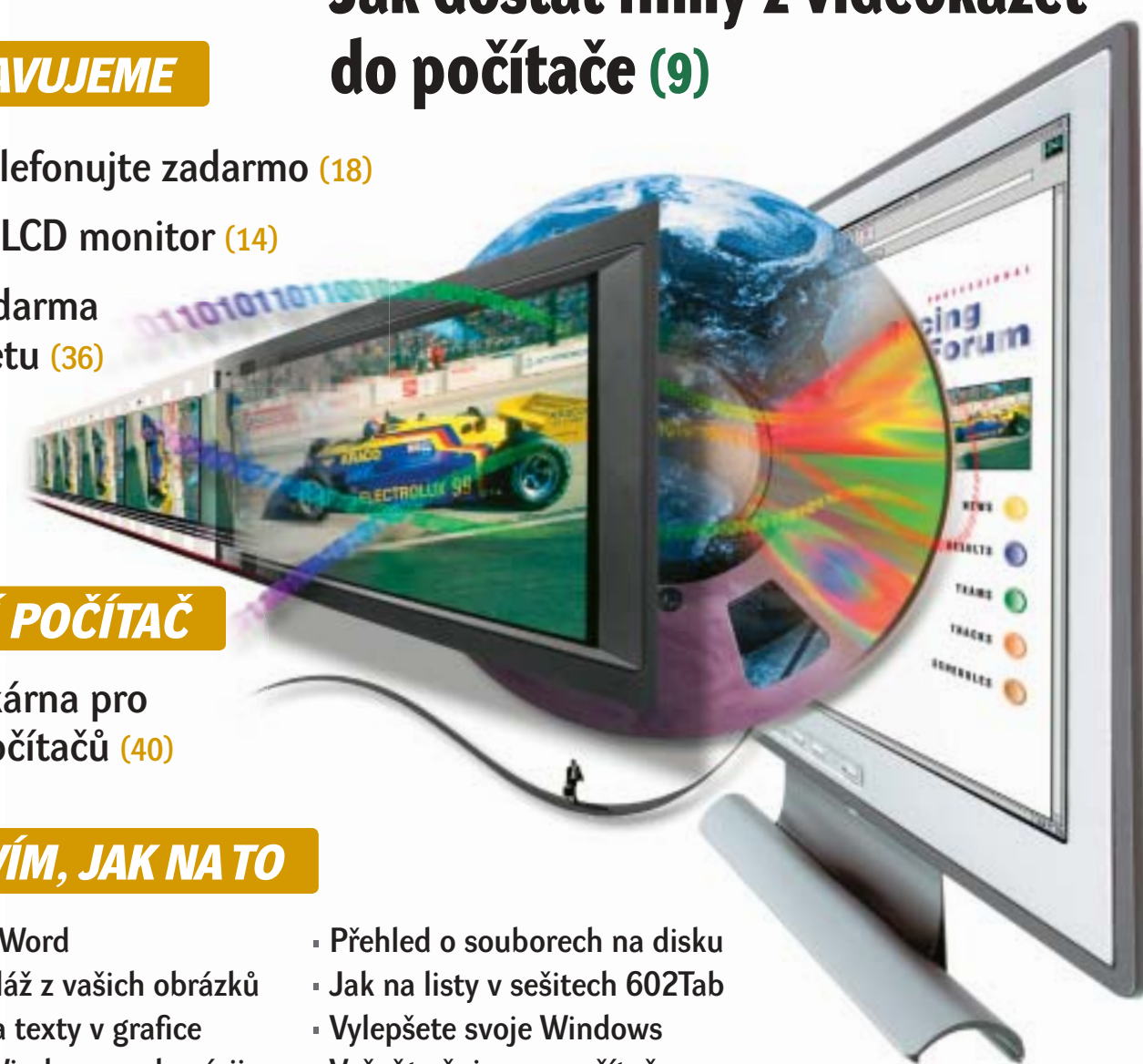
Antiviry zdarma
na internetu (36)

DOMÁCÍ POČÍTAČ

Jedna tiskárna pro
několik počítačů (40)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Tipy pro MS Word
- Dokonalá koláž z vašich obrázků
- CorelDRAW a texty v grafice
- Jak zotavit Windows po havárii
- Přehled o souborech na disku
- Jak na listy v sešitech 602Tab
- Vylepšete svoje Windows
- Vyžene špióny z počítače

OBSAH

4 HITY PPK CD 4/2004

5 ÚVODNÍK

6 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

9 JEDNODUCHÉ NAHRÁVÁNÍ VIDEO

PŘEDSTAVUJEME

12 SVĚŘÍTE WINDOWS NORTONOVÍ?

Stručné představení sady nástrojů Norton SystemWorks 2005.

14 ELEGANTNÍ MONITOR

Při výběru LCD monitoru dnes již nerozhoduje pouze jeho cena a kvalita obrazu, ale také vzhled. A právě z hlediska designu se 17palcový monitor Benq FP785 od většinové produkce výrazně odlišuje.

15 KRÁSA MINERÁLŮ

16 ZA MÁLO PENĚZ HODNĚ MUZIKY

Pro příznivce mobilních počítačů jsme otestovali notebook Gigabyte G-MAX N601, který za lákavou cenu nabízí velmi dobrou výbavu i výkon.

17 PŘEHRAVAČ SE ČTEČKOU

Mezi přenosnými přehrávači souborů MP3 je velký výběr. Tentokrát jsme se podívali na model Umax gotcha!, který je vybaven i čtečkou paměťových karet.

18 ICQ 5: ZVUK I OBRAZ

Oblíbený komunikační program ve verzi 5 umožňuje hlasový i obrazový přenos.

inzerce

JAK NA TO

19 ŠPÍNA Z POČÍTAČE VEN!

Společnost Microsoft představila nedávno zcela nový program MS AntiSpyware, který slouží k vyhledávání a odstraňování špehovacích programů – tzv. spywaru.

21 POKROČILÉ SCHOPNOSTI „JEŠTĚRKY“

23 JAK VYTVOŘIT KOLÁŽ

Představíme program Picasa, jeden z nejlepších pro úpravu a zpracování digitálních fotografií. Navíc je k dispozici zcela zdarma!

25 VÍCE FUNKCÍ PRO VAŠE WINDOWS

27 LISTY V SEŠITECH 602TAB

29 TEXT A GRAFIKA

Možnosti programu CorelDRAW! pro práci s texty

31 TIPY PRO MS WORD

33 JAK VRÁTIT ČAS

Návod na využití nástroje *Obnovení systému*.

INTERNET

36 PROSKENUJTE SVŮJ POČÍTAČ

Viry a spyware útočí, kam se podíváte, a je tedy namístě aktivně se proti nim chránit, třeba i nástroji na internetu.

38 ZVIDITELNĚTE SVŮJ WEB

DOMÁCÍ POČÍTAČ

40 SDÍLÍME MEZI DOMÁCI MI POČÍTAČI

MAGAZÍN

42 SNADNÉ OVLÁDÁNÍ A VÍCE FUNKCÍ PRO WINDOWS

44 OCHRAŇTE SVŮJ POČÍTAČ

45 DVĚ HRY ZDARMA NA CD

46 KŘÍŽOVKA

Pět jazykových programů věnuje firma Langsoft.

47 LISTÁRNA

HITY PPK CD 04/2005

Připravili jsme pro vás obvyklou sbírku deseti zajímavých freewarových her, dále programy pro snadnější ovládání Windows, nové verze oblíbených programů, kolekci programů, které vám pomohou v boji proti počítačové havěti, a jiné programy.

Picasa 2.0

CD: obsah cd/servis
návod: strana 23

MS Windows AntiSpyware

CD: obsah cd/bezpečnost
návod: strana 19

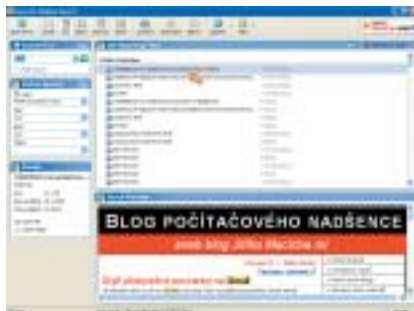
XP Syspad

CD: obsah cd/windows
návod: strana 25

Copernic Desktop Search 1.2

freeware

Kvalitní vyhledávací nástroj. Vyhledává v souborech PDF a HTML, v dokumentech aplikací MS Office a WordPerfect, v běžných textových souborech i v jiných. Rovněž umí vyhledávat v kontaktech Outlooku i Outlook Expressu. Programu Copernic Desktop Search nečiní problém prohledávat e-maily, historii webových pro-

hlížečů ani záložky oblíbených WWW stránek.

rubrika na CD: obsah cd/windows

XP Syspad 6.0.5

freeware

XP SysPad je jakýsi „velín“ Windows. Z okna jednoho programu a jeho nabídek máte přístup k více než 145 funkcím Windows. Program zobrazuje běžící programy, můžete rychle přistoupit k ovládacím panelům, systémovým a uživatelským složkám, vyprázdnit koš, uspořádat oblíbené položky, spustit programy, otevřít

a zavřít mechaniku CD/DVD apod.

rubrika na CD: obsah cd/windows

Ski Challenge 2005

freeware

rubrika na CD: obsah cd/hry

Ski Challenge 2005 je skvělý lyžařský simulátor. Hra je pěkně graficky zpracována a je také dobře hratelná, takže si hráč připadá skoro jako při reálném sjezdu, lépe řečeno, jako by jel závodníkovi „těsně za zády“. Trať sjezdu nabízí několik opravdu obtížných míst, která je nutno několikrát „nastudovat“, než se vám je podaří ideálně projet.

Stronghold 2: Castle Attack

freeware

rubrika na CD: obsah cd/hry

Vaším úkolem v této hře je bránit rozestavěnou pevnost tak dlouho, dokud se vám nepodaří její stavbu dokončit. K dispozici máte celkem šest mužů a ty můžete libovolně dělit mezi obranu hradů a stavbu pevnosti. Na vaše hradby budou z pravé strany útočit nepřátelští vojáci – snažte se je zlikvidovat dřív, než se dostanou příliš blízko.

ICQ 5.02

freeware

Nejnovější verze programu ICQ. ICQ patří k nejoblíbenějším komunikačním programům (tzv. instant messengerům). Díky tomuto programu hned vidíte, kteří z vašich přátel a kolegů jsou zrovna on-line. Tato verze ICQ obsahuje řadu novinek (možnost komunikovat pomocí mikrofону

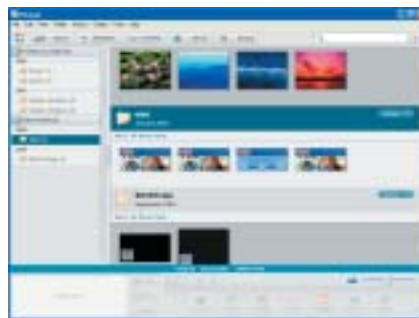
a webové kamery, lze posílat tzv. zvukové emotikony apod.).

rubrika na CD: obsah cd/servis

Picasa 2.0

freeware

Picasa je velmi dobrý program pro organizaci a úpravu digitálních fotografií (a navíc je poskytován zdarma). Dokáže pracovat se všemi důležitými formáty obrázků. Pro úpravu fotografií jsou k dispozici všechny základní funkce. Propracována je i organizace fotografií – můžete třídit fotografie do alb, vypálit je přímo na CD/

DVD, vytvářet popisy snímků apod.

rubrika na CD: obsah cd/servis

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

máte doma video? Domnívám se, že většina českých domácností je tímto zařízením na nahrávání a přehrávání videozáznamů vybavena. Videorekordér se v posledních dvaceti letech stal běžným a samozřejmým doplňkem televizního přijímače. Větší či menší videotéku má dnes doma kdekdo, a ti větší fandové si pořídili dokonce videokamery a natáčejí vlastní snímky. Velká většina těchto filmů a videozáznamů se nachází na „klasických“ videokazetách VHS. Ty však už začaly uvolňovat místo modernějším nosičům – diskům DVD. Loňský rok byl v nerovném souboji těchto dvou médií rokem přelomovým. V roce 2004 se už i u nás prodalo více filmů na DVD než na videokazetách. Stejně jako hudební cédéčka v minulosti převálcovala magnetofonové

kazety, DVD vítězí nad VHS. Příčiny jsou stejné: digitální záznam nestárne a ani opakovaným přehráváním neztrácí na kvalitě, DVD se přehráváním neopotřebovává a ve srovnání s videokazetou je odolnější proti poškození a také levnější. Digitální záznam má však ještě jednu, a to podstatnou konkurenční výhodu: můžete jej zpracovávat a libovolně upravovat doma ve svém osobním počítači a díky poměrně levným zapisovacím mechanikám DVD můžete vytvářet vlastní filmové DVD tituly. Majitelé videonahrávek uložených na videokazetách však musí vyřešit otázku, jak svou stárnoucí videotéku převést do „nezničitelné“ digitální podoby. A právě s tímto úkolem vám poradíme v tomto vydání. S dostatečně výkonným počítačem a s vhodnou výbavou to pro vás nebude problém. Podívejte se na stranu 9.

Přeji vám hodně úspěchů nejen při zpracování videa.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad *S PPK na internet*. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

info

Chcete ušetřit 15 Kč při nákupu každého vydání PPK, a ještě dostat dárek? Zajistěte si předplatné! Více na str. 49.

NOTEBOOK PREMIO 5050N

Společnost AT Computers oznámila, že uvedla na trh notebook **Premio 5050N**, založený na nejnovější mobilní platformě Intel Centrino, dříve kódově označované jako Sonoma. Notebook Premio 5050N disponuje širokoúhlým 15,4" displejem, novou čipovou sadou Intel 915 Express, procesory Intel Pentium M, adaptérem bezdrátové sítě, grafickým čipem Intel Graphics Media Accelerator 900 a rozhraním pro osmikanálový zvuk. Multimediální využití notebooku je zdůrazněno možností vestavěného televizního tuneru. TV tuner je možné ovládat pomocí tlačítek na přední straně notebooku nebo prostřednictvím dálkového ovladače. Sestavu s 1,73GHz procesorem Pentium M 740, operačním systémem MS Windows XP Professional, 512 MB operační paměti, 60GB pevným diskem a DVD vypalovačkou pořídíte za 41 638 Kč s DPH.

<http://www.premionb.cz>

MINIATURNÍ PEVNÝ DISK

Společnost Hitachi představila miniaturní pevné disky **Microdrive**, které ukládají data na úložné plotny o průměru 1 palce (tedy 2,54 cm). Toto médium o velikosti paměťové karty Compact Flash typu II váží pouze 16 g a nabízí kapacitu až 4 GB (to odpovídá např. obsahu 2800 disket). Disk Microdrive Hitachi je vhodný zejména pro digitální fotoaparáty – i při vysokém rozlišení můžete na tento disk uložit tisíce snímků. Navíc mezi jednotlivými snímky nemusíte

čekat na jejich uložení, protože tato média mají vysokou rychlost ukládání (maximální propustnost je až 7 MB/s). Rovněž se nabízí využití u přenosných zařízení, jako jsou notebooky a osobní organizéry. K dispozici je i 2GB verze tohoto miniaturního pevného disku.

<http://www.hitachi-online.cz>

TICHÉ PC

Společnost AT Computers oznámila uvedení nového osobního počítače **AC OfficePro 2700LN Mobile** (28 548 Kč s DPH) na trh. Jedná se o počítač určený pro uživatele, kteří ocení jeho tichý provoz. Toho je docíleno díky použitému 1,7GHz procesoru Pentium M 735, určenému pro notebooky. Počítač disponuje 512 MB operační pamětí, pevným diskem o kapacitě 80 GB a mechanikou DVD-ROM. Lze si připlatit za DVD vypalovačku. Počítač se standardně dodává s operačním systémem MS Windows XP Professional a se systémem Spasitel, který slouží ke snadné a rychlé obnově systému do původního stavu.

<http://www.atcomp.cz>

LEVNÁ BAREVNÁ LASEROVKA

Konica Minolta rozšiřuje svou nabídku tiskáren o barevnou „laserovku“ **Magicolor 2430DL** (13 542 Kč s DPH). Tato barevná laserová tiskárna je vybavena rozhraním PictBridge, které umožňuje tisk barevných fotografií přímo z digitálního fotoaparátu. Tiskne rychlostí až 5 barevných nebo 20 černobílých stran formátu A4 za minutu. Je standardně vybavena rozhraním Ethernet pro připojení do počítačové sítě, pamětí o velikosti 32 MB (lze ji rozšířit na 544 MB) a zásobníkem na 200 listů papíru. Pro připojení k počítači s operačním systémem Windows (98 SE, ME, 2000, XP), MacOS či Linux je vybavena rozhraním USB 2.0. Tisk probíhá v rozlišení až 2400 × 600 dpi. Podle potřeb lze k tiskárně nainstalovat rozšiřovací vybavení, jako je modul automatického oboustranného tisku nebo přídatný podavač na 500 listů. Rozměry tiskárny jsou 430 × 395 × 341 mm.

<http://www.minolta.cz>

PŘEHRAVAČ S PEVNÝM DISKEM

Společnost Sony uvádí na trh hudební přehrávač **NW-HD3**, který pro ukládání dat používá 20GB pevný disk a přehrává soubory formátu ATRAC3plus a MP3. Díky hliníkovému krytu a technologii G-Sensor je odolný vůči nárazům a při pohybu se nesetkáte s výpadky přehrávání. Tento model je dostupný v pěti barevných variantách a součástí balení jsou sluchátka, síťový adaptér a USB kabel pro připojení přehrávače k počítači.

<http://www.sony-europe.com>

Vyhlášení výherců z předplatitelské soutěže firmy Magnet Press Slovakia, která proběhla v prosinci 2004

Peňažnú poukážku v hodnote 1000 Sk na nákup tovaru v predajniach MPS získal: Gabriel Vjeszt, Dobšinského 90, 048 01 Rožňava, predplatiť titul Počítač pro každého.

Peňažnú poukážku v hodnote 500 Sk na nákup tovaru v predajniach MPS získal: Matej Klimo, Voderady 43, 919 42, predplatiť titul Počítač pro každého.

Vrátené uhradené predplatné získal: Rudolf Wendeling, Cajlanská 43, 902 01, Pezinok, predplatiť titul Počítač pro každého.

ŠTÍHLÝ SKENER NA CESTY

Společnost Canon uvedla na trh skener **CanoScan LiDE 500F**, vhodný pro uživatele na cestách. K počítači se skener připojuje přes rychlé rozhraní USB 2.0 High Speed a prostřednictvím něj také čerpá veškerou potřebnou energii. Skener LiDE 500F pracuje v rozlišení až 2400 × 4800 dpi a je vybaven jednotkou pro skenování 35mm filmů. Pro tyto účely je skener vybaven technologií FARE, která automaticky rozpozná a odstraní stopy prachu a škrábance naskenované z povrchu filmu. Skener měří na výšku pouze 35 mm a díky vestavěnému stojanu ho lze používat i ve vertikální poloze (na boku), takže na pracovním stole nezabere příliš místa. Nový design víka umožňuje skenovat i silné knihy či velké mapy.

<http://www.canon.cz>

inzerce

JEDNODUCHÉ NAHRÁVÁNÍ VIDEO

Statistiky vánočních prodejů jednoznačně potvrdily zájem o DVD přehrávače, což znamená výrazný posun k digitálnímu videu i v běžných domácnostech. Nahrávání na DVD je sice zatím jen výsadou dražších modelů, ovšem pro tyto funkce je možné využít domácího PC. Počítač pro každého otestoval jednoduché a levné řešení pro nahrávání videa – Dazzle 90. A jak se ukázalo, je toto řešení vhodné opravdu pro každého.

Ať je to nahrávání televizního vysílání, nebo nahrávání záznamu z analogových kamer, anebo z VHS videa, běžné domácí počítače, které nejsou starší než dva roky, se s tím dokáží vypořádat. Zvládnou video jak nahrát a zpracovat, tak i vypálit na videodisky CD nebo DVD, aby je bylo možné přehrát na stolních DVD přehrávačích a v televizi.

Běžné počítače nejsou vybaveny převodníky pro digitalizaci videa, proto je třeba se po nějakém vhodném řešení rozhlédnout. Vybírat je možné z řady interních zachytávacích karet, které bývají většinou kombinované s televizními přijímači, nebo je možné sáhnout po externích převodnících. Ty se připojují přes rozhraní FireWire nebo přes USB. Jako převodník se dá použít i digitální kamera.

ALESPOŇ CELERON 1,2 GHZ

Samozřejmě existují spodní hardwarové limity počítače, pod kterými nemá smysl o zpracování videa uvažovat. Největší nároky na technické vybavení počítače jsou kladeny při nahrávání, kdy nesmí docházet k přerušení datového toku z převodníku na pevný disk a k následné ztrátě videosnímek. V dobré součinnosti musí pracovat procesor s vyrovnávací a operační pamětí, se sběrnici,

PŘÍPRAVA PEVNÉHO DISKU

Pevný disk by měl obsahovat alespoň 20 GB místa. Před nahráváním videa jej dejte prověřit systémovými službami Scandisk a Defragmentace, které jsou součástí Windows.

na kterou je připojen převodník, a samozřejmě s řadičem a pevným diskem. Minimální konfigurace počítače je s procesorem Celeron 1,2 GHz, se 128 MB RAM a operačním systémem Windows 98SE. Na pevném disku by mělo být k dispozici alespoň 20 GB volného místa. Ovšem více než kde jinde právě u zpracování digitálního videa platí, že čím lepší konfigurace, tím rychlejší a pohodlnější práce.

Pro úplnost připomínáme, že o nahrávání a zpracování analogového zvuku na počítači

PARAMETRY VIDEO

V našich končinách se pro televizní vysílání používá norma PAL. V poloprofesionálních a domácích podmínkách se video pro tuto normu zpracovává v rozlišení obrazu 720 × 576 bodů. Stejně je i finální rozlišení disků DVD Video pro stolní přehrávače. Existují i další alternativy, například méně náročné rozlišení 352 × 288 (standard VCD) se například dostatečně hodí pro nahrávání VHS videa nebo pro záznam na méně výkonných počítačích.

jsme podrobně psali v PPK č. 12/04 a 13/04 a o záznamu analogového videa na počítači jsme uveřejnili obecný článek v čísle 23/04 – zde jsme se kromě popisu vhodných zařízení a programů zabývali i vysvětlením

VYZKOUŠELI JSME PŘEVODNÍK PINNACLE DAZZLE 90

problematicky související s nahráváním videa, jako jsou technologie, rozlišení a formáty. Všechny tři zmíněné články najdete (ve formátu PDF) na příloženém CD, a to v rubrice Obsah CD/Obsahy.

EXTERNÍ PŘEVODNÍK ANALOGOVÉHO VIDEO PINNACLE DAZZLE 90

Z dostupných zařízení pro nahrávání videa jsme na zkoušku sáhli po externím převodníku Pinnacle Dazzle 90. Při rozhodování hrála v jeho prospěch jednak známá kvalita převodníků jednoho z největších výrobců zařízení pro zpracování videa, jednak kvalitní softwarové vybavení. To vše za cenu do tří tisíc korun.

Kdybychom měli pokračovat ve výčtu výhod Dazzle, museli bychom uvést bezproblémový a spolehlivý provoz vyladěného hardwaru i softwaru, českou lokalizaci programového vybavení a v našich končinách i vzorovou technickou podporu českého zastoupení.

POPIS ZAŘÍZENÍ

Dazzle 90 je externí analogově-digitální převodník, který se k počítači připojuje přes rozhraní USB 2.0. Neobsahuje hardwarové kodeky a po základní digitalizaci je další

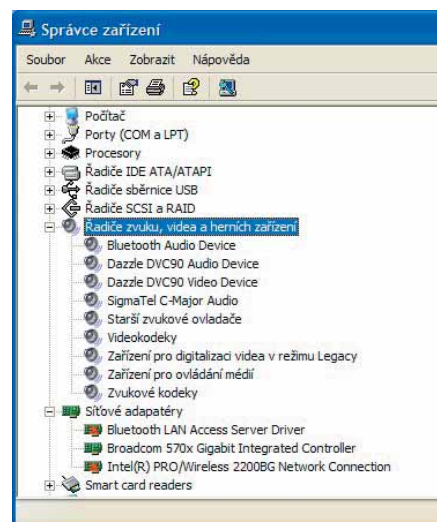
zpracování videa prováděno procesorem počítače. Převodník obsahuje dva linkové audiovstupy, kompozitní videovstup a vstup S-Video. Konektory cinch (RCA) a S-Video jsou standardizované pro běžně používaná videozařízení a kabely. Kromě krátkého seznamovacího manuálu, instalačního CD s ovladači a CD s programovým vybavením jsme obdrželi ještě bonusové DVD s dalšími doplňky a CD s nejnovějšími aktualizacemi programů. Balení neobsahuje žádné propojovací videokabely.

Po připojení převodníku do USB konektoru si počítač vyžádá instalační CD a po potvrzení bezproblémově nainstaluje zařízení do systému. Ve správci zařízení se objeví dvě nové položky – pro zpracování videa

a pro zpracování audia. S tímto hardwarem by bylo možné ihned pracovat v libovolné aplikaci pro zachytávání zvuku nebo videa. Typickým příkladem může být Movie Maker z Windows XP.

INSTALACE PROGRAMŮ

Jako programové prostředí je zvolena všeobecně známá stříhová aplikace Pinnacle Studio 9 ve verzi Quick Start. Tato funkčně

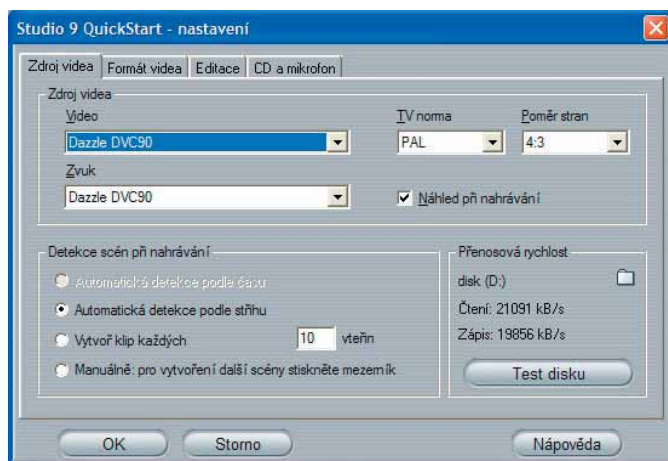

Instalace převodníku.

plnohodnotná verze Studia 9 neobsahuje jen některé speciální efekty a filtry. Po vyzkoušení funkcí lze prohlásit, že při běžné práci na žádná omezení nenarazíte. Hlavní vlastnosti pro nahrávání a vypalování jsou zachovány v plném rozsahu, včetně kodeků MJPEG a MPEG. A co je nejdůležitější, funkce pro vyčištění zvuku i obrazu jsou ve verzi Quick Start zachovány.

NAHRÁVÁME VE STUDIU 9

Prostředí programu je maximálně zjednodušeno a díky lokalizaci je orientace v něm zcela snadná. Studio ovládnete za jediný večer a druhý večer už budete experimentovat s detailnějšími funkcemi a nastaveními. Nastavení parametrů nahrávaného videa je maximálně zjednodušeno na profily VCD, SVCD a DVD. Výběr profilu se

Ve volbě *Nastavení* zkontrolujte *zdroj videa*, kde byste měli mít nastaveno zařízení Dazzle. Rozhodněte se, zda a jakým způsobem chcete, aby program sám rozdělval video na scény. Dále disk nastavte pro ukládání dat. Podle použitého vstupu zvolte buď kompozitní vstup, nebo S-Video.

provádí s ohledem na plánovaný export – tedy podle toho, zda soubor požadujete mít na pevném disku, nebo na vypáleném CD/DVD. Pokud to výkon a kapacita počítače dovolují, je lepší video ukládat ve vyšším rozlišení – zmenšovat lze vždy, zatímco zvětšovat, aniž utrpí kvalita obrazu, už nikoliv.

Po startu programu přepněte do záložky *Nahrávání* a spusťte volbu *Nastavení* – pro jistotu projděte všechny karty pro nastavení zachytávání videa. Na kartě *Formát videa* nastavte *formát* ukládaného videa na AVI, MJPEG a u kvality nastavte *Výborná*. Formát zvuku je přednastaven na PCM (WAV) v kvalitě 16 bitů se vzorkováním 48 kHz. Tím je zaručeno, že při případných dalších úpravách videa se synchronizace zvuku nerozejde s obrazem. Nahrávat lze i do formátu MPEG, ale ten není pro následné úpravy videa příliš vhodný.

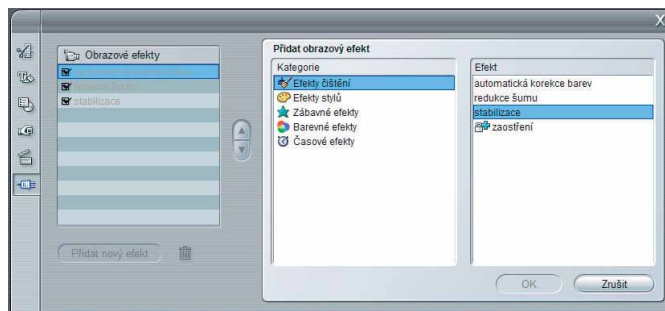
POUŽÍVÁTE MJPEG

Pro nahrávání je nejvhodnější videoformát MJPEG. Jde o sled snímků, u kterých se komprimace typu JPG provádí jen v rámci snímku. Tato komprimace srazí velikost dat zhruba na čtvrtinu a je nenáročná na procesor. Videoformát MJPEG je vhodný i pro další zpracování, protože obsahuje všechny snímky videa. To však neplatí pro formáty typu MPEG: před dalším zpracováním videa ve formátu MPEG je třeba snímky nejprve náročně rekonstruovat.

Při nahrávání Studio umožňuje jak nastavení hlasitosti audia, tak nastavení barevných korekcí, jasů a kontrastu obrazu. Nastavení závisí hlavně na zkušenostech uživatele, proto doporučujeme nejprve experimentovat s kratšími soubory, případně korekci videa ponechat až na videoeditoru.

EDITACE VIDEO

Po ukončení nahrávání přepněte do záložky *Editace*. V horní části pracovní plochy jsou seřazeny nahrané scény (klipy, záběry). Jejich přetažením na časovou osu je přidáváte do aktuálního projektu. Scény lze stříhat a dělit, lze mezi ně vkládat přechody nebo foto-

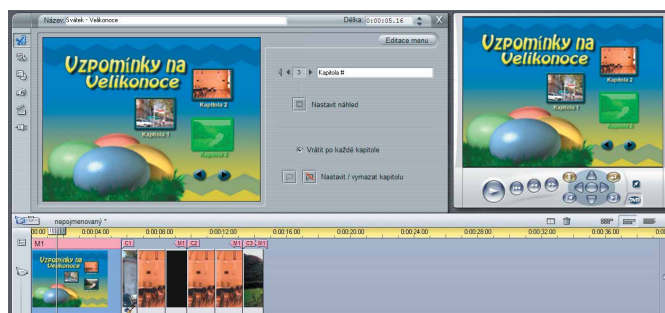
Dvojitým kliknutím na scénu v časové ose se otevře další dialogové okno, umožňující použít filtry pro vyčištění obrazu. Podobná nabídka se otevře po dvojitém kliknutí na zvukovou stopu.

grafie, přidávat titulky a samozřejmě další zvukové stopy, například stopy s komentářem a na pozadí hudbu. Studio nabízí databanku nejrozličnějších prvků a šablon. V nainstalovaných adresářích najdete jak galerii grafiky v podobě titulků a v podobě DVD menu, tak i databanku zvuků a ruchů a nástroj SmartSound pro automatické generování hudby na pozadí podle zvoleného žánru.

Studio obsahuje i nástroje pro automatický stih a pro vygenerování DVD.

PŘÍPRAVA DVD MENU

Pokud nebudete chtít přehrávat videodisk v kuse, můžete vytvořit jednoduché DVD menu, ze kterého budete jeho obsah, rozříděný v kapitolách, ovládat. Dělá se to opět na časové ose, nabídka DVD menu se vyvolá dvojitým kliknutím na ikonu *Zobrazit menu*. Z galerie vyberete šablonu menu a přetáhnete ji na začátek časové osy. Odskoky na kapitoly videa lze vytvořit přímo přetažením záběru pomocí myši. Verze Quick Start neumožňuje vyvolat další vnořená menu ani volně editovat šablonu menu.

Připravené DVD menu s odskoky na kapitoly lze vyzkoušet přímo v náhledovém monitoru, a to dvojitým kliknutím na tlačítko DVD.

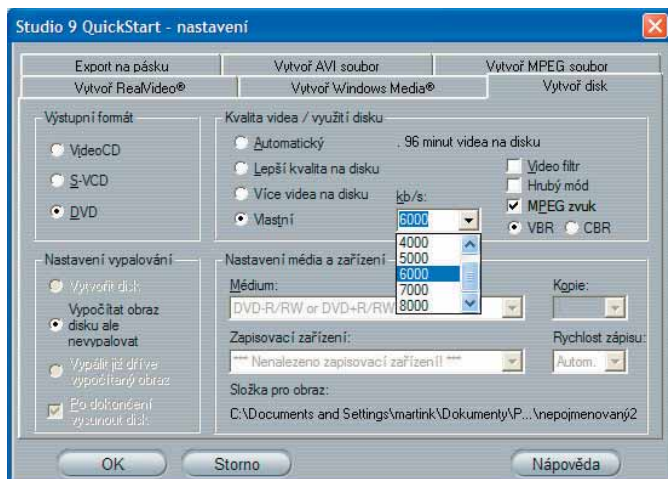
EXPORT VIDEO

Studio nabízí na kartě *Export videa* zcela nadstandardní realizaci zpracovávaného projektu. Video lze exportovat zpátky na pásek kamery (pouze DV), uložit jej v různých formátech na pevný disk nebo vypálit na CD či DVD. Pro export do souboru lze využít formáty Real Video, Windows Media, MPEG-1 a 2, případně další kodeky nainstalované v systému (DivX). Praktické jsou i přednastavené profily například pro web, pro e-mail nebo pro prohlížení v normě PAL.

VYPALUJEME VIDEODISK

Pro nás je nejzajímavější volbou exportu vytvoření videodisku CD nebo DVD. Pokud máte k počítači připojení vypalovačku CD nebo DVD, příslušné nabídky vypalování se stanou aktivními. Připraveny jsou opět praktické profily pro disky VCD, SVCD a DVD, přičemž nastavení parametrů je možné měnit. Optimalizace se týká jak volby proměnného datového toku videa VBR, tak i konverze zvuku PCM na úspornější audioformát MPEG-1 Layer 2. Ušetřené místo je pak možné věnovat opět videu. Pokud na DVD vypalujete video v nižším rozlišení, je možné využít až 4 hodin záznamu.

U disků SVCD a DVD je možné optimalizovat kvalitu a použitelnou délku záznamu volbou *Vlastní* a ručním nastavením datového toku.

NEŽ ZAČNETE NAHRÁVAT

Dazzle 90 je ideálním zařízením pro uživatele, kteří chtějí zachytávat analogové video a konektory pro připojení chtějí mít vždy po ruce. Případně pro ty uživatele, kteří si nemohou koupit interní zachytávací kartu (například nechtějí-li porušit záruku tím, že otevrou skříň počítače, nebo používají-li notebook). Připojení zařízení k počítači přes USB 2.0 i instalace programů jsou bezproblémové a rovněž práce s videem je intuitivní a rychlá. Ve spojení s vypalovací DVD mechanikou tvoří Dazzle 90 z počítače ideální pracoviště pro zpracování nebo archivaci analogového videa.

Mnoho úspěchů s digitálním nahráváním videa přeje
Martin Kučera – redaktor Chipu.

PINNACLE DAZZLE 90 info

Komplexní řešení pro nahrávání a zpracování analogového videa

Výrobce: <http://www.dazzle.com>.

Zastoupení: <http://www.exac.cz>.

Operační systém: Windows XP SP1.

Cena: 2970 Kč.

PINNACLE DAZZLE 90 SE SLEVOU 15 %

Pinnacle Dazzle 90
– komplexní řešení pro
nahrávání a zpracování
analogového videa

SLEVA 15% NA PRODUKT DAZZLE 90 (Z CENY 2970 Kč S DPH)

Sleva platí do 31. března 2005.

Vystřižený a vyplněný kupon zašlete na adresu zastoupení Pinnacle Systems, společnost Exac, s. r. o., Zbraslavská 27, 159 00 Praha 5.

Na základě své objednávky obdržíte produkt na dobírku poštou, případně je možné si produkt osobně vyzvednout přímo na uvedené adrese společnosti Exac.

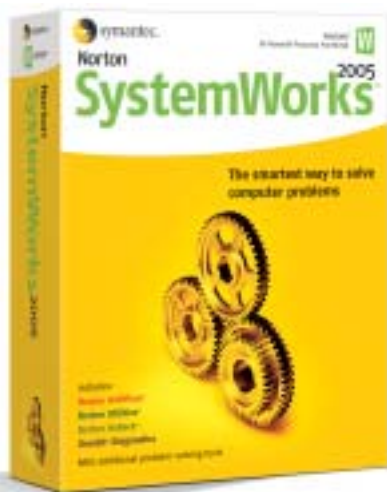
Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

E-mail: .....

Telefon: .....

inzerce

SVĚŘÍTE WINDOWS NORTONOVÍ?

Microsoft Windows obsahují různé nástroje, které mají uživateli pomoci se správou a údržbou Windows či které mají počítač udržet v bezpečí. Existuje firma, která již dlouhá léta a po mnoho verzí Windows dodává nástroje, jež mají být lepší než ty vestavěné – je to firma Symantec, prodávající svůj software často pod značkou Norton. Podívejme se na sadu **Norton SystemWorks 2005**.

NORTON SYSTEMWORKS JSOU SADA v pravém smyslu – některé nástroje, které sdružují v jednom balení, se dají koupit také zvlášť. Podporují Windows od verze 98 až po XP, my jsme však sadu zkoušeli pouze pod systémem Windows XP.

Norton SystemWorks jsou celé anglicky a bez dobrého porozumění jejich anglickému rozhraní se patrně neobejdete. Jiné sady od Symantecu jsou však dnes dostupné i česky.

ONE BUTTON CHECKUP

Pravidelnou kontrolu počítače má usnadnit „kontrola na jedno stisknutí tlačítka“. Ve skutečnosti se spouští i automaticky v nastavených intervalech. Prohlíží systémové registry, integritu nainstalovaných programů (zda jim nechybí nezbytné součásti), ověřuje, zda máte poslední definice virů, zda probíhají automatické antivirové kontroly i zda počítač pravidelně kontrolujete také ručně. Zjišťuje, zda není možné na disku uvolnit nějaké místo vymazáním dočasných souborů. Toto výchozí nastavení je vhodné upravit: není přece nutné ani žádoucí vymazat například *dočasné soubory* prohlížeče internetu, dokud je na disku místa dost.

NORTON UTILITIES

Norton Utilities jsou základem Norton SystemWorks. **SpeedDisk** je nástroj na defragmentaci disků, jenž poskytuje o trochu podrobnější obrázky o rozložení souborů na disku a také nabízí určité možnosti ručně zvolit, kam se budou některé soubory nebo typy souborů řadit.

Obdobně **Norton Disk Doctor** je podrobnější a na funkci bohatší nástroj na kontrolu integrity pevných disků. Nutno však říci, že souborový systém NTFS není náchylný k chybám, a tak se Disk Doctor uplatní spíše na starších discích s nějakou verzí systému FAT.

Obnovu smazaných souborů usnadňuje **UnErase Wizard**, a to zejména ve spojení s *ochranou odpadkového koše*, již je též možno nainstalovat (ve Windows 2000/XP je zapnutí této ochrany nezbytností, aby **wizard** fungoval). Nortonem chráněný odpadkový koš se

Základní okno Norton SystemWorks.

stará o to, aby místo na disku, kde se nacházely smazané soubory, nebylo ještě po nějaký čas přepsáno, pokud to dostatek diskového prostoru dovoluje. Užitečnou se může ukázat i funkce, která v mnoha případech uchová starší verzi přepsaného souboru.

Wizard (průvodce) nabízí možnost vyhledání smazaného souboru. Bohužel jsme se setkali s tím, že *opakované* vyvolání UnErase Wizard vedlo na našem počítači k určité nestabilitě, která si vyžádala restart systému (napoprvé wizard proběhl a obnova se zdařila).

NORTON SYSTEMWORKS JSOU SADA PROGRAMŮ PRO LADĚNÍ, ÚDRŽBU A BEZPEČNOST WINDOWS.

WinDoctor hledá problémy v samotných Windows. Kontroluje především *registry* – zda neobsahují neplatné hodnoty, neodkazují na neexistující soubory a podobně. Kupodivu i v čerstvě nainstalovaných Windows se takové chyby najdou. Symantec tvrdí, že když se časem nahromadí, mohou vést až k nestabilitě systému. Všechny chyby, které jsme objevili na testovacím počítači, byly popsány jako *Severity Medium* (chyby „střední závažnosti“) – my bychom je však označili za nepodstatné. Když například odkaz v *posledních dokumentech* vede na soubor, jenž už byl mezitím smazán, nejde o chybu ohrožující stabilitu Windows. Nicméně jsme se nesetkali s tím, že by WinDoctor nabídl opravu vyloženě nesmyslnou.

System Doctor se ve výchozím nastavení neinstaluje – musíte jej případně vybrat při instalaci ručně. Nabízí okno, ve kterém si můžete rozestavit soustavu senzorů („budíků“), jež trvale (respektive pravidelně podle svých nastavení) sledují nejružnější parametry systému a za určitých okolností mohou vyvolat žádoucí akce (třeba vyčištění disku, když volné místo klesne pod určitou hodnotu).

System Information – další nástroj, který se nainstaluje, jen když jej sami zvolíte – slouží jako přehledný výpis konfigurace počítače. Běžně je užitečný zejména seznam toho, co obsazuje paměť či kolik místa co zabírá na disku.

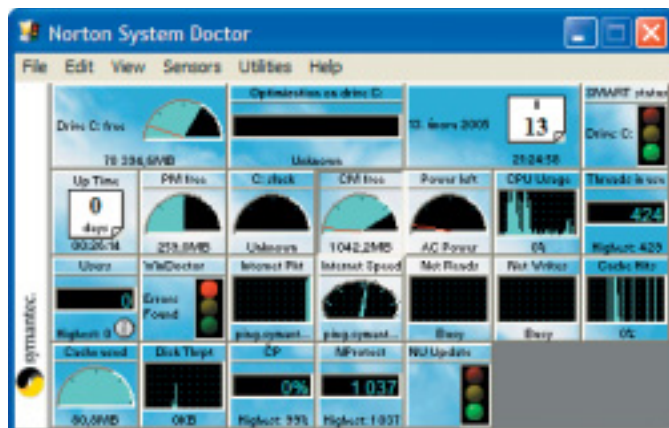
Wipe Info je speciální nástroj pro ty, kdo potřebují z bezpečnostních důvodů vymazat nějaký soubor tak, aby po něm už nezbylo ani památky, nebo vymazat volné místo na disku takovým způsobem, aby už z něj nešlo nic obnovit.

NORTON CLEANSWEEP

Další koště na vymetání toho, co už nechcete, a komponent, jehož instalaci musíte vybrat ručně. **Uninstall Wizard** má usnadnit odinstalaci programů, a to dokonce se zálohou. Pro lepší odinstalaci si můžete dát všechny budoucí instalace monitorovat.

Fast & Safe Cleanup je nástroj na rychlé uvolnění místa na disku vymazáním dočasných souborů nejružnějšího druhu. Další nástroje CleanSweepu umějí z prohlížeče internetu odstraňovat různé doplňky, jejichž instalaci po vás většinou chtěly nějaké navštívené weby a také ji (s vaším souhlasem) většinou samy provedly.

Za užitečnou považujeme i možnost vytvořit zálohu nainstalovaného programu, pro případ, že by se jeho soubory poškodily.

System Doctor potěší všechny, kdo si chtějí vyhrát se sledováním nejrůznějších parametrů systému.

Norton Cleanup je příbuzný nástroj CleanSweepu, jenže je vybrán ve výchozí instalaci. Je jen jednoduchým nástrojem na odstraňování různých dočasných drobností.

NORTON ANTIVIRUS

V sadě je obsažen i antivirový nástroj Norton Antivirus. Trvale monitoruje systém proti všem druhům známých virů, makrovirů, spywaru a jiných škodlivých programů; navíc se snaží rozpoznat i hrozby, které ještě přesně popsány nejsou. Sleduje také příchozí i odchozí poštu, jestliže používáte (pomocí poštovního programu) obvyklé metody POP3 a SMTP.

Když jste připojeni k internetu, Norton Antivirus si pravidelně stahuje nové popisy virů. Po stažení nových popisů sám zběžně znovu prohlédne systém. Obsahuje i jednoduchý firewall pod názvem **Internet Worm Protection** čili „ochrana proti červům“. Instalace dokonce doporučuje vypnout Windows Firewall od Microsoftu.

Norton Antivirus považujeme za jeden z těch lepších a co do bezpečnosti poměrně spolehlivých. Vytknout mu lze především to, že jeho monitorování spotřebovává poměrně dost paměti a viditelně zpomaluje některé operace s počítačem.

NORTON GOBACK

Norton GoBack se instaluje zvlášť a má umožnit navrácení nešťastných změn systému i souborů a disku. Jeho funkce jsou mnohem bohatší, než co nabízí *Obnova systému*, o které píšeme na stranách 33–34. GoBack dokonce umožňuje „instalace programů na zkoušku“.

CO LZE SPUSTIT Z CD

Instalační CD dovoluje spustit některé základní nástroje na libovolném počítači, do kterého CD vložíte, byť s omezením funkčnosti některých nástrojů – nejcitelnější je asi to, že ve WinDoctoru není dostupná možnost vrátit provedené opravy. Přístupný je takto Disc Doctor, WinDoctor, Wipe Info a Fast & Safe.

Cena Norton SystemWorks 2005 se u prodejců pohybuje kolem 2500 Kč (včetně DPH). Jde v zásadě o užitečné nástroje, avšak také o dosti podstatný zásah do Windows a do jisté míry o větší zatížení počítače, zejména nemáte-li mnoho paměti. Normálně by mělo být možné stáhnout z webu Symantecu zkušební verzi, v době naší uzávěrky však nebyla žádná zpřístupněna.

-mjs

NĚCO NAVÍC

System Optimizer vám má pomoci uzpůsobit Windows lépe vaší představě. Je to tedy obdoba jiných programů, které pomocí uživatelského rozhraní zpřístupňují „skrytá“ nastavení v systémových *registrech*. System Optimizer toho zpřístupňuje opravdu hodně a můžete jej využít třeba k tomu, že některým dalším uživatelům svého počítače zakážete určitě nežádoucí věci.

Connection Keep Alive je komponent zajišťující minimální aktivitu na vašem připojení k internetu, a to pro případ, že k tomu máte nějaký důvod.

CheckIt Diagnostics se instalují zvlášť a je to podrobná diagnostika systému.

inzerce

ELEGANTNÍ MONITOR

Při výběru LCD monitoru dnes již nerozhoduje pouze jeho cena a kvalita obrazu, ale také vzhled. A právě z hlediska designu se 17palcový monitor Benq FP785 od většinové produkce výrazně odlišuje.

MONITOR BENQ FP785 má totiž zajímavě řešen podstavec. Skládá se ze dvou stejných sklopných oblouků, po jejichž složení směrem k sobě vnikne držadlo, které se uplatní při přenášení monitoru či při jeho zavěšení na stěnu. Po zavěšení za podstavec se monitor oproti umístění na stole nachází v pozici „vzhůru nohama“, takže pro správné zobrazení je třeba obraz na displeji převrátit o 180 stupňů. K tomuto účelu do počítače nainstalujete program Pivot Pro. Držák pro zavěšení na stěnu je součástí balení.

K monitoru jsou přiloženy i kabely pro připojení k počítači – jeden s konektory D-Sub a druhý pro digitální rozhraní DVI-D. Nechybí ani napájecí kabel a kabel pro převod zvuku do monitoru. Benq FP785 je totiž vybaven i dvěma reproduktory o výkonu 1 W, které jsou vybaveny režimem SRS pro simulaci prostorového zvuku. Jsou ukryty ve spodní části monitoru pod látkovým krytem.

OVLÁDACÍ PRVKY

Uprostřed této plochy je po obvodu podsvíceného kruhu s logem Benq (při zapnutém monitoru svítí modře, a pokud je monitor bez signálu, pak oranžově) rozmístěno šest tlačítek pro ovládání menu monitoru. Tato tlačítka jsou úzká, ale díky svému rozmístění velmi dobře přístupná. Horší je to se zjištěním, které funkce jsou jednotlivým tla-

NA DISPLEJI S ÚHLOPŘÍČKOU 17 PALCŮ (43,2 CM) ZOBRAZUJE MONITOR BENQ FP785 VE VÝBORNÉ KVALITĚ 1280 × 1024 BODŮ.

čítkům přiřazeny – piktogramy informující o funkcích tlačítek jsou totiž velmi malé.

Po chvilkovém tápání jsme si však zvykli a naopak jsme uvítali možnost stiskem tlačítka vyvolat nabídky pro rychlou úpravu jasu, kontrastu a hlasitosti. Líbila se nám také možnost nastavit čtyři režimy pro odlišné světelné podmínky či pro provozování různých aplikací. Tyto režimy jsou označeny jako Standard, Movie 1, Movie 2 a Photo a přepínat mezi nimi lze stiskem vyhrazeného tlačítka.

VÝBORNÁ KVALITA OBRAZU

Kvalita obrazu je výborná. Zobrazovací displej má velký kontrastní poměr, velké úhly pohledu, syté barvy a výborné rozlišení jak tmavých, tak světlých odstínů škály šedi. Také doba odezvy 25 ms je naprosto postačující i pro hraní her či pro sledování filmů.

Na tradiční „monitorové“ úrovni je naopak reprodukce zvuku, od zabudovaných reproduktorů v monitoru se však lepší kvalita ani neočekává; spíše bychom uvítali výstup na sluchátka. V testu spotřeby elektrické energie jsme oproti maximu 50 W, které uvádí výrobce, naměřili při reprodukci zvuku 40 W a s vypnutými reproduktory jsme zjistili příkon 31 W. Vytknout tomuto monitoru tak lze jen absenci výškového nastavení displeje a vyšší cenu. Mezi 17palcovými monitory je totiž velký výběr už za cenu do 10 000 Kč s DPH. I v tomto případě se tak potvrzuje, že za kvalitu a netuctový design je třeba si připlatit.

-mse

Po sklopení obou částí podstavce k sobě se vytvoří držadlo vhodné pro přenášení monitoru.

K převrácení obrazu na obrazovce monitoru slouží program Pivot Pro.

BENQ FP785

info

Cena: 15 001 Kč s DPH.

Poskytl: Benq.

Úhlopříčka displeje: 17 palců.

Rozlišení: 1280 × 1024 bodů.

Jas: 250 cd/m².

Kontrastní poměr: 600 : 1.

Doba odezvy: 25 ms.

Úhly pohledu vertikálně/horizontálně: 170°/170°.

Vstup videosignálu: D-Sub, DVI-D.

Splňuje normu: TCO 99.

Maximální příkon: 50 W.

Rozměry: 379 × 384 × 266 mm.

Hmotnost: 5,64 kg.

Záruka: 3 roky.

www.benq.cz

+ syté barvy, velký kontrastní poměr, úhly pohledu, rozlišení škály šedi, možnost přepínání mezi různými režimy

- vyšší cena, málo čitelné označení tlačítek

KRÁSA MINERÁLŮ

Říká se „studený jako kámen“ – přesto v sobě kámen skrývá plno žáru jako památku na dobu, kdy před miliony let vznikal. A nejen to, mnoho kamenů v sobě ukrývá i další vlastnosti, které v nás mohou probouzet teplo či jiné příjemné pocity.

Pojďte s NÁMI aspoň trochu nahlédnout do nevšedního světa barev a tvarů, se kterými se v každodenním životě sice obvykle nesetkáme, ale které tu přesto kolem nás jsou, často jen skryté pod šedou slupkou země, po níž kráčíme. K malé procházce kamennou galerií nám bude stačit počítač a nový CD-ROM firmy DIGArt, kterou už znáte z CD Korunnáckí klenoty a Relikviář sv. Maura.

CD-ROM Minerály představuje kolekci fotografií téměř osmi set exponátů Mineralogického muzea Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a nabízí pohled na zajímavé výsledky dávných přírodních aktivit. V mnoha případech je

MINERÁLY

info

Přehlídka nevšední krásy

Vydal/Poskytl: DIGArt, Praha. <http://www.digart.cz>.

Cena: 290 Kč.

to téměř mikroskopický pohled na detaily, se kterými se běžně nesetkáte. Samozřejmě že pro každý exponát (pokud je to známo) je uvedeno místo jeho nálezů, skutečná velikost a další informace. Kromě toho jsou na CD zařazeny další textové informace z mineralogie a z historie Mineralogického muzea, představeny jsou osobnosti české mineralogie, je tu zařazen slovníček odborných pojmů apod. Nechybí ani zmínka o technologii vlastního fotografování minerálů (použití světla, výběru nejvhodnějšího úhlu záběru, nastavení hloubky ostrosti atd.). Textová část je doplněna o možnost vyhledávání a o efektivní a bohaté využívání hypertextových odkazů.

V pozadí ovládacího programu jsou technologie Macromedia Flash Player a Flash Paper, které nabízejí několik zajímavých možností ovládání, ale také občas méně přehlednou navigaci. Přesto je procházení nabídkou obrazových sekcí, nazvaných Projekce, Galerie, Pod lupou, Příroda architektem, Světlo a barva, Tvarová pestrost, Top 100, i částí textových snadné a intuitivní. Atraktivní funkcí je automatické prohlížení celé galerie s možností nastavit jak dobu prodlevy, tak i velikost zobrazených snímků.

Protože je tentokrát vhodnější nechat mluvit přímo „němé kameny“, necháváme víc prostoru na obrazové ukázky a věříme, že vás CD-ROM Minerály zaujme nejméně tak jako nás.

Milan Pola

inzerce

ZA MÁLO PENĚZ HODNĚ MUZIKY

Notebook Gigabyte G-MAX N601 za cenu 37 020 Kč s DPH toho nabízí skutečně hodně: velký displej, vysoký výkon, velmi dobrou výbavu a také schopnost přehrávat zvuková CD, aniž byste museli startovat Windows.

PRVNÍ, CO VÁS PŘI OTEVŘENÍ víka displeje zaujme, jsou tlačítka a malý monochromatický displej po levé straně klávesnice. Tato tlačítka a displej slouží právě pro přehrávání hudebních CD nosičů s originálními zvukovými stopami či se soubory MP3. Použijete je jak při přehrávání při zapnutém počítači, tak i s vypnutými Windows. Na malém displeji se zobrazuje zdroj zvuku (zvukové CD nebo CD s MP3), pořadí skladby, délka přehrávání a hlasitost. Optická combo mechanika je umístěna v přední části notebooku a pro zakládání optických disků nepoužívá tradiční výsuvný šuplík, ale šterbinovou šachtu.

Reproduktory jsou umístěny v rozích pod klávesnicí, takže při poslechu hudby musíte mít víko displeje otevřené, aby netlumilo zvuky z reproduktorů. Od zvuku vyluzovaného z malých reproduktorů nelze očekávat žádné zázraky, ale oproti běžné, „notebookovské“ produkci je lepší – svůj podíl na tom má i subwoofer vyvedený ve spodní stěně notebooku.

Na rozdíl od jiných notebooků tak tento model nabízí i lepší zážitek při sledování filmů, a to nejen díky lepší zvukové reprodukci, ale i díky 15,4palcovému širokoúhlému displeji s poměrem stran 16 : 10, zobrazujícím v rozlišení 1280 × 800 bodů. Při spodním okraji displeje jsme u testovaného notebooku našli cca 8 cm od levého okraje jeden stále modře svítící bod.

BOHATÁ VÝBAVA

Do výbavy notebooku Gigabyte G-MAX N601 patří i brašna a optická myš, kterou k notebooku připojíte přes rozhraní USB. Notebook je založen na mobilní technologii Intel Centrino: pohání ho výkonný, ale přitom úsporný procesor Pentium M (v tomto případě pracující na frekvenci 1,6 GHz) a notebook lze připojit do bezdrátové počítačové sítě (Wi-Fi).

Operační paměť má u testovaného notebooku velikost 256 MB, i když pro operační systém Windows XP Professional a v současnosti používané aplikace by byla vhodnější paměť o velikosti 512 MB. Na pevný disk se vejde 40 GB dat, zvolit můžete i disk, který nabízí 60 GB nebo 80 GB úložného prostoru. O zpracování grafiky se stará rychlá grafická karta ATI Mobility Radeon 9600 s 64 MB paměti.

Vedle běžných rozhraní, jako je např. trojice portů USB 2.0, doplňují výbavu dva porty FireWire (IEEE 1394) pro připojení digitální videokamery, výstup S-Video a čtečka paměťových karet SD a MMC, kterou ocení především uživatelé digitálních fotoaparátů. U notebooku byste marně hledali disketovou mechaniku – její externí verzi (připojuje se přes rozhraní USB) lze však dokoupit.

VÝKON V TESTECH

Notebook vykonal prováděné testy v rychlém tempu, zejména herními testy prošel díky výkonné grafické kartě ve srovnání s jinými notebooky na výbornou. Výborná

VÝKON V INTERNETOVÝCH APLIKACÍCH SYSmark 2004: 132.

VÝKON V HERNÍCH APLIKACÍCH

3D Mark 2001: 8442.

3D Mark 2003: 2451.

Quake 3 Arena: 203.

Unreal Tournament 2003 Demo

(Flyby/Botmatch): 122/73.

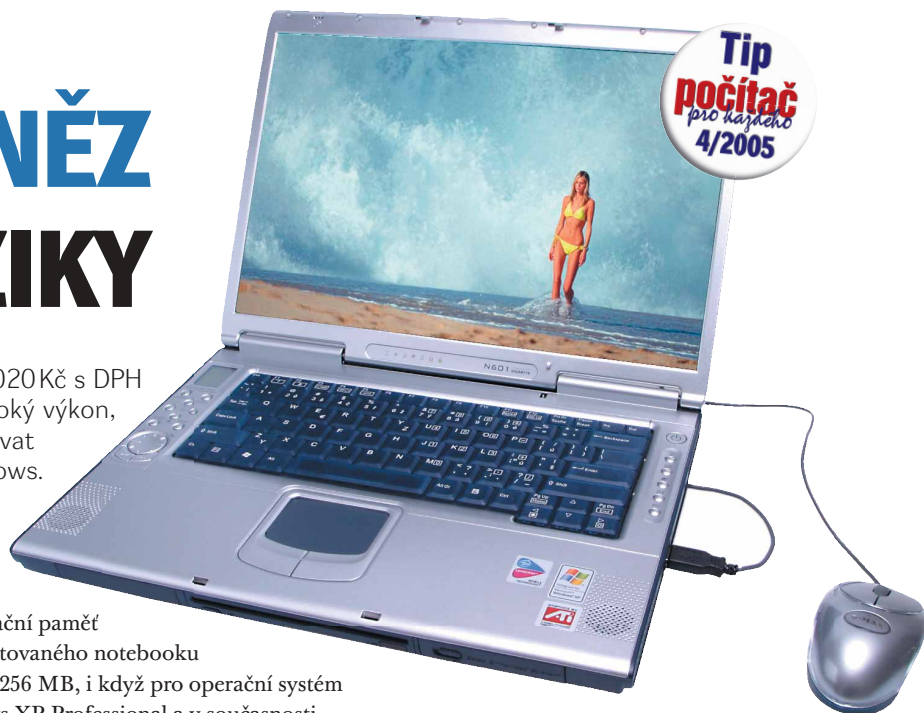
(Měřeno v rozlišení 1024 × 768 bodů a ve 32bitové barevné hloubce.)

Délka provozu na akumulátor: 3:49 hod.

V zadní části notebooku nechybí výstup S-Video pro připojení k TV ani rozhraní FireWire.

Tip
počítač
pro každého
4/2005

GIGABYTE G-MAX N601

info

Cena: 37 020 Kč s DPH.

Poskytl: Elap, s. r. o., www.elap.cz.

Procesor: Pentium M 1,6 GHz.

Operační paměť: 256 MB.

Pevný disk: Hitachi, 40 GB.

Grafická karta: ATI Mobility Radeon 9600 (64 MB).

Optická mechanika: combo (CD-RW, DVD-ROM) Matsushita CW-8123.

Displej: 15,4" (1280 × 800 bodů).

Akumulátor: lithioiontový (4400 mAh).

Operační systém: Windows XP Professional.

Rozměry notebooku: 330 × 29,9 × 273 mm.

Hmotnost notebooku: 3 kg.

Hmotnost napájecího adaptéru: 485 g.

Záruka: 2 roky.

+ velký displej, výkon v herních aplikacích, rozhraní FireWire, brašna na notebook, přiložená optická myš, rozložení kláves na klávesnici, možnost přehrávání CD bez zapnutí operačního systému, dobrá cena

- při přehrávání hudby musí být displej otevřený, větší rozměry

je také výdrž při napájení z akumulátoru – notebook v tomto testu vydržel neustále pracovat po dobu necelých čtyř hodin.

Na stranu kladů přičítáme i dobře rozvrženou klávesnici – uživatel zvyklý na klávesnici stolního PC na ní nalezne všechny klávesy na tradičním místě. Po pravé straně klávesnice jsou vyčleněna tlačítka pro připojení do bezdrátové počítačové sítě, pro spuštění programů elektronické pošty a internetového prohlížeče a jsou zde i dvě tlačítka volně definovatelná.

Celkově se jedná o velmi vydařený notebook, který ve své cenové kategorii patří k tomu lepšímu na trhu. Většina uživatelů by jistě uvítala více operační paměti (512 MB) a vhod by přišel i větší pevný disk či DVD vypalovačka. Tato vylepšení jsou možná, takže záleží na uživateli, jestli si za ně připlatí.

-mse

PŘEHRÁVAČ SE ČTEČKOU

Mezi přenosnými přehrávači souborů MP3 je velký výběr. Za samozřejmé považujeme jejich využití pro přenos dat mezi počítači, schopnost záznamu hlasu i příjem rádia. Jsou však i modely se čtečkou paměťových karet.

K NIM SE ŘADÍ I MODEL Umax gotcha!, který je ve verzi s 256 MB paměti dostupný za 3990 Kč. V jeho zadní části se totiž nachází slot pro paměťové karty MMC nebo SD. Rozměry 81 × 40 × 22 mm se tento přístroj řadí k větším přehrávačům a také hmotnost 77 gramů patří k těm vyšším. Naopak velikost paměti využitelné pro uložení dat je menší, než uvádí výrobce. I když se Umax gotcha! prezentuje jako 256MB model, do paměti tohoto přehrávače lze uložit pouze 238 MB dat.

O napájení přehrávače se stará dobíjitelný niklmetalhydridový akumulátor s kapacitou 700 mAh, který má velikost baterie typu AAA a který se s přístrojem standardně dodává. Dobíjení akumulátoru i přenos dat z (nebo do) počítače se realizuje prostřednictvím rozhraní USB 1.1.

Po připojení k počítači s operačním systémem Windows Millennium Edition, 2000 nebo XP se přehrávač automaticky přihlásí jako další vyměnitelný disk, na který můžete

ihned kopírovat data nebo hudební soubory. Po založení paměťové karty MMC nebo SD do přehrávače se v počítači zobrazí vyměnitelné disky dva. Pokud používáte operační systém Windows 98, musíte z příloženého miniCD nainstalovat do počítače ovladače. Na tomto nosiči jsou i programy THMail.exe (to je jednoduchý e-mailový klient) a Pocki-MP3 pro přehrávání souborů MP3 v počítači.

Pro ovládání přehrávače jsou určena dvě tlačítka a jeden joystick. Při přehrávání se na displeji zobrazuje typ souboru, stav nabití akumulátoru, pořadí skladby, doba přehrávání, datový tok souboru a nastavení ekvalizéru. V případě přehrávání souborů MP3 z paměťové karty se zde objeví i písmena SD. Na modře podsvíceném displeji samozřejmě nechybí název skladby a interpreta a v dolní části se navíc zobrazuje jednoduchá animace.

Přehrávání hudby do sluchátek nazývaných „pecky“ je kvalitní, ale přehrávač si poradí pouze se soubory MP3 a mp3PRO, nikoli se soubory WMA či WAV. Při reprodukci hudby můžete použít ekvalizér, který nabízí pět nastavení; není zde však možnost vlastního nastavení.

Velkým nedostatkem tohoto přehrávače je, že nejenže neumí procházet adresářovou strukturou, ale vůbec nenalezne soubory uložené v adresářích. Při kopírování hudebních

UMAX GOTCHA!

info

Cena: 3990 Kč s DPH.

Poskytl: Umax Czech, a. s. (www.umax.cz)

Velikost paměti: 256 MB.

Rozhraní: USB 1.1.

Napájení: 1× baterie AAA.

Podpora formátů: MP3, mp3PRO.

Nastavení ekvalizéru: normal, classic, pop, rock, jazz, bass.

Rozměry: 81 × 40 × 22 mm.

Hmotnost se sluchátky: 77 g.

Záruka: 2 roky.

Kopírování 238 MB dat z PC: 5:26 min.

+ čtečka paměťových karet SD a MMC, FM rádio, funkce záznamníku hlasu

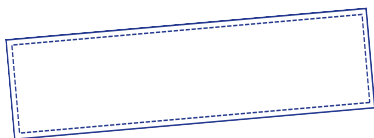
- do paměti se vejde jen 238 MB dat, větší rozměry, nepřehrává soubory WMA ani WAV, nezná adresářovou strukturu a nenachází soubory uložené v adresářích, nepevná krytka baterie, po vypnutí si přístroj nepamatuje naposledy přehrávanou pozici

V zadní části je zdička pro paměťové karty MMC nebo SD.

souborů je proto musíte uložit přímo do rootu, tedy do kořenového adresáře. Výtka se týká i nepevné krytky baterie (několikrát se stalo, že jsme ji nechtěně odklopili) a také toho, že přístroj si po vypnutí nepamatuje naposledy přehrávanou pozici. -mse

inzerce

ICQ5: ZVUK I OBRAZ

Vývojáři oblíbeného komunikačního programu ICQ právě přišli s další netrpělivě očekávanou verzí, tentokrát s verzí pět. Jedná se opět o tzv. lite verzi – tedy o odlehčenou verzi programu, která neobsahuje určité funkce; ty však jsou pro mnoho uživatelů nadbytečné. Pojďme se podívat, které novinky tento program přináší.

UNIVERZÁLNÍ NÁSTROJ

Tou hlavní novinkou je komunikace nejen písmem, ale i slovem a obrazem. Nejnovější verze ICQ je totiž univerzální komunikační nástroj a je pouze na vás, abyste si zvolili, jak se chcete s druhým bavit. Ve verzi 5 totiž najdete tzv. voice chat, pomocí kterého můžete vlastně „telefonovat“ přes internet – váš protějšek ovšem musí být stejně jako vy vybaven funkčním mikrofonom a stejnou verzí programu. Přenos hlasu funguje na principu vysílačky – pokud tedy mluví váš protějšek, musíte počkat a začít mluvit až posléze. Pokud jde o hovor, je však nejprve třeba druhého uživatele požádat o svolení – pro uživatele, se kterými se dobře znáte, je toto svolení možno nastavit automaticky. Hlasový přenos je skutečně velmi kvalitní a čistý – jako

V Status Manageru můžete vytvářet vlastní statusy.

by druhý uživatel seděl pouze ve vedlejším pokoji. Hlasový přenos můžete zpestřit také zasíláním tzv. hlasových emotikonů, což jsou vlastně klasické smajlíky, ale převedené do hlasové podoby – můžete tedy poslat druhému zachechtání, případně mlaskavý zvuk polibku, chrápání apod. Uvidíte, že tím své přátele jistě překvapíte a rozveselíte!

PODPORA OBRAZU

Program umožňuje také přenos obrazu. To, zda je tento přenos možný i u vašeho protějšku, poznáte podle toho, zda je vedle jména ve vašem seznamu kontaktů zobrazen symbol webové kamery. V tom případě stačí na tuto kamerku pouze kliknout, a pokud to bude možné, pak se otevře okénko se zprávou pro tohoto uživatele a v místě pro ikonku bude zobrazen přenášený obraz. Lze si vybrat ze tří velikostí okénka s přenášeným obrazem. Svého přítele můžete také

Okno programu nedoznalo větších změn.

velmi jednoduše vyfotografovat – kliknutím na patřičné tlačítko.

VLASTNÍ STATUS

Tzv. status je ukazatelem vašeho stavu na ICQ, podává tedy zprávu o tom, zda jste připojeni, zda jste si na chvíli od počítače odskočili apod. Nyní si však můžete vytvořit i status vlastní, kterým budete ostatní informovat o své náladě. K tvorbě vlastních statusů slouží tzv. status manažer. Jednoduše si vyberete z nabízených ikoněk, vepíšete název statusu a můžete také připsat krátkou zprávu – ta se pak druhému uživateli zobrazí.

XTRAZ - DOPLŇKY

Ačkoliv je ICQ 5 stále ještě lite verze, naleznete zde spoustu doplňků, které byste jinak čekali spíše ve verzi plné. Tyto doplňky najdete v tzv. Xtraz centru, které se již objevilo v minulé verzi programu ICQ 5. V nejnovější verzi je však toto centrum dovedeno ještě k větší dokonalosti. Naleznete zde hlavně mnoho nových her: můžete je hrát buď s ostatními, nebo sami. Dále je tu mnoho zajímavých funkcí pro komunikaci. V první řadě je to již zmiňovaný přenos hlasu a obrazu, ale uživatele, které máte zařazeny v seznamu kontaktů, lze odsud také vyzvat k chatu. Díky funkci Buzz It můžete poslat zprávu hned několika uživatelům najednou – odpovídat na ni vám však budou uživatelé v samostatných oknech.

STAHOJTE!

ICQ vás překvapí také poněkud pozměněnou podobou „smajlíků“. Náš konečný verdikt tedy zní: nejnovější verze ICQ se podařila a jistě stojí za instalaci. Uvidíte, že se vám nové funkce zalíbí a že si je patřičně užijete! Program si lze nainstalovat z našeho redakčního CD. Hezkou zábavu! -mia

ŠPÍNA Z POČÍTAČE VEN!

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 4/2004

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak nastavit skenování systému.

Jak sledovat průběh skenování.

Jak zpracovat výsledky skenování.

Jak nastavit automatické skenování.

Název programu: Microsoft AntiSpyware.

Pokud je váš počítač připojen k internetu, pak chtě nechtě se za určitý čas zaneše různými aplikacemi, které jste si nevědomky stáhli a které vám v počítači dělají pěkný nepořádek. Kvůli těmto programům se výkonnost počítače po jisté době zpomalí až za únosnou mez.

Proto vám nezbyvá než tyto nepříjemné škůdce z počítače vyhnat (jde o tzv. spyware, sloužící většinou k tomu, aby o vás jeho tvůrci posílali skryté zprávy). Naštěstí dnes již existuje mnoho programů, pomocí kterých se můžete účinně

bránit – s takovým zajímavým programem přišla dokonce i společnost Microsoft. Tento program je zatím pouze v tzv. beta (zkušební) verzi, ale přesto vám jeho použití doporučíme. Program najdete na našem redakčním CD a po-

užívání programu je bezplatné. Jeho ovládání je sice zpracováno v angličtině, ale budete-li postupovat podle našeho návodu, nebudete mít s ovládáním problémy.

NASTAVENÍ SKENOVÁNÍ SYSTÉMU

To hlavní, k čemu program slouží, je prohlédávání počítače, zda neobsahuje některé špehovací programy (spyware). Klikněte na tlačítko **Spyware Scan**. V okně programu se zobrazí stejnojmenná záložka **Spyware Scan** a v ní najdete položku **Scan Options**. Zde si můžete skenování nastavit: kliknete-li na šipku vedle této položky, zobrazí se další možnosti (obr. 1). Nejprve určíte, zda chcete skenovat celý počítač (**Intelligent quick scan**), nebo pouze určitou část (**Full system scan**), a dále to, zda chcete skenovat paměť počítače (tedy i všechny právě běžící procesy). Dále se můžete rozhodnout, že skenovat se bude pouze určitá položka (**Scan selected drives/folders**). V tom případě klikněte vedle této položky na symbol složky a v dalším okně ji vyhledejte. Pomocí poslední položky (**Deep scan folders**) stanovíte, že bude proveden

skutečně řádný sken vašeho počítače, což ovšem zabere více času. Pomocí poslední položky **Save these options** určíte, že toto nastavení bude uchováno i propříště.

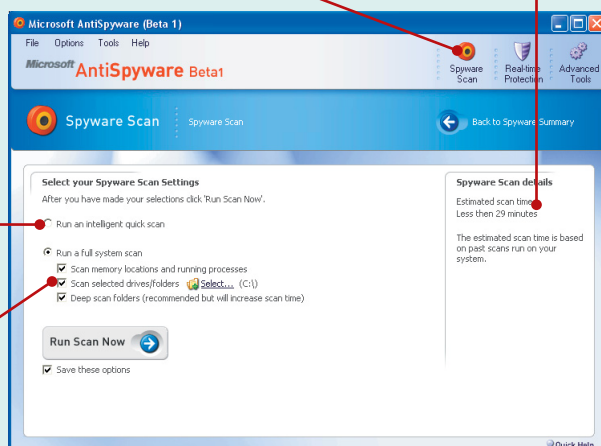
Rychlý sken.

Skenování zvolených částí počítače.

Obr. 1

Klikněte na záložku
Spyware Scan.

Předpokládaný čas skenování.

SKENOVÁNÍ SYSTÉMU

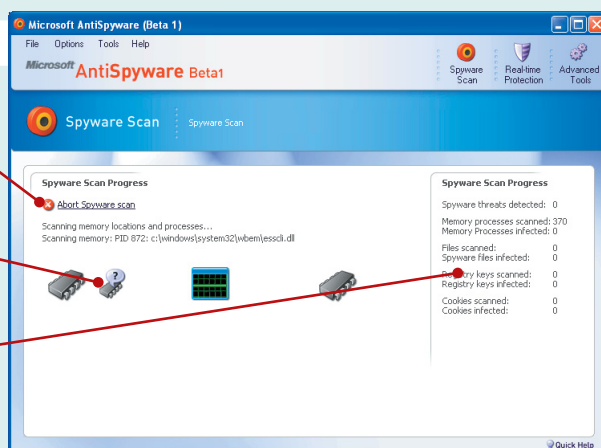
Nakonec klikněte na tlačítko **Run Scan Now**. Tím se určené skenování rozeběhne a vy jste o něm informováni v dalším okně (obr. 2). Zde jste informováni o tom, kolik nepřátelských programů již bylo odhaleno (**Spyware threats detected**), kolik procent z paměťových procesů již bylo skenováno (**Memory processes scanned**) a kolik z nich je infikováno (... **infected**), kolik souborů bylo skenováno (**Files scanned**) apod. Skenování můžete kdykoliv přerušit kliknutím na tlačítko **Abort Spyware Scan**.

Zrušení skenování.

Probíhající skenování.

Informace o průběhu skenování.

Obr. 2

VÝSLEDKY SKENOVÁNÍ

Poté, co skenování systému skončí, souhrnné výsledky se zobrazí ve speciálním okně (obr. 3). Zde se nejprve dozvíte, kolik spywarových programů bylo objeveno (**Spyware threats detected**), a dále to, kolik bylo po-

skenováno (**scanned**) a nakaženo (**infected**) paměťových procesů (**memory processes**), souborů (**files**) a záznamů v registrech programů (**registry keys**). Dále se dozvíte, kdy skenování začalo, kdy skončilo a jak dlouho

trvalo. Nakonec klikněte na tlačítko **View Results**. Tím se dostanete opět do hlavního okna programu a zde je potenciální spyware zobrazen spolu s dalšími údaji o tomto programu (obr. 4). Pokud kliknete na znaménko

plus, zobrazí se všechny postižené oblasti vašeho počítače, kam se škodlivému programu podařilo vloupat. Kliknete-li na bublinu s písmenem **i** a budete-li stále držet stisknuté levé tlačítko myši, pak se zobrazí podrobnější popis rizika, které tento spyware představuje. Stejný popis je zobrazen i v pravém sloupci spolu s popisem programu. Tyto informace jsou však dostupné pouze v angličtině. V sloupečku **Threat Level** se dozvíte, jak vážná je hrozba tohoto programu. V prvním sloupečku **Recommended Action** je rozbalovací seznam a v něm najdete následnou akci, kterou vám program doporučil. Může jít o ponechání programu (**Ignore**), odstranění programu (**Remove**) nebo o zařazení tohoto programu do karantény (**Quarantine**) – v tom případě tento program již nebude moci škodit, ale jestliže jste se spletli a potřebujete jej, budete moci jej z karantény obnovit. Nakonec klikněte na tlačítko **Continue**. Poté se zobrazí okénko, ve kterém je souhrn akcí, jež mají být provedeny; jejich provedení potvrdíte kliknutím na tlačítko **Yes** (obr. 5). O těchto akcích jste opět informováni v samostatném okénku (obr. 6).

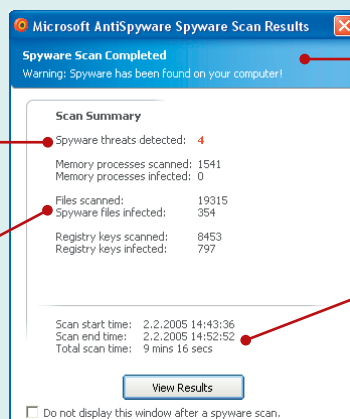
Počet nalezených spywarových programů.

Počet prohledaných souborů.

Výsledky skenování.

Informace o čase skenování.

Obr. 3

Přehled akcí, které jste zvolili.

Obr. 5

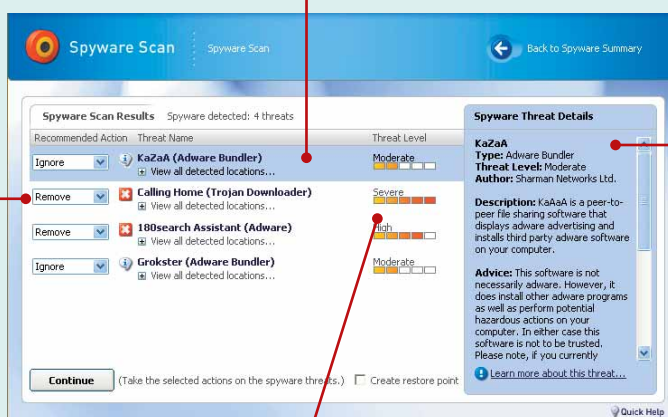

Vyhledané spywarové programy.

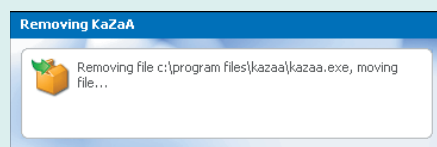
Informace o vyhledaném programu.

Návrh na provedení akce.

Obr. 4

Hladina nebezpečí.

Obr. 6. Provádění vybraných akcí.

NASTAVENÍ PRAVIDELNÉHO SKENOVÁNÍ

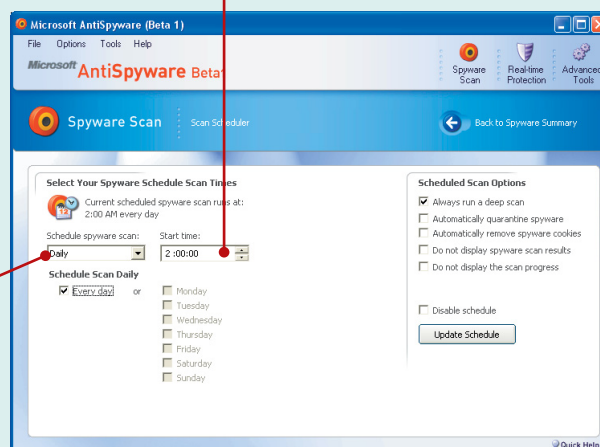
V programu si také můžete nastavit pravidelné automatické skenování. Na záložce **Spyware Scan** klikněte na odkaz **Manage schedule**. Tím se přesunete do okna a v něm v rozbalovacím seznamu **Schedule spyware scan** nejprve určíte, jak často se má skenování provádět (obr. 7): zda denně (**daily**), nebo jednou za týden (**weekly**), anebo jednou za měsíc (**monthly**). Dále určíte čas, kdy má skenování započít. Zaškrtnete-li položku **Every day**, bude se sken provádět každý den. Jestliže ji nezaškrtnete, pak můžete určit, že sken se má provádět každé pondělí (**Monday**), úterý (**Tuesday**) atd. V pravé části okna pak můžete po pořádku určit, že se má vždy provádět hloubkové skenování, že výsledky skenování mají být automaticky odstraněny do karantény, že mají být automaticky odstraněny ty

soubory cookies, které byly určeny jako spyware, že nemají být zobrazovány výsledky skenování a že se nemá zobrazovat okno, v němž lze proces skenování sledovat.

Zvolte čas zahájení skenu.

Vyberte, zda se má automatické skenování provádět denně, nebo jednou za týden, anebo jednou za měsíc.

Obr. 7

POKROČILÉ SCHOPNOSTI „JEŠTĚRKY“

**PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 4/2005**

Třetí pokračování našeho miniseriálu o programu Servant Salamander bude věnováno sice trochu složitějším, ale o to šikovnějším funkcím. Správce souborů totiž už dávno umějí daleko víc než jen kopírovat, přejmenovávat a mazat soubory či složky...

VELIKOST OBSAZENÉHO MÍSTA

V JEDNÉ SLOŽCE

Občas je třeba zjistit, kolik místa na pevném disku zabírá ten či onen adresář. V jednom z panelů nechte kurzor na požadované složce a z menu **Commands** vyberte možnost **Calculate Occupied Space** (klávesová zkratka **Alt+F10**). Zobrazené okno (obr. 1) ukazuje velmi podrobné informace, nejzajímavější je však řádek první (počet podadresářů), druhý (počet souborů) a třetí (jejich velikost). Okno zavřete kliknutím na **Close**.

VE VŠECH SLOŽKÁCH

K zjištění velikosti souborů ve všech podadresářích otevřené složky slouží příkaz o řádek

níže (**Calculate Directory Sizes**, klávesová zkratka **Ctrl+Shift+F10**) ve stejném menu (**Commands**). Počítejte však s tím, že při velkém počtu nebo při velkém objemu souborů se tento proces může prodloužit až na několik vteřin.

NA CELÉM DISKU

Zajímá-li vás obsazené, resp. volné místo na celém disku, otevřete si disk v jednom z panelů a v menu **Commands** zvolte příkaz **Drive Information** (klávesová zkratka **Ctrl+F1** – obr. 2). Požadované informace pak jsou

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak zjistit velikost obsazeného místa ve složce nebo na disku.

Jak vypsát obsah adresáře do souboru.

Jak přímo v souborovém manažeru prohlížet obrázky.

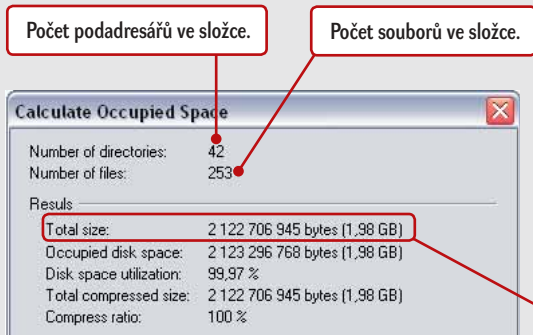
Servant Salamander 2.5 beta 7

Výrobce: Altap, spol. s r. o., Nový Bor.

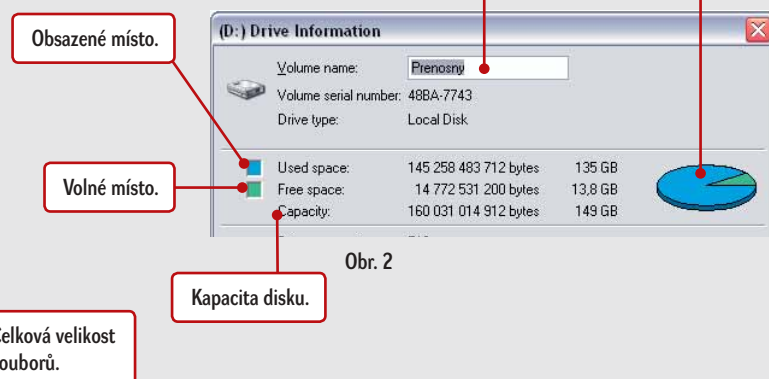
Licence: shareware (773,50 Kč).

Lze získat na: www.altap.cz; PPK CD.

vyjádřeny číselně i graficky, přičemž **Used space** znamená obsazené místo a **Free space** místo volné. Okno zavřete kliknutím na **OK** či na **Cancel**.

Obr. 1

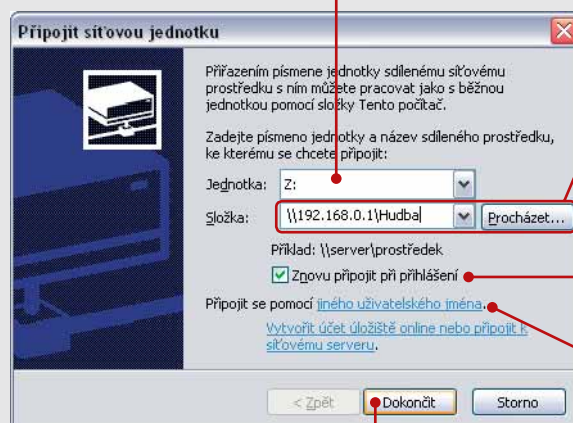
Obr. 2

PŘIPOJENÍ/ODPOJENÍ SÍŤOVÉ JEDNOTKY

Pracujete-li ve firmě s interní sítí (tzv. LAN) nebo máte-li menší síť vytvořenou doma, určitě byste rádi snadno přistupovali ke sdíleným diskům. Přes nabídku **Okolní počítače** operačního systému je to však často zdoluhavé. Proto Servant Salamander nabízí „připojení“ síťové jednotky a její zařazení do menu určeného pro změnu kořenového adresáře.

PŘIPOJENÍ

V menu **Commands** zvolte příkaz **Connect Network Drive** (klávesa **F11**). V zobrazeném okně (obr. 3) vyberte z nabídky **Jednotka** písmeno, pod kterým se připojovaný disk bude hlásit, a do kolonky **Složka** zadejte jeho umístění ve tvaru `\\server\adresář`. (Server lze určit jak názvem, tak IP adresou. Adresář může být buď libovolně zanořený, nebo nemusí být žádný.)

Obr. 3

Vyberte písmeno, pod kterým bude síťový disk připojen.

Zadejte pozici nebo pomocí tlačítka **Procházet** najděte jednotku v síti.

Disk bude připojován při každém startu programu.

V případě potřeby zde nastavte uživatelské jméno a heslo pro přístup k síťové jednotce.

Po kliknutí na **Dokončit** bude síťový disk připojen.

Pokud neznáte přesné umístění, klikněte na tlačítko **Procházet** a nalistujte jej. Chcete-li, aby připojení fungovalo i po restartu počítače, označte políčko **Znovu připojit...** V případě, že se na síťový disk musíte připojit pomocí jiného uživatelského účtu, než na kterém jste právě přihlášení, klikněte na odkaz **...jiného uživatelského jména** a zadejte odpovídající **jméno** a **heslo**. Celý proces završte kliknutím

na **Dokončit**. Aby bylo možné síťový disk/adresář připojit, musí být na počítači, kde je fyzicky přítomen, nastaven jako sdílený. To provedete v okně **Sdílení a zabezpečení** – otevřete jej v menu zobrazujícím se po kliknutí pravým tlačítkem na požadovaný objekt.

Tímto způsobem připojený síťový disk se pak bude zobrazovat v menu pro změnu kořenového adresáře – rozbaluje se pomocí ikonky

disku vlevo nahoře u každého panelu nebo po zadání klávesové zkratky **Alt+F1**, resp. **Alt+F2**.

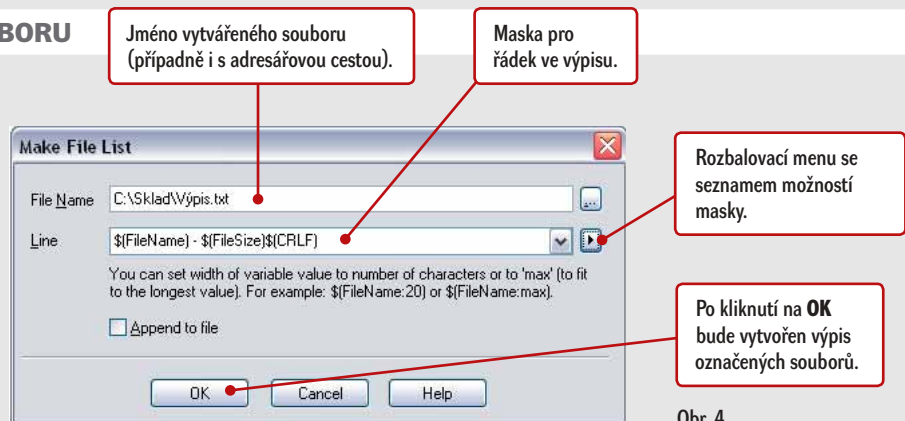
ODPOJENÍ

Disk „odpojte“ pomocí příkazu **Disconnect** z menu **Commands** (klávesa **F12**). Z otevřeného okna vyberte požadovanou síťovou jednotku a klikněte na **Disconnect**.

VÝPIS OBSAHU ADRESÁŘE DO SOUBORU

Občas potřebujete kupříkladu někomu poslat seznam fotografií uložených na vašem disku. Opisováním názvů souborů byste však strávili mnoho času...

Označte si soubory/složky, které chcete zahrnout do výpisu. (Chcete-li zahrnout všechny, vyberte z menu **Edit** příkaz **Select All** – klávesová zkratka **Ctrl+A**.) Dále si otevřete roletovou nabídku **Commands** a v ní klikněte na možnost **Make File List** (klávesová zkratka **Ctrl+M**). Do kolonky **File Name** zadejte jméno souboru, kam bude výpis uložen. Název můžete zadat včetně určené adresářové cesty – pokud ji neuvédete, bude soubor vytvořen v aktuální složce. V políčku **Line** se vytváří maska pro jednotlivé řádky souboru. Kliknete-li na tlačítko se symbolem šipky, otevře se menu s možnostmi. Nejzajímavější položky

Obr. 4

jsou **File Name** (jméno souboru), **File Size** (velikost souboru), **Last Write Time** (čas poslední úpravy souboru), **Last Write Date** (datum poslední úpravy souboru) a **CRLF** (konec řádku). Ukázkovou masku, která zapíše na každý

řádek *Jméno souboru – jeho velikost* a která řádek ukončí, si prohlédněte na obrázku č. 4.

Máte-li vše nastaveno, vytvořte výpis kliknutím na **OK**.

PROHLÍŽEČ OBRÁZKŮ

Servant Salamander obsahuje i tzv. plug-in (zásuvný modul) pro prohlížení obrázků. Ten se automaticky spustí, pokud je kurzor umístěn nad obrázkem a z menu **Files** vyberete příkaz **View** (klávesa **F3**). Pojdme si alespoň stručně povědět o některých možnostech tohoto šikovného doplňku.

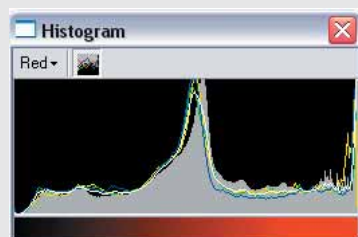
MENU FILES

Po zvolení možnosti **Properties** (klávesa **I**) se zobrazí komplexní informace o obrázku – o jeho velikosti, barevné hloubce, formátu, typu komprese apod.

Volba **Set as Wallpaper** nastaví obrázek jako pozadí pracovní plochy buď na střed (**Center**), nebo vedle sebe (**Tile**), anebo ho roztáhne (**Stretch**). **Restore Previous** pak obnoví předchozí nastavení a **None** pozadí zruší.

Plug-in umí dokonce zobrazit histogram (obr. 5) – to ocení zejména uživatelé digitálních fotoaparátů. Příkaz se jmenuje **Show Histogram** a má přiřazenu klávesovou zkratku **Ctrl+H**.

Poslední zajímavou položkou je **Other Files**, která umožní listovat mezi soubory

Obr. 5. Histogram fotografie.

v adresáři. **Next** (klávesa **mezerník**) posune o jeden obrázek dál, **Previous** (klávesa **Backspace**) o jeden zpět, **Last** (klávesová zkratka **Shift+mezerník**) na poslední obrázek a **First** (klávesová zkratka **Shift+Backspace**) na první.

MENU EDIT

V tomto menu naleznete hlavně příkazy pro otočení – doprava (**Rotate Right**, klávesa **R**), doleva (**Rotate Left**, klávesa **L**) a „vzhůru nohama“ (**Rotate 180°**, klávesa **T**), resp. k zrcadlení svislému (**Flip Vertical**, klávesa **V**) či vodorovnému (**Flip Horizontal**, klávesa **H**). Nezapomeňte, že pokud chcete obrázek uchovat trvale otočený, musíte soubor uložit pomocí příkazu **Save As** z menu **Files** (klávesová zkratka **Ctrl+S**).

MENU VIEW

Položka **Zoom In** (klávesa **+**) obrázek přibližuje, **Zoom Out** (klávesa **-**) jej naopak oddaluje. Nejlepší volbou bývá často přizpůsobení okna (**Fit in Window**, klávesa **F5**), ale využijete i přizpůsobení do šířky (**Fit Width**, klávesa **F6**) a originální rozměr (**Actual Size**, klávesa **F7**).

MENU TOOLS

Nástroj **ruka** (**Hand**, klávesa **A**) umožňuje tažením myši „posouvat“ větší obrázek (který se do okna nevejde celý) po obrazovce.

Zoom (klávesa **Z**) umožňuje přiblížit vybranou oblast. (Stiskněte tlačítko myši v levém horním rohu oblasti, podržte jej, přetáhněte

Obr. 6. Zjištění barvy pomocí nástroje **Pick Color**.

kurzor do pravého dolního rohu a tlačítko uvolněte.)

Nástrojem **Select** (klávesa **S**) můžete vybranou oblast označit (stejně jako nástrojem **Zoom**). Tu pak můžete např. pomocí příkazu **Edit/Copy** (klávesová zkratka **Ctrl+C**) kopírovat do schránky nebo pomocí příkazu **Edit/Crop** (klávesa **C**) vyříznout.

Poslední možností tohoto menu je zjištění barvy (**Pick Color**, klávesa **P**). Kurzor se změní v kapátko – při pohybu nad obrázkem udává aktuální souřadnice a údaj o hodnotách složek červené, zelené a modré barvy (obr. 6).

Není bez zajímavosti, že krom prohlížeče obrázků obsahuje Servant Salamander i prohlížeče většiny známých vektorových souborů – PDF, DOC, XLS, CDR aj. Otevřete je stejným způsobem (stisknutím klávesy **F3**, je-li kurzor nad souborem) a jejich ovládání je prakticky identické – chybějí jen možnosti typické pro obrázky.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

JAK VYTVOŘIT KOLÁŽ

**PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 4/2004**

V jednom z minulých čísel našeho časopisu jsme vám představili několik programů, které umožňují spravovat digitální fotografie a vytvářet z nich krásná fotoalba. V této oblasti vyniká program Picasa, který se nedávno objevil v druhé verzi. Tento program je k dispozici zcela zdarma a nadchne každého příznivce digitální fotografie. Pojďme se podívat, jak si s ním můžete pohrát.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak v počítači vyhledat obrázky.

Jak z obrázků vytvořit koláž.

Jak obrázky upravit.

Název programu: Picasa2.

VYHLEDÁNÍ OBRÁZKŮ A PRŮVODCE

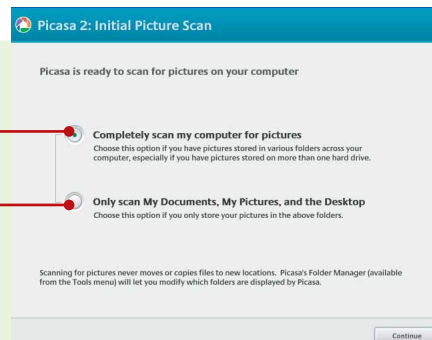
Po krátké instalaci a prvním spuštění programu vás přivítá průvodce, který vám pomůže vyhledat obrázky dostupné na vašem počítači (obr. 1). Nejprve si můžete vybrat, zda chcete prohlížet celý počítač se všemi jeho složkami a podsložkami (**Completely scan my computer...**), nebo zda se má prohledávat pouze složka Dokumenty, složka Obrázky (složky, které jsou automaticky vytvořeny operačním systémem Windows) a plocha. Po výběru

klikněte na tlačítko **Continue**. Tím dojde k prohledávání počítače, což můžete sledovat v malém okénku (obr. 2).

Průběh vyhledávání.

Prohledávání celého počítače.

Prohledávání určitých složek.

Obr. 2

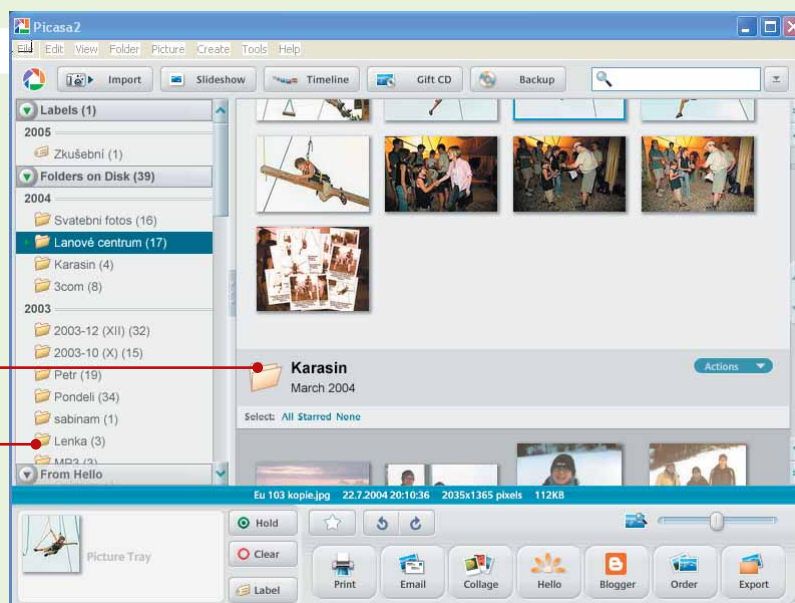
Obr. 1

ZOBRAZENÍ OBRÁZKŮ

Nalezené složky s obrázky se zobrazí v okně programu (obr. 3). V levém sloupci jsou vždy vyhledané složky s obrázky a v pravé části okna je výpis těchto složek s miniaturami obrázků. S těmito obrázky můžete různě pracovat – vytvářet z nich virtuální složky, případně velmi pěkné koláže.

Výpis jednotlivých složek s obrázky.

Vyhledané složky s obrázky.

Obr. 3

VYTVOŘENÍ KOLÁŽE

Podívejme se, jak si takovou koláž vytvoříte. Vyhledejte v okně programu složku, která obsahuje fotografie, jež chcete zařadit do koláže. Poté tyto fotografie označte – ponechte stisknutou klávesu CTRL (pro náhodný výběr) nebo Shift (pro výběr položek, které po sobě následují) a pomocí myši obrázky vyberte. Poté klikněte na tlačítko **Collage** zcela dole v okně programu. Tím se otevře okno **Make Collage**, ve kterém si můžete budoucí koláž nastavit (obr. 4). Z prvního rozbalovacího seznamu **Type** vybíráte vzhled koláže. Pokud

Zvolte typ koláže.

Zvolte složku, do které bude koláž uložena.

Obr. 4

Vyberte, co má být použito na pozadí koláže.

Vyberte, co se má s koláží dále stát.

zvolíte první možnost **Picture Pile**, bude z obrázků vytvořena pěkná koláž, která bude připomínat fotografie rozházené po stole (obr. 5). Zvolíte-li položku **Picture Grid**, budou obrázky uspořádány do pravidelné mřížky, tedy jeden bude těsně navazovat na druhý (obr. 6). Po zvolení položky **Contact sheet** budou na stránce pravidelně rozestety malé náhledy obrázků. Pomocí položky **Multi-Exposure** vytvoříte koláž, ve které se budou jednotlivé obrázky překrývat a vytvoří tak dojem mnohonásobné expozice jednoho políčka

filmu. Tato volba se však hodí pouze v případě některých obrázků – jsou-li obrázky příliš různé, výsledkem je naprostý zmatek. V dalším

Obr. 5. Volba koláže **Picture Pile**.

Obr. 6. Volba koláže **Picture Grid**.

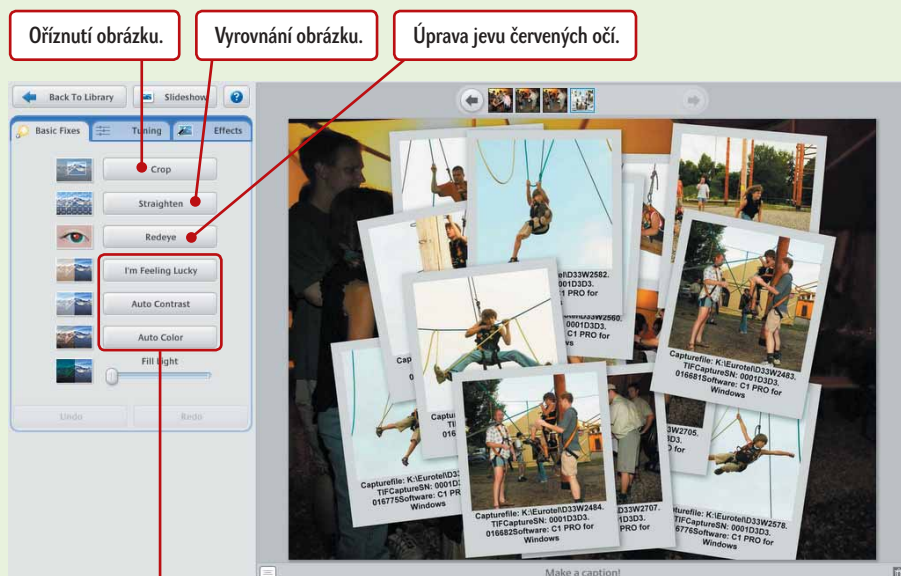
Picture) a měnit ho lze klikáním na pozadí koláže, dokud se vybraný obrázek nezobrazí. Pozadí může být i černé (**Black**), šedé (**Gray**) nebo bílé (**White Background**). V posledním rozbalovacím seznamu **Location** určujete, k čemu se má koláž použít. Zvolíte-li možnost **Save As Desktop Picture**, bude koláž použita jako tapeta na pracovní plochu. Zvolíte-li možnost **Current folder**, bude koláž (pod jménem collage) uložena do stejné složky, ve které jsou i obrázky. Zvolíte-li možnost **Screensaver Picture Folder**, bude obrázek s koláží uložen jako aktuální šetřič obrazovky. Zvolíte-li poslední možnost **Choose folder** a kliknete-li na tlačítko **Choose**, bude koláž uložena do složky, kterou vyberete. Nakonec klikněte na tlačítko **Create**, a vytvořená koláž se zobrazí v okně – v něm ji lze dále upravovat.

ÚPRAVA OBRÁZKŮ

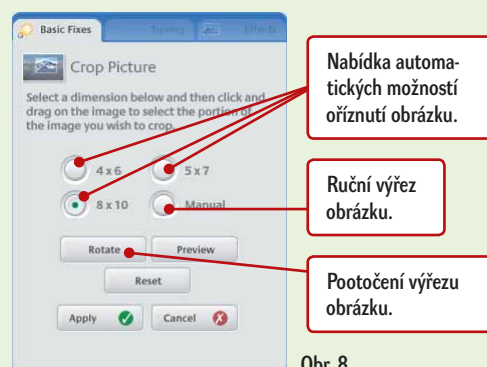
Každý obrázek lze v programu upravovat. Do editačního režimu se dostanete tak, že na obrázek dvakrát kliknete. Tím se dostanete do okna programu (obr. 7) – v tomto okně bude přes celé pole zobrazen vybraný obrázek a na levé straně najdete tři záložky. Na první záložce **Basic Fixes** naleznete nabídku základních úprav obrázku. Pokud kliknete na tlačítko **Crop**, otevře se okno, ve kterém si můžete vybrat, jak chcete obrázek oříznout (obr. 8). Buď si můžete vybrat ze tří nabízených automatických velikostí obrázku, nebo můžete obrázek

oříznout podle svého přání (možnost **Manual**). Pomocí možnosti **Rotate** oříznutí obrázku otočíte – delší část bude tedy tam, kde předtím byla širší část ořezu. Pomocí tlačítka **Preview** zobrazíte výřez v náhledu. Vyřízení potvrdíte kliknutím na tlačítko **Apply**. Jestliže kliknete na tlačítko **Straighten**, přes obrázek se zobrazí mřížka a posuvník. Zatažením za posuvník můžete obrázek natáčet na jednu nebo na druhou stranu (obr. 9). Pomocí tlačítka **Redeye** odstraníte z obrázku nežádoucí jev červených očí (obr. 7). Kliknete-li na tlačítko **I'm feeling...**,

dojde k automatickým úpravám, které by měly vést k nejlepšímu vzhledu obrázku, podobně jako když kliknete na tlačítko **Auto Contrast** pro automatické vyladění kontrastu nebo na tlačítko **Auto Color** pro vyladění barevnosti.

Obr. 7

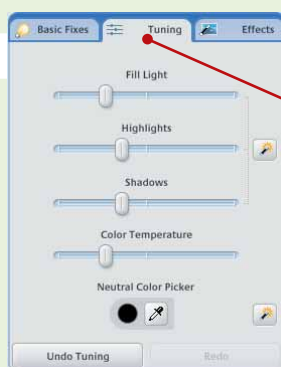
Obr. 8

Obr. 9

DALŠÍ MOŽNOSTI

Další možnosti úprav naleznete na kartě **Tuning** (obr. 10), kde lze upravit hlavně jas obrázku a jeho ostrost. Veškeré úpravy vrátíte zpět kliknutím na tlačítko **Undo Tuning**. Na další kartě (obr. 11) můžete na obrázek aplikovat různé filtry, jako je např. rozostření nebo vzhled negativu.

Obr. 10

Obr. 11

VÍCE FUNKCÍ PRO VAŠE WINDOWS

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD 4/2004

Aplikace XP SysPad je jakýmsi velkým rozcestníkem, sdružujícím mnoho funkcí pro Windows do jednoho programu. Některé funkce jsou užitečným rozšířením, jiné jsou jen zástupci k běžně užívaným funkcím systému.

V této spletité džungli se nacházejí jak drobnosti použitelné i pro začátečníky, tak funkce, které mohou bezpečně používat jen uživatelé

pokročilí. Popíšeme vám ty nejzajímavější funkce a u některých doplníme, do které kategorie patří.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak program instalovat.

Jak si zobrazit běžící procesy.

Jak využít zkratky k důležitým adresářům.

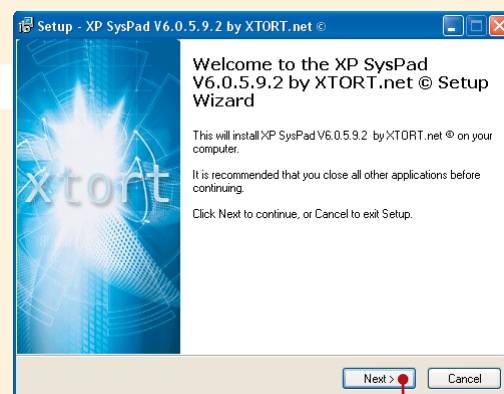
Jak zálohovat tzv. registry.

Název programu: XP SysPad.

INSTALACE

Instalace probíhá standardně, stačí se z úvodního okna proklikat dále (obr. 1). Kliknutím na **Next** (Další) přepnete do dalšího okna, kde je potřeba potvrdit souhlas s licenční smlouvou. Poté následuje upozornění, že program je zdarma, ale pokud výrobci přispějete, bude jen rád. Dalším kliknutím se dostanete do výběru složky pro instalaci; tuto složku většinou není třeba měnit. Po dalším kliknutí se zobrazí složka vybraná k instalaci a tlačítkem **Install** se vše spustí. Program přidá svého zástupce

na pracovní plochu i do nabídky **Start**. Poté, co se objeví informace o novinkách této verze, klikněte na **Next** a v dalším okně na **Finish** pro dokončení.

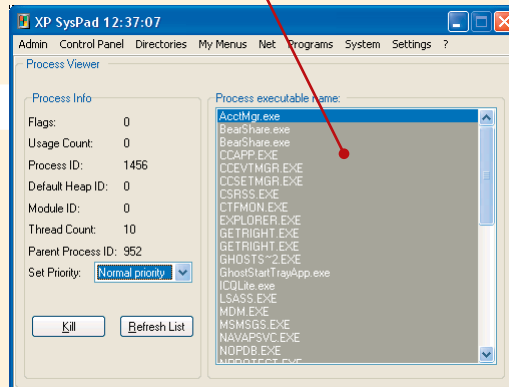
Obr. 1

Informace o běžících procesech.

Pokračování instalace.

ZOBRAZOVÁNÍ PROCESŮ

Po spuštění programu uvidíte **Process Viewer** (Zobrazovač procesů). Zvolením některého z běžících procesů se o něm zobrazí podrobnější informace (obr. 2). Tlačítko **Kill** slouží k zastavení procesu; používá se pro ty procesy, které přestanou odpovídat nebo vám vadí a nedají se zavřít normálně. Rozbalovací nabídka **Set Priority** (Nastavit prioritu) umožňuje přidělit procesu důležitost při rozdělování systémových prostředků. Jedná se o funkci pro pokročilé uživatele a toto nastavování nemusí fungovat. Záleží na verzi Windows, případných bezpečnostních záplatách a na dalších věcech. Navíc Windows si prioritu

Obr. 2

dobře pohlídají sama a je většinou zbytečné do toho zasahovat.

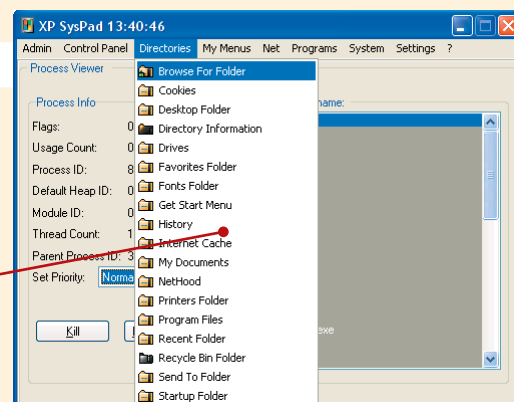
První dvě nabídky **Admin** (Správce) a **Control Panel** (Ovládací panel) a jejich volby slou-

ží jako zkratky k systémovým funkcím Windows. Užitečné jsou proto, že shromažďují tyto odkazy na jednom místě, zatímco ve Windows je někdy obtížné najít ve spleti kategorií rychle tu požadovanou. V nabídce **Admin** je funkce **Retrieve Windows Product Keys** (Vyhledat registrační čísla ve Windows). Pokud jste od svých Windows či Office ztratili instalační klíč (máte je sice už nainstalované, ale nemůžete je bez klíče přeinstalovat), tato volba vás zachrání. Zobrazí registrační čísla u několika vybraných nainstalovaných produktů a tím vám ušetří čas i nervy.

ZKRATKY KE SLOŽKÁM A NABÍDKÁM

Třetí volba **Directories** (Adresáře) představuje zkratky do různých adresářů (obr. 3). Užitečná je hlavně položka **My Documents** (Moje dokumenty), ale stejně tak můžete zobrazit tzv. soubory **cookies**, což jsou dočasné soubory, které si při používání internetu vytvářejí servery na vašem počítači. Volba **My Menus** (Mé nabídky) odkazuje do nejrůznějších složek. Nabídka **Recent** uchovává seznam některých použitých dokumentů či složek.

Zkratky do různých adresářů.

Obr. 3

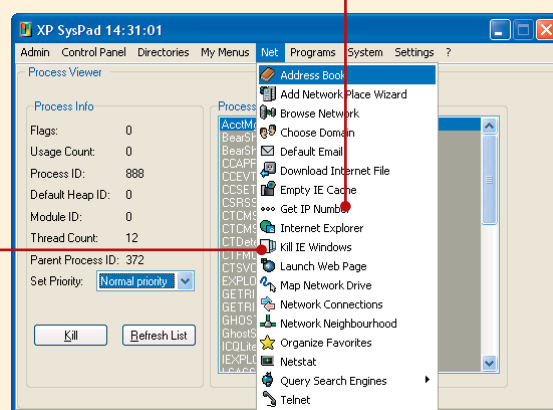
VOLBY PRO INTERNET A PRO SÍŤ

Nabídka **Net** (Síť) se týká sítě lokální i internetu (obr. 4). Za zmínku stojí funkce **Get IP Number** (Získat IP adresu). Vyvoláním této funkce získáte IP adresu svého počítače. IP adresa je číselná adresa (čtyři nejvýše trojmístná čísla, navzájem oddělená tečkami), pod kterou vás vidí ostatní uživatelé internetu. Ta při připojení jednoznačně identifikuje váš počítač. IP adresu vám přiděluje poskytovatel připojení k internetu. Kvůli ochraně před napadením hackerem je dobré tuto adresu nesdělovat nepovolaným lidem, např. lidem na chatu. Funkce **Kill IE Windows** (Zrušit okna Internet Exploreru) pozavírá všechna okna tohoto

programu. Na nereseriových stránkách se může stát, že vás zaplaví cyklická vlna oken a navíc v takové rychlosti, že není jiná možnost, jak je stihnout zavřít.

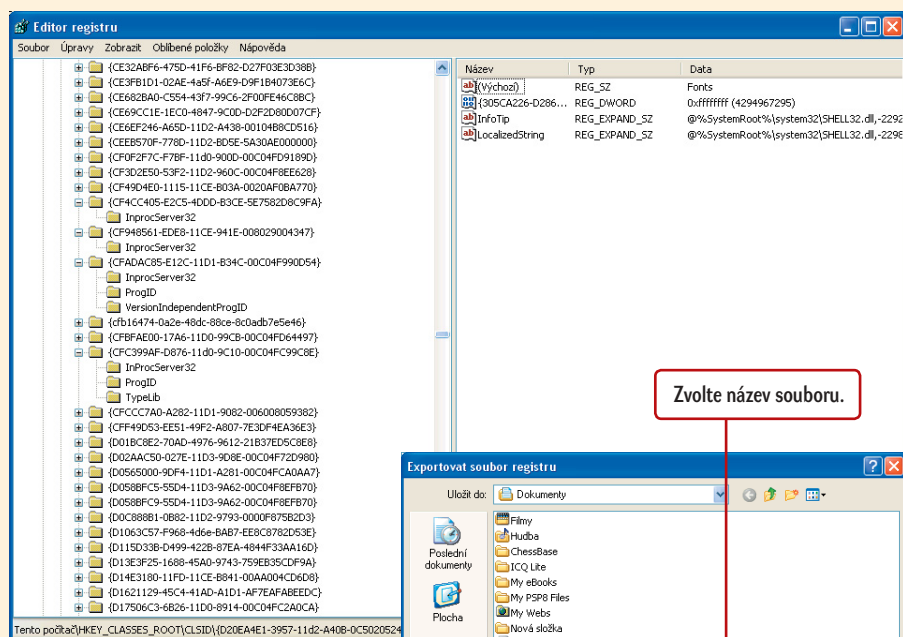
Okamžité zavření všech oken programu Internet Explorer.

Obr. 4

NA CO SI DÁT POZOR A JAK ZÁLOHOVAT REGISTRY?

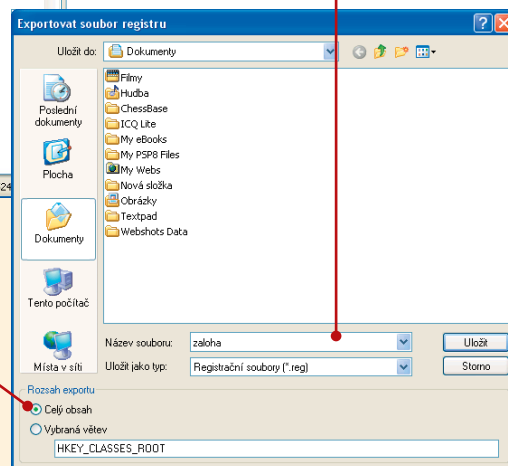
V nabídce **System** se nachází položka **Regedit**, jež spouští editor registrů (obr. 5). Registry jsou velmi citlivé součásti Windows a zde se ukládá jejich nastavení a stejně tak informace o nainstalovaných programech. Sama Windows jsou na registrech životně závislá a jejich úprava není žádná legrace ani pro profesionály. Stačí smazat nebo upravit důležitou položku, a Windows se už nemusejí spustit. Přesto můžete použít tento program alespoň k zálohování registrů pro případ jejich poškození (v novějších verzích Windows k tomu v důsledku systémových záloh dochází zřídka). Z nabídky **System** spustíte program **Regedit** a v nabídce **Soubor** zvolíte funkci **Exportovat...** Otevře se okno **Exportovat soubor registru** (obr. 6). Na dolním panelu okna **Rozsah exportu** zvolíte možnost **Celý obsah**. Zapište název souboru, který má záloha nést, a vyberte si cestu, kam jej chcete uložit. Potvrdíte to tlačítkem **Uložit** a program **Regedit** zase zavřete. Zálohovaný soubor s registry pak zkopírujete na libovolné zálohovací médium (např. na disketu). Pokud chcete, aby takové zálohování registrů bylo užitečné, provádějte jej pravidelně jednou za čas. V případě totálního zhroucení Windows může být zálohování užitečné.

Obr. 5. Editor registrů.

Zvolte položku **Celý obsah**.

Obr. 6

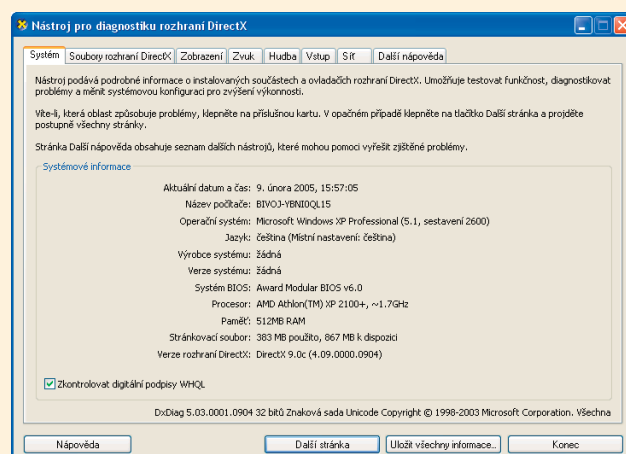
PODÍVEJTE SE NA ZOUBKY DIRECTX!

Tento nástroj je určen pro uživatele, kteří mají problém se zobrazením či zvukem obsluhovaným ovladači DirectX. Tyto problémy se mohou vyskytnout zvláště u her. Hry totiž využívají mnoho speciálních efektů, a tak někdy může dojít ke konfliktu či chybě. Pro jejich zjištění a nápravu je tento nástroj určen. Z nabídky **System** vyberte položku **DirectX Diagnostics**. Program se pokusí připojit k internetu a provede diagnostiku DirectX. Na kartě **Systém** zobrazí zjištěné informace (obr. 7). Na další kartě jsou zobrazeny jednotlivé soubory a informace o nich. Třetí je karta **Zobrazení** s informacemi o grafickém zařízení a jeho ovladačích. Zde lze testovat, povolit či

zakázat tyto grafické funkce: DirectDraw, Direct3D a Akcelerace textur portu AGP. Na dalších kartách se nacházejí obdobné funkce pro zvuk, pro vstup do počítače a pro síť.

Michal Slovák

Obr. 7. Zjištěné informace o rozhraní DirectX.

JAK NA LISTY V SEŠITECH 602TAB

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak přidávat listy do sešitu a jak je odstraňovat, přejmenovávat a přesouvat.

Jak list skrýt a zobrazit a jak jej zamknout před úpravami.

Jak vypadá odkaz na buňku v jiném listu sešitu.

Při práci s tabulkovým procesorem je výhodné rozsáhlé tabulky v jednom dokumentu (sešitě) rozdělit na několik listů. Naopak příbuzné tabulky, které by jinak byly v různých dokumentech, je vhodné soustředit na listy jednoho dokumentu. Přispívá to k lepší přehlednosti tabulek.

Základní terminologii programů pro práci s tabulkami pravděpodobně zná každý běžný uživatel počítače. Ale opakování je matka moudrosti, takže krátce zopakujeme několik nejdůležitějších pojmů:

- Tabulkové programy pracují s takzvanými **sešity**, což je období dokumentů zpracovávaných programy pro práci s textem. Pokud

chcete sešit zachovat i po vypnutí počítače, je třeba ho uložit do určitého pojmenovaného souboru.

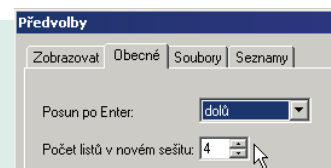
- Sešit se skládá z několika **listů** – podobně jako se skutečný „hmotný“ sešit skládá ze sešitých listů papíru.
- Na listech lze vytvářet a zpracovávat **tabulky** s **daty**.

Ptáte se, co je na tom tak zvláštního a neobvyklého? Práce s listy v sešitech se totiž tak trochu podceňuje. Naplní se často jen první list a pro další práci se zakládají nové a nové sešity. Přitom je to mnohdy zbytečné, a navíc i nevýhodné.

KOLIK LISTŮ MÁ NOVÝ SEŠIT?

Každý sešit se po svém založení skládá z určitého počtu listů – nejčastěji ze čtyř. Kolik jich ale bude doopravdy, to si můžete nastavit v konfiguračním dialogovém okně. To otevřete příkazem **Předvolby** z menu **Pomůc-**

ky; v dialogovém okně (obr. 1) pak kliknete na záložku karty **Obecné** a číselníkovým voličem **Počet listů** nastavíte v novém sešitě potřebnou hodnotu. Nejvyšší možný počet listů je 255.

Obr. 1. Nastavení výchozího počtu listů.

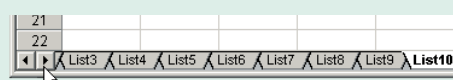
SEZNAM LISTŮ

Seznam listů najdete na záložkách při levém dolním okraji okna 602Tab (obr. 2).

List, se kterým budete chtít pracovat, zvolíte kliknutím myši na příslušnou záložku. Pokud je listů více, než je možné v daném okamžiku zobrazit záložek (nebo jsou-li jejich názvy velmi dlouhé), můžete využít „převíjecí“ tlačítka vlevo od seznamu záložek (obr. 3).

Obr. 2. Seznam listů v sešitě.

Obr. 3. Posun seznamu listů.

Obr. 4. Rozšíření nebo zúžení oblasti se záložkami listů.

Další možností je tahem myši za příčku vpravo od seznamu listů oblast jejich zobraze-

ní rozšířit směrem vpravo, na úkor posuvníku pro vodorovný pohyb listu (obr. 4).

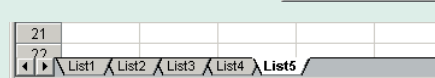
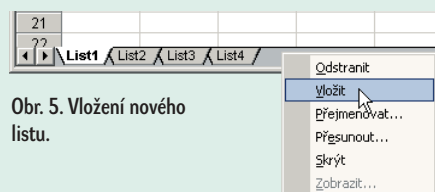
JAK PŘIDÁTE DALŠÍ LIST A JAK LISTY VYMAŽETE

Listy můžete do sešitu podle potřeby přidávat (až do celkového počtu 255) a nepotřebné listy můžete kdykoliv vymazat.

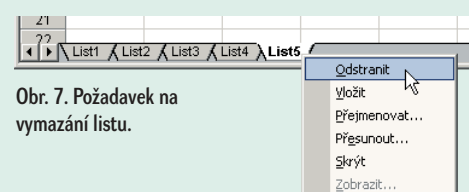
Chcete-li vložit další list, klikněte pravým tlačítkem myši do prostoru se záložkami listů. Otevře se místní nabídka a v ní spusťte příkaz **Vložit** (obr. 5).

Vytvoří se nový list a do sešitu se zařadí pod výchozím názvem **List n**, kde *n* je nejbližší volné pořadové číslo listu (například **List5**) – obr. 6.

List ze sešitu vymažete také snadno. Klikněte na jeho záložku pravým tlačítkem myši a v místní nabídce spusťte příkaz **Odstranit** (obr. 7). Totéž můžete udělat příkazem **Odstranit list** z nabídky **Úpravy**.

Obr. 6. List byl vložen.

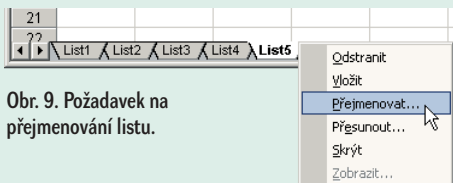
Obr. 8. Odstranění listu ze sešitu musíte potvrdit.

Nezapomeňte, že odstraněním listu zároveň nevratně zmizí data, která na něm byla uložena! Proto je vymazání jištěno bezpečnostním dotazem (obr. 8).

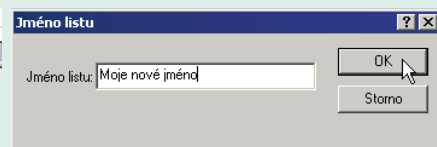
POJMENOVÁNÍ LISTŮ

Listy jsou standardně pojmenovány výchozími názvy, které se skládají ze slova **List** a pořadového čísla. Každý list si však můžete snadno

přejmenovat. V místní nabídce, otevřené nad záložkou příslušného listu, spusťte příkaz **Přejmenovat** (obr. 9).

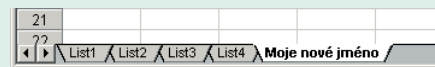
Obr. 9. Požadavek na přejmenování listu.

Obr. 10. Zapište nové jméno listu.

Tím se otevře dialogové okno (obr. 10); do něj zapište nový název listu.

Po potvrzení zápisu v dialogovém okně se nové jméno zobrazí na záložce listu (obr. 11).

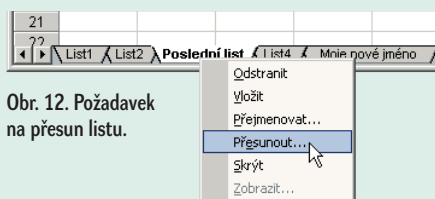
Obr. 11. List je přejmenován.

ZMĚNA POŘADÍ LISTŮ

Nově vložený list se zařadí na konec (vpravo) seznamu listů. Takto vložený list (ale i všechny

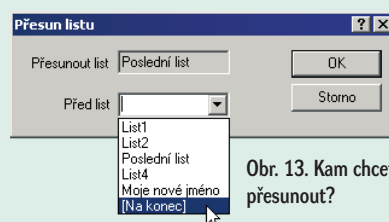
ostatní) můžete přesunout na libovolnou jinou pozici. Otevřete si pro daný list místní nabídku a v ní spusťte příkaz **Přesunout** (obr. 12).

Tím se otevře dialogové okno (obr. 13), jehož pomocí můžete záložku vybraného listu posunout tak, aby byla umístěna před záložkou vybranou pomocí voliče **Před list**.

Obr. 12. Požadavek na přesun listu.

Volbou položky **Na konec** se záložka listu umístí v seznamu zcela vpravo.

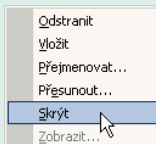

Obr. 13. Kam chcete list přesunout?

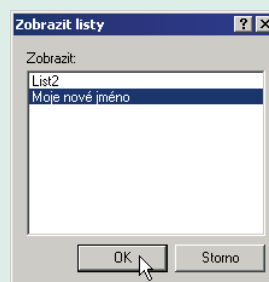
SKRYTÍ A OPĚTNÉ ZOBRAZENÍ LISTU

Jednotlivé listy je možné dočasně opticky skrytí potlačením viditelnosti jejich záložek. V místní nabídce nad záložkou listu najdete k tomuto účelu příkaz **Skryt** (obr. 14).

Listy je možné znovu zviditelnit příkazem **Zobrazit**, který spusťte rovněž z místní nabídky – otevřete ji kliknutím pravým tlačítkem myši kamkoliv nad seznam listů. Je však třeba z pomocného dialogového okna (obr. 15) nejprve vybrat název listu, který chcete zviditelnit.

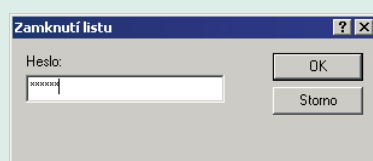
Obr. 14. Požadavek na dočasné skrytí listu.

Obr. 15. Opětovné zobrazení skrytého listu.

LIST MŮŽETE TAKÉ UZAMKNOUT

Zablokováním přístupu ke všem buňkám vybraného listu se mohou určité listy pojit před nechtěnými úpravami. Otevřený list zamknete příkazem **Zamknout list** z nabídky **Pomůcky**. V dialogovém okně **Zamknutí listu** (obr. 16) pak zadáte heslo, na které bude vázáno případné odemčení listu.

Obr. 16. Uzamčení listu.

info
Zamčení se týká jen těch buněk, které mají v dialogovém okně příkazu **Buňky** (nabídka **Formát**) zaškrtnutý přepínač **Zamknout buňky** (zaškrtnutí je implicitní).

ODKAZY MEZI LISTY SEŠITU

Celá práce s listy by neměla moc velký význam, kdyby nebylo možné mezi jednotlivými listy sdílet data. Naštěstí je to jednoduché

a práci s tabulkami to rozšiřuje doslova o „další rozměr“.

Pravidlo je prosté – pro odkaz na buňku ležící na jiném než na aktuálním listu se před označení sloupce **předřadí název listu v apostrofech a znak „vykřičník“** (například **’Souhrn’!G15**).

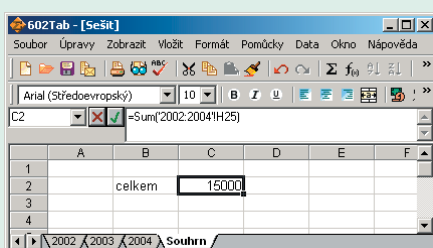
Mějme třeba listy pojmenované **2002**, **2003** a **2004** a v buňce **H25** na každém z nich úhrnnou roční sumu čehosi. Součet za poslední tři roky (na listu **Souhrn**) pak může vypadat takto:

=’2002’!H25+’2003’!H25+’2004’!H25

Výhodný je v tomto případě zápis s použitím sumační funkce:

=Sum(’2002:2004’!H25)

Jiří Lapáček

Obr. 17. Příklad práce s daty na několika listech.

TEXT A GRAFIKA

Důležitou součástí navrhované grafiky je i text. Bez něho by upoutávka nebo letáček neměly význam. Pojďte si vyzkoušet některé možnosti, které nabízí program CorelDraw. Vkládat se dají prakticky dva typy textu, a to text řetězcový (jakoby znakový) a text odstavcový (více souvislý).

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vložit text do grafiky.

Jak upravit vlastnosti textu.

Jaký je rozdíl mezi řetězcovým a odstavcovým textem.

Název programu: CorelDRAW! 9.

info

CO S ŘETĚZCOVÝM TEXTEM?

Řetězcový text je volně psaný text, který se používá pro kratší nápisy. Jeho délka není přesně omezena, ale doporučuje se, aby nepřesahoval 250 znaků. Jeho význam spočívá především v tom, že se tento typ textu dá snadno měnit, má spoustu vlastností a dají se k němu přidávat i různé efekty.

JAK SE ŘETĚZCOVÝ TEXT NAPIŠE?

1. Na panelu *Okno nástrojů* klikněte na ikonu **Text**.
2. Kurzor myši se změní v křížek s písmenem
  - A. Klikněte na to místo, kam potřebujete umístit text.
3. Začněte psát vlastní text z klávesnice (obr. 1).

Počítač pro každého

Obr. 1

Kurzor při psaní řetězcového textu.

JAK TEXT NAFORMÁTOVAT?

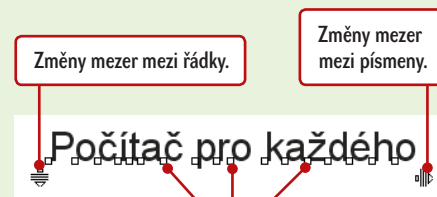
Po zápisu textu si úpravu můžete snadno měnit, a to nejenom velikost a typ písma, ale i jeho řez či barvu. Jak?

Označte si napsaný text a v nabídce **Text** klikněte na příkaz **Formátovat text**. Zobrazí se dialogové okno (obr. 2), ve kterém lze nastavit pro text různé vlastnosti.

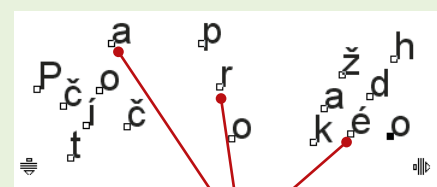
Na první kartě *Písmo* najdete nastavení základních vlastností textu, jako je typ písma (Arial, Tahoma, Bauhaus,...), velikost či podtržení. Na druhé kartě *Zarovnat* se ukáží možnosti nejenom pro běžné zarovnání textu, ale i pro nastavení mezer mezi slovy či pro posun znaků. Poslední karta *Mezery* dovolí nastavit různé mezery nejenom mezi znaky a slovy, ale i mezi řádky. Pokud budete tvořit text odstavcový (viz dále), zobrazí se i možnosti pro nastavení textu v odstavcích.

Jestliže spěcháte a nechce se vám text postupně nastavovat z dialogového okna, vyzkoušejte ikony na změněném panelu *vlastností* (obr. 3).

Najdete na něm ikony pro změnu typu písma a pro změnu jeho velikosti, pro nastavení mezer i pro zarovnání. Nachází se zde i ikona pro převod řetězcového textu na odstavcový

Obr. 4

Obr. 5

Napsaný text lze po znacích zcela rozházet.

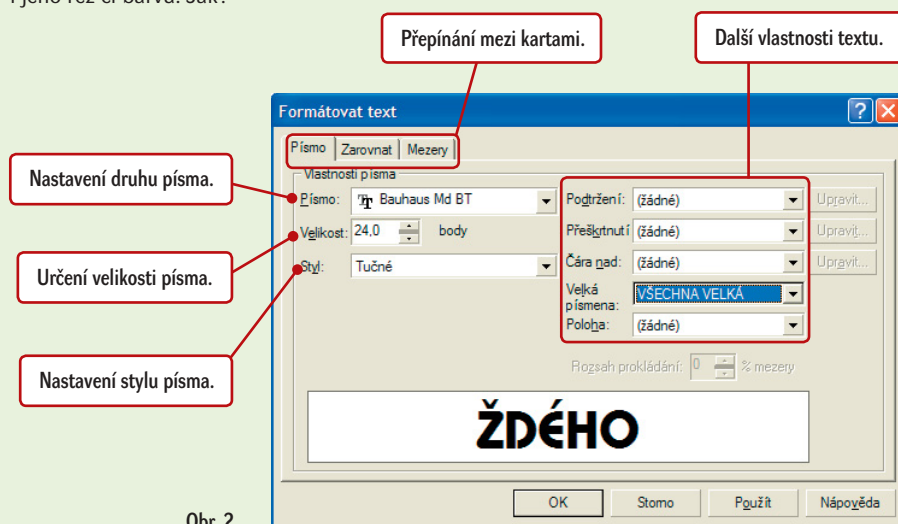
a naopak (odstavcového na řetězcový). Zajímalá je i možnost převodu textu na křivky.

TEXT A TVAROVACÍ NÁSTROJ

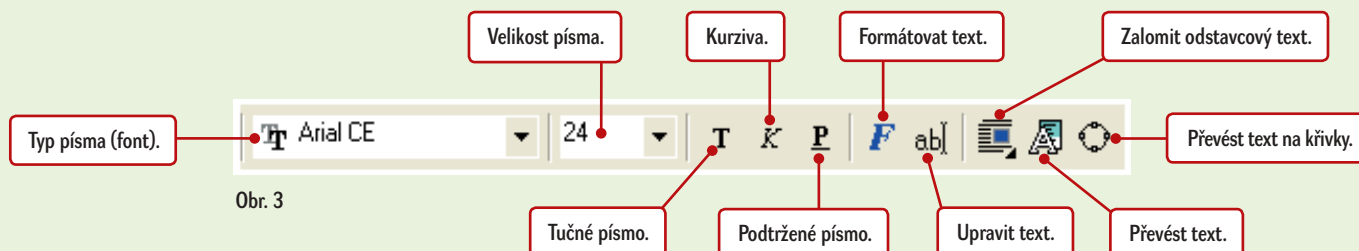
Vzpomínáte si ještě na tvarovací nástroj a jeho možnosti u objektů (PPK 23/2004)? Představte si, že tento nástroj můžete použít i při úpravě textu. Tedy ne pro klasické formátování, ale pro různé posuny a změny tvarů. Jak?

Označte text a klikněte na ikonu **Tvar** na panelu *Okno nástrojů*. U každého písmene se zobrazí malé body (zatažením za ně můžete jednotlivá písmena posouvat) a navíc na okrajích textu budou dvě speciální značky (obr. 4).

Pomocí těchto značek můžete mezi jednotlivými znaky i řádky snadno měnit mezery (stačí zvolenou značku posouvat myší).

Obr. 2

Obr. 3

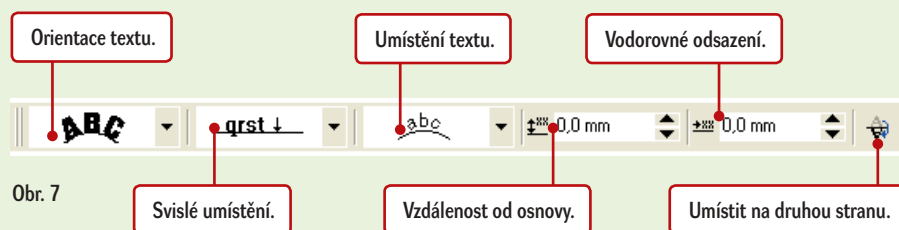
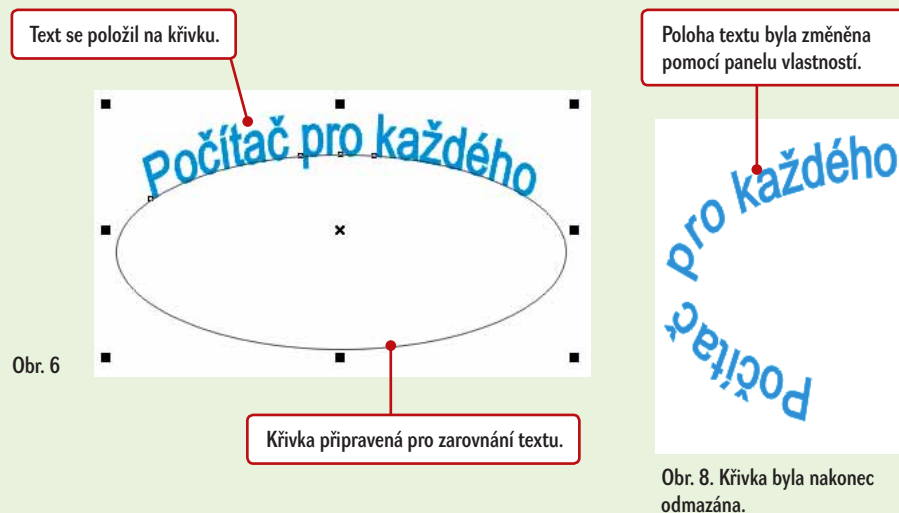
Zkuste tedy pro vytvořený text upravit mezery i polohu jednotlivých znaků (obr. 5).

JAK SE POLOŽÍ TEXT NA KŘIVKU?

Jedná se vlastně o přizpůsobení textu určité křivce. Stačí, když si napsaný text označíte a poté v nabídce **Text** kliknete na příkaz **Přizpůsobit text osnově**. Kurzor myši se změní v tučnou šipku; jestliže kliknete na dříve nakreslenou křivku (obr. 6), text se posune a tvaru křivky se přizpůsobí.

Všimněte si také změněného *panelu vlastností* (obr. 7). Můžete si nastavit orientaci textu, svislé umístění textu, nebo dokonce i odsazení textu od křivky či jeho převrácení.

Nebojte se s umístěním textu experimentovat. Vyzkoušejte si různé možnosti. Polohu písmen změním např. použitím ikony **Orientace textu**. Překvapení se dočkáte i při použití ikony pro umístění na druhou stranu. A ještě jeden tip. Pokud křivku nepotřebujete, nebojte se ji samostatně označit a na závěr smazat. Zůstane vám jen tvarovaný text bez nakreslené výchozí čáry (obr. 8).

A CO ODSTAVCE?

Odstavcový text se používá pro větší množství textu a vkládá se do předem připraveného rámečku (nakreslíte jej právě nástrojem pro tvorbu textu).

Po kliknutí na ikonu **Text** se kurzor myši změní v křížek s písmenem A. Tímto kurzorem nakreslete rámeček (obdélník). Poté se objeví obvyklý textový kurzor v rámečku a přímo z klávesnice můžete začít psát vlastní text (obr. 9).

Během psaní používejte pro úpravy stejná pravidla jako pro text řetězcový. To znamená změněný *panel vlastností* a dialogové okno *Formátovat text*.

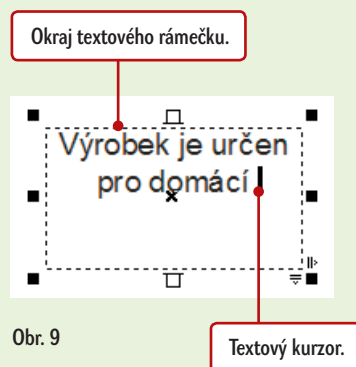
Toto dialogové okno má však pro odstavcový text tři karty navíc, a to karty *Tabulátory*, *Rámečky a sloupce* a *Efekty*.

Pro odstavcový text se v některých případech může jako užitečný jevit příkaz **Přizpůsobit text rámečku**. Velikost písma se zvětší

nebo zmenší podle velikosti nakresleného rámečku. To znamená, že velikost textového rámu se opravdu nemění – oproti textovým polím při prezentaci či textovému editoru (obr. 10).

Pokud pracujete opravdu s dlouhými texty v odstavcích a potřebujete k nim umístít

i obrázky, nepřehlédněte na *panelu vlastností* ikonu **Zalomit odstavcový text**. Tato ikona totiž nabízí různé možnosti pro obtékání nakreslených objektů textem.

Obr. 10

ZAJÍMAVOST NA ZÁVĚR

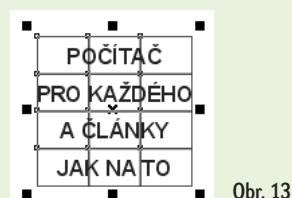
Zkuste nyní zkombinovat některé znalosti programu CorelDraw. Jak? Nejprve si napište libovolný text (obr. 11) a poté pomocí

nástroje **Milimetrový papír** zkuste nakreslit jednoduchou mřížku (obr. 12).

Na první pohled se může jednat o dvě zcela nesouvislé věci, ale nyní text označte, v nabídce **Efekty** klikněte na příkaz **Oříznutí PowerClip** a v jeho dílčí nabídce na položku **Umístit do kontejneru**.

Ukazatel myši se změní v tlustou šipku; touto šipkou ukažte na nakreslenou mřížku. Text se poté přemístí do mřížky (obr. 13), ale ještě

Obr. 14

s ním nebude možné zcela volně pracovat. K tomu využijete příkazy k seskupování objektů a k rušení skupin. Klikněte tedy na ikonu **Zrušit všechny skupiny**. Jakmile na ni kliknete, mřížka se rozpadne na jednotlivé čtverce a můžete jimi volně pohybovat (posouvat je i otáčet). Také je můžete různě obarvit (obr. 14), případně vystínovat.

Dostanete tak rozložený text, který je na samostatných čtvercích, jakoby na dílčích skládačky či dětských skládacích kostkách, neboť v daném čtverci vždy vidíte jen oříznutou část původního textu.

Marie Franců

TIPY PRO MS WORD

Textové editory patří k nejvíce používaným programům. Ukážeme si několik tipů pro práci s MS Wordem.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit klávesové zkratky k často používaným příkazům.

Jak využívat některé možnosti automatických oprav.

Název programu: MS Word 2003.

KLÁVESOVÉ ZKRATKY

Většina příkazů v nabídce má přiřazenu i klávesovou zkratku. Klávesové zkratky se označují jako „horké klávesy“ (hot keys).

Klávesovou zkratku zjistíte snadno. Zobrazte příslušnou nabídku a na daný příkaz se podívejte. Má-li tento příkaz přiřazen klávesovou zkratku, je tato zkratka zapsána v pravé části nabídky (obr. 1).

JAK VYTVOŘIT VLASTNÍ ZKRATKU

Nemá-li často používaný příkaz přiřazenu klávesovou zkratku, můžete mu ji přiřadit sami.

Jako příklad vytvoříme klávesovou zkratku **Alt+N** pro zobrazení náhledu stránky (příkaz **Náhled** z nabídky **Soubor**).

Z nabídky **Zobrazit** vyberte postupně příkazy **Panely nástrojů** a **Vlastní**.

V dialogovém okně **Vlastní** klikněte na tlačítko **Klávesnice** (obr. 2).

V dialogovém okně **Vlastní klávesnice** (obr. 3) vyberte, kam se má budoucí klávesová zkratka zapsat.

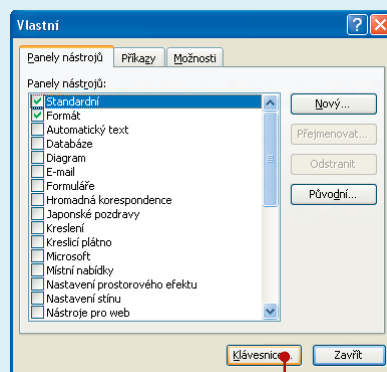
Poté ze seznamu **Kategorie** vyberte název nabídky, ve které je daný příkaz zařazen (v tomto případě jde o nabídku **Soubor**).

Přejděte do seznamu **Příkazy** a vyhledejte příslušný příkaz (v našem případě **Soubor-TiskNáhled**). Poté klikněte do pole **Stiskněte klávesovou zkratku** a na klávesnici stiskněte požadovanou klávesovou zkratku (v tomto případě **Alt+N**). Názvy stisknutých kláves se zobrazí v editačním poli.

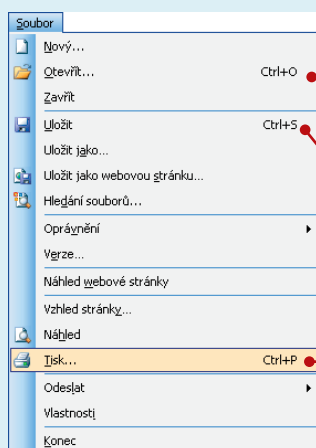
Jste-li se zkratkou spokojeni, klikněte na tlačítko **Přiřadit** a poté dialogová okna zavřete.

JAK ZRUŠIT VLASTNÍ ZKRATKU

Chcete-li zrušit přiřazení, které jste vytvořili, zobrazte dialogové okno **Vlastní klávesnice**.

Obr. 2

Obr. 1

Klávesová zkratka pro příkaz **Otevřít**.

Klávesová zkratka pro příkaz **Uložit**.

Klávesová zkratka pro příkaz **Tisk**.

Klikněte na tlačítko **Klávesnice**.

Název nabídky vyhledejte v seznamu **Kategorie**.

Nastavte, kam chcete novou zkratku uložit.

Klikněte na tlačítko **Přiřadit**.

Stejně jako při přiřazení zkratky daný příkaz vyhledejte a označte. Poté nejprve v seznamu **Aktuální klávesy** klikněte na zkratku, kterou chcete odstranit, a pak na tlačítko **Odebrat**.

info

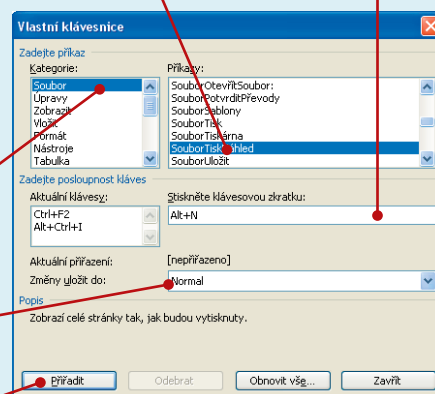
Vytvoření vlastní klávesové zkratky

můžete uložit buď do stávajícího dokumentu, nebo do šablony. V případě, že klávesovou zkratku (nebo jinou změnu) uložíte do stávajícího souboru, bude tato nová zkratka dostupná pouze v něm. Uložíte-li novou zkratku do šablony, bude tato zkratka přístupná v dokumentech vytvořených pomocí této šablony.

V případě, že použijete zkratku, která je již přiřazena jinému příkazu, její původní přiřazení se zruší a bude platit to, které jste právě provedli.

Vyberte název příkazu.

Klikněte do tohoto pole a stiskněte klávesovou zkratku.

Obr. 3

AUTOMATICKÉ FORMÁTOVÁNÍ

Možná jste si všimli toho, že MS Word některá slova při psaní opravuje nebo je zaměňuje za jiná nebo z internetových adres vytváří odkazy apod.

V některých případech je to služba dobrá, jindy však může dojít k zanesení chyby.

Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti automatických oprav** a tím vyvoláte dialogové okno **Možnosti automatických oprav** (obr. 4).

V horní části je několik záložek.

KARTA AUTOMATICKÉ OPRAVY

Na této kartě (obr. 4) můžete zadat dvojice slov (skupin znaků) a po zápisu prvního slova jej Word automaticky nahradí druhým slovem z dvojice. Tuto možnost můžete využít např. pro zápis znaku © (a to tak, že zapíšete (c)) nebo pro opravy častých překlepů.

Chcete-li tuto možnost natrvalo vypnout, zrušte zaškrtnutí u položky **Nahrázovat text během psaní**.

Chcete-li některou z již zapsaných dvojic slov odstranit, tuto dvojici vyhledejte v seznamu a klikněte na ni. Poté ji kliknutím na tlačítko **Odstranit** smažte.

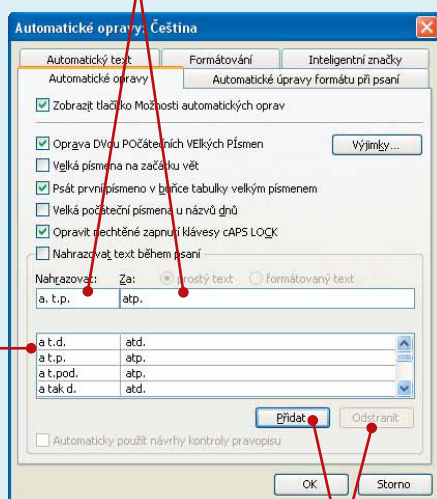

Chcete-li naopak některou dvojici přidat, zapište ji do políček *Nahrazovat a Za* nad seznamem a poté klikněte na tlačítko **Přidat**.

Jestliže vám vadí, že Word u slova, které následuje po tečce, opraví první písmeno na velké, zrušte zaškrtnutí u políčka **Velká písmena na začátku vět**.

Dvojice editačních polí pro zadání nové dvojice.

Seznam dvojic pro nahrazování.

Obr. 4

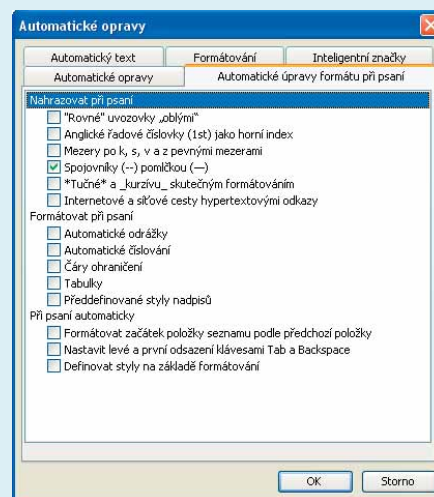
Tlačítka pro přidání/odebrání dat do/ze seznamu.

KARTA AUTOMATICKÉ ÚPRAVY FORMÁTU PŘI PSÁNÍ

Tuto kartu ukazuje obrázek 5. Zaškrtnete-li položku **Mezery po k, s, v a z pevnými mezerami**, můžete se jednoduše zbavit nešvaru, kdy na konci řádku zůstává samostatná souhláska.

Používáte-li v textu často tučné písmo nebo kurzivu, můžete využít položku ***Tučné* a _kurzivu_ skutečným formátováním**. Je-li tato položka označena, Word nahradí text uzavřený mezi znaky * tučným písmem a text uzavřený mezi znaky _ nahradí kurzivou.

Chcete-li, aby Word automaticky nahrazoval internetové adresy v textu hypertextovými odkazy (kliknete-li na odkaz a podržíte-li přitom stisknutou klávesu **Ctrl**, stránka se zobrazí), ponechte zaškrtnutou položku **Internetové a síťové cesty hypertextovými odkazy**.

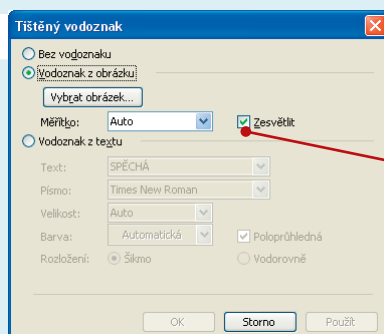

Obr. 5. Karta Automatické úpravy formátu při psaní.

VIDITELNOST OBRÁZKŮ NA POZADÍ

MS Word dovoluje vkládat obrázek na pozadí dokumentu.

Někdy se může stát, že obrázek sice vložíte, ale na obrazovce není vidět. Pomoc je jednoduchá: V dialogovém okně *Tištěný vodoznak* (obr. 6) zrušte zaškrtnutí u položky **Zesvětlit**. Dialogové okno vyvoláte tak, že z nabídky **Formát** vyberete postupně příkazy **Pozadí** a **Tištěný vodoznak**.

Je-li třeba, zrušte zaškrtnutí u této položky.

Obr. 6

ZOBRAZOVÁNÍ OKEN DOKUMENTŮ NA HLAVNÍM PANELU

Máte-li v MS Wordu otevřeno více dokumentů najednou, můžete tlačítka jednotlivých oken s těmito dokumenty vidět na hlavním panelu (obr. 7). Tuto možnost můžete podle potřeby buď zapnout, nebo vypnout. Po instalaci MS Office je tato možnost zapnutá. Je-li vypnutá, je na hlavním panelu zobrazeno pouze tlačítko týkající se okna toho dokumentu, se kterým právě pracujete.

JAK ZOBRAZOVÁNÍ ZMĚNIT

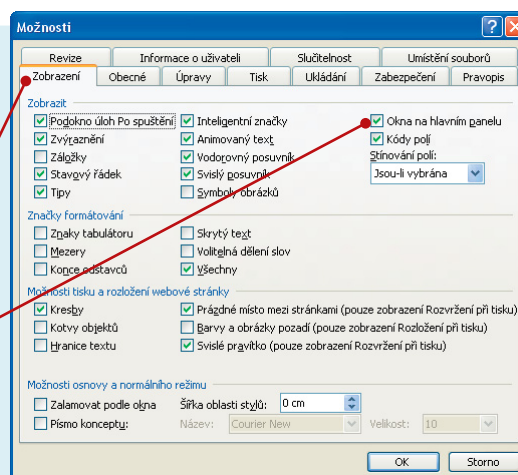
Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně *Možnosti* (obr. 8) se ujistěte, že pracujete na kartě *Zobrazení*. V pravé části této karty vyhledejte položku **Okna na hlavním panelu**. Je-li tato položka zaškrtnutá,

budou se tlačítka na hlavním panelu zobrazovat.

-mzi

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Zobrazení*.

Označením této položky nastavujete zobrazování tlačítek oken na hlavním panelu.

Obr. 8

Obr. 7

Tlačítka oken otevřených dokumentů.

V případě, že máte otevřeno více aplikací nebo více oken s dokumenty, může na hlavním panelu nastat tlačěnice – v takovém případě MS Windows seskupí tlačítka oken jedné aplikace do tlačítka jediného.

info

JAK VRÁTIT ČAS

Už se vám jistě stalo, že jste si zoufali: kdybych byl ten program nespustil/ neinstaloval; kdybych já do toho nastavení nevtáhl; kdybych se díval, co mažu; kdybych nechal na pokoji ten ovladač, který fungoval...

Do takové situace se dostane každý z nás. Omylem či neopatrností jste nainstalovali software, který nelze úplně odinstalovat nebo jehož odinstalace není schopna (chybou programátorů či záměrně) zvrátit všechny změny, jež provedla jeho instalace.

Navíc ne každý software se chová čestně a k uživateli přátelsky. Ne každý autor soft-

waru má úmysly zcela čisté, ne každý autor přiznává všechno, co software provádí. Jsou bohužel i programy, které instalují do systému určité součásti potají, bez vašeho vědomí a souhlasu a zřídka k vašemu prospěchu. Pochopitelně pak není snadné se takových záluďných součástí zbavit, tím spíše, když ani o všech nevíte.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak odstranit následky nechtěných úprav Windows.

Článek se vztahuje k **Windows XP**.

V jiných případech nemusí jít o něčí zlý úmysl, ale jen o nedokonalost či nevhodnost toho, co jste instalovali. Nebo jste jen „experimentovali“. Zkoušeli jste nový ovladač a následkem toho nějaká část počítače už nefunguje, jak má. Změnili jste nějaká nastavení, Windows se začala chovat jinak, a už to neumíte vrátit zpátky.

NÁSTROJ OBNOVENÍ SYSTÉMU

Microsoft stesky uživatelů vyslyšel a vybavil Windows XP nástrojem, který – na rozdíl od většiny jiných oblastí života – dovoluje v mnoha případech dohonit „bycha“. Jmenuje se *Obnova systému*. Najdete jej v nabídce *Start* – v *příslušenství*, v *systémových nástrojích*. Nástroj je obsažen jak ve verzi Home Edition, tak ve verzi Professional. Pracuje s takzvanými **body obnovy** – uloženým stavem nastavení počítače k určitému okamžiku. Navíc neustále sleduje změny celé řady souborů: systémových, konfiguračních, různých součástí programů...

Windows se sama od sebe pokusí vytvořit jeden bod obnovy každý den – jestliže máte puštěný počítač a zrovna na něm chvíli nepracujete. Body obnovy se vytvářejí automaticky také při určitých akcích („spouštěcích událostech“), které jsou z hlediska „zdraví“ vašich Windows rizikové: jsou to instalace programů (bohužel ne úplně všechny instalace – pouze ty, které dají systému předepsaným způsobem vědět; to dělá *Instalátor Windows* a *Install Shield Pro* od verze 7 výše), dále

instalace vyvolané aktualizací systému, ať už automatickou, či ručně spuštěnou ze stránky *Windows Update*, obnovy provedené nástrojem *Zálohování* a instalace nepodepsaných ovladačů.

Protože se dá někdy obtížně předvídat, zda Windows sama vytvoří bod obnovy a kdy přesně, aby skutečně *předcházel* nebezpečné instalaci, lze doporučit vytvoření bodu obnovy před čímkoli rizikovým ručně (obr. 1). Vytvoření bodu obnovy je neškodné a netrvá dlouho, nemusíte se ho bát. Především však dbejte na to, abyste si bod obnovy pojmenovali dostatečně popisně (obr. 2).

Nejprve vyberte úkol, který chcete provést:

- ☐ Obnovit předchozí stav počítače
- ☒ Vytvořit bod obnovy

Obr. 1. V nástroji *Obnova systému* zvolte *vytvořit bod obnovy* a klikněte na tlačítko *Další*.

Aby se body obnovy vytvářely samy, musíte mít na disku nejméně 200 MB volného místa, jinak se nástroj nespustí. Místo na disku, které je pro body obnovy dostupné, můžete upravit ve *vlastnostech systému* (pravým tlačítkem myši klikněte na ikonku *tohoto počítače* a vyberte *vlastnosti*). Zde také můžete službu sami vypnout/zapnout.

Popis bodu obnovy:

Před instalací SureSoft System Tweaker

Obr. 2. Popište *bod obnovy* tak, abyste bezpečně věděli, ke kterému okamžiku se vztahuje, a klikněte na tlačítko *Vytvořit*.

Bod obnovy byl vytvořen.

Nový bod obnovy
3. února 2005
17:06:26 Před instalací SureSoft System Tweaker

Obr. 3. Vytvořený bod je určen datem, časem a vámi zvoleným popisem. Teď už stačí jen kliknout na *Zavřít*.

NASTAVENÍ SLUŽBY „OBNOVENÍ SYSTÉMU“

Ve *vlastnostech systému* najdete kartu *Obnova systému*. Zde vidíte, že diskový prostor, který smějí *body obnovy* obsadit, je omezen nejméně 200 MB a nejvýše 12% celkové kapacity tohoto oddílu (disku) – to je též výchozí nastavení. Prostor *není vyhrazen* pro body obnovy, nýbrž je dále k dispozici i pro vaše data a programy a počítá se do volného prostoru disku (do té míry, do jaké není obsazen body obnovy). Kdybyste disk příliš zaplnili, pak na body obnovy vybudě méně, než kolik je zde nastaveno. Jestliže však pro body obnovy nebude zbývat alespoň 200 MB, obnova systému se přestane používat (dokud se disk opět neuvolní).

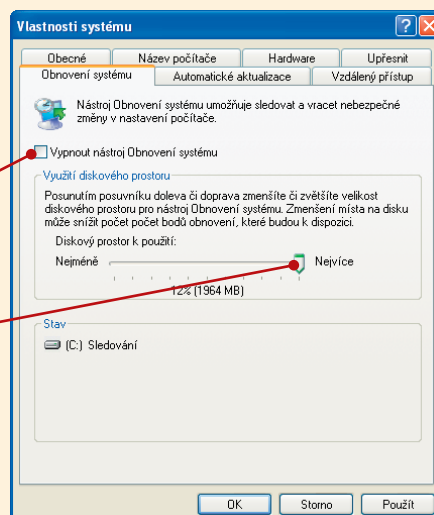
Když se většina zvoleného místa zaplní, systém nejstarší bod nebo body obnovy od-

maže. Systém také bez ohledu na volné místo vždy maže body obnovy starší 90 dnů. (To je možné změnit pouze úpravou systémových registrů.)

Pozor! Vypnutím nástroje *Obnova systému* smažete všechny uložené body obnovy.

Úpravou maximálního použitého prostoru ovlivníte počet bodů obnovy, které budou k dispozici.

Obr. 4. Na kartě *Obnova systému* ve *vlastnostech systému* (*tohoto počítače*) můžete upravit diskový prostor, na který se obnova systému omezí při ukládání *bodů obnovy*. Můžete také nástroj úplně vypnout.

KDY SE K OBNOVENÍ UCHÝLIT

Nástroj *Obnova systému* není nejšetrnější způsob, jak odstranit nějaký problém, který jsme si způsobili, je to spíše poslední možnost, ke které se uchýlíme, jestliže selhaly cílenější a rozsahem omezenější pokusy o nápravu.

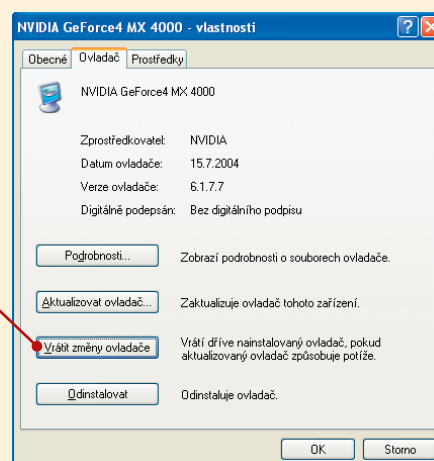
Tak například nejste-li spokojeni s nějakým softwarem, nejprve byste měli zkusit odinstalaci tohoto softwaru a případně ruční smazání adresářů a souborů, které po něm zbyly (jestliže jste si jisti, že je nic jiného nepoužívá). Často je ovšem nad sílu zejména méně znalého uživatele dohledat vše, co nechtěný software změnil a co odinstalace nevrátila zpátky.

Obdobně, zklame-li vás nějaký nově nainstalovaný ovladač, nejprve zkuste vrátit ovladač předchozí.

Použití obnovení může být naopak jedinou schůdnou možností, jestliže si vymažete některé systémové soubory nebo součásti nějakého nainstalovaného programu a nemáte je obnovit ručně (z koše), třeba proto, že vlastně nevíte, které soubory to byly.

Kliknutím sem vyvoláte průvodce vrácením předchozího ovladače.

Obr. 5. Když nahradíte ovladač nějakého zařízení, Windows zazalohují předchozí ovladač pro případ, že by nový nechal dobře. Ručně můžete tento návrat vyvolat ve *vlastnostech* příslušného zařízení na kartě *Ovladač*, a to kliknutím na tlačítko **Vrátit změny ovladače**.

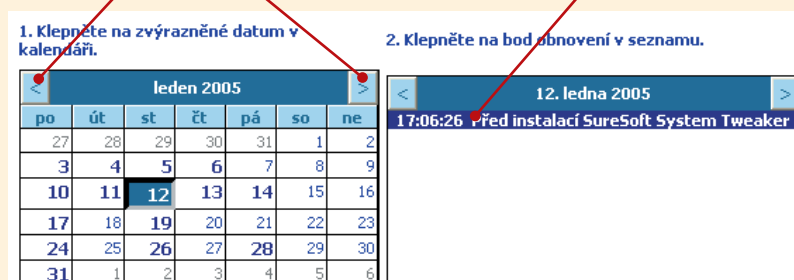

JAK OBNOVIT PŘEDCHOZÍ STAV

Spustíte nástroj *Obnova systému* a v prvním okně zvolíte **Obnovit předchozí stav počítače**. Následně zobrazený kalendář zvýrazňuje tučným písmem ty dny, ke kterým je uložen nějaký bod obnovení. V poli vpravo jsou pak vypsány body obnovení ke zvolenému datu a k času, kdy byly pořízeny. Po vybrání bodu obnovení a po kliknutí na *Další* budete mít v následujícím okně ještě jednu příležitost svůj úmysl potvrdit – ještě jedním kliknutím na tlačítko **Další**, tentokrát již konečným. V každém případě před obnovením zavřete všechny aplikace a uložte vše, co je třeba. Počítejte s tím, že počítač se v rámci obnovy restartuje.

Mezi měsíci se přesouváte kliknutím na šipku zpět či dopředu.

Vyberte bod obsahující stav, do kterého chcete počítač vrátit.

Obr. 6. Kliknutím na zvýrazněný den v kalendáři si dáte vypsát body obnovení v ten den vytvořené. Označte bod a klikněte na tlačítko **Další**.

RYCHLÝ NÁVRAT K PŘEDCHOZÍ KONFIGURACI

Jestliže jste s počítačem provedli nějaké nechtěné změny a rádi byste vrátili zpátky, aniž byste předtím měli vytvořen *bod obnovení*, je možné Windows restartovat s *poslední známou funkční konfigurací*. Není to nástroj, který by sledoval stav všech systémových a programových souborů, umí pouze vrátit konfiguraci Windows (tedy to, co najdete v ovládacích panelech) a instalaci ovladačů

– a to do stavu platného tehdy, kdy jste se naposledy k Windows přihlásili.

Při startování počítače, již při prvních nápisech na černé obrazovce a ještě dlouho předtím, než se objeví logo Windows, podržte klávesu F8. Objeví se nabídka možností spuštění Windows. Ovládate ji kurzorovými šipkami a klávesou **Enter** (či **Esc** pro návrat zpět).

-mjs

systém po obnově funguje ještě hůře než před ní. Proto nástroj *Obnova systému* vytváří *bod obnovení* také *ve chvíli, kdy obnovení vyvoláte* – můžete tak i obnovení systému vrátit zpět do okamžiku před obnovením.

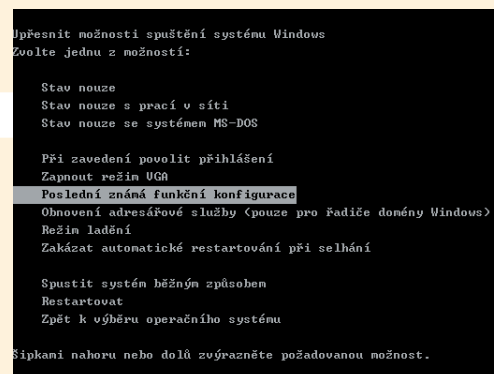
ANTIVIRY A OBDOBNÉ NÁSTROJE

Úplnému obnovení některých souborů může zabránit antivirový nástroj (a možná též některý antispywarový nástroj). Antivirový nástroj může napadený soubor buď odstranit z bodu obnovení, nebo může zabránit obnovení souboru do napadeného stavu. Více informací by měla poskytnout jeho nápověda. Je zřejmé, že míchat boj s viry s obnovou systému může za určitých okolností vést k neočekávaným následkům, zkuste se proto raději takové kombinaci vyhnout. Je-li to možné, nevracejte se do stavu, kdy byl systém napadený.

Nejprve vyberte úkol, který chcete provést:

- ☐ Obnovit předchozí stav počítače
- ☐ Vytvořit bod obnovení
- ☒ Vztit poslední obnovení zpět

Obr. 7. Možnost vztit poslední obnovení zpět se objeví ihned při opětovném spuštění nástroje *Obnova systému*.

Obr. 8. Možnosti spuštění systému Windows.

PROSKENUJTE SVŮJ POČÍTAČ!

Internet se dnes stává velmi nebezpečným místem. Samozřejmě by bylo čiré bláznovství kvůli jistému riziku odmítat používání internetu, namísto je spíš aktivně se o ochranu počítače zajímat a používat všechny zabezpečovací metody.

V TOMTO ČLÁNKU VÁM PŘEDSTAVÍME NÁSTROJE pro ochranu počítače, které si nemusíte většinou instalovat a které najdete na internetových stránkách. Jsou to účinné nástroje, jež vám pomohou proskenovat váš počítač a zjistit, zda neobsahuje viry nebo tzv. spyware; ty pak můžete buď smazat, nebo odstranit do karantény. Podívejme se, na kterých adresách tyto nástroje hledat.

PENICILIN PRO VÁŠ POČÍTAČ

Společnost Trend Micro se internetovou a protivirovou ochranou zabývá již od roku 1988, takže má poměrně dlouhou tradici. Ačkoliv tato společnost se zabývá vývojem a prodejem antivirových produktů, poskytuje na svých stránkách zajímavý nástroj PC-cilin na virovou kontrolu. Dostanete se

k němu prostřednictvím internetové adresy <http://housecall.trendmicro.com> – zde je třeba kliknout na odkaz Scan now. Tuto aplikaci můžete používat pouze v případě, že máte ve webovém prohlížeči zapnuty ovladače Active X. Na další stránce se zobrazí struktura všech disků na vašem počítači. Tu si můžete rozbalovat až do nejnižší úrovně, stejně jako v jakémkoliv správci souborů. Poté stačí zatrhnout ty složky nebo disky, které chcete zkontrolovat. Bohužel zde chybí možnost zkontrolovat pouze došlé e-mailové zprávy. Po kliknutí na tlačítko Scan započne kontrola – otevře se okénko a v něm jste o průběhu kontroly informováni.

RAV ANTIVIRUS

Na úvodní stránce <http://www.ravantivirus.com/scan> jste požádáni o registraci, to však není nutné – prohlédnout počítač lze i bez ní. Stačí kliknout na odkaz To continue... Poté jste opět požádáni, zda opravdu chcete stáhnout a spustit internetovou aplikaci. Na další stránce si můžete vybrat, zda chcete zkontrolovat celý počítač, pouze určitou složku (v tomto případě lze vybrat i kteroukoliv složku z dostupných disků), pouze určitý soubor, pouze dokumenty, nebo jen e-mailové zprávy. Ještě před kon-

trolou si také můžete vybrat, zda mají být nalezené viry automaticky smazány a zda se má vyhledávat i uvnitř archivů a samorozbalitelných souborů.

MACAFEE

Pro použití antivirového programu Mac je třeba se zaregistrovat a vytvořit si zde účet. Je třeba uvést funkční e-mailovou adresu a vybrat si přihlašovací jméno. Poté je nutné účet aktivovat, tzn. otevřít příchozí e-mail a v něm kliknout na odkaz. Není však zcela jednoduché k antivirovému programu se

dostat – v levém sloupečku na stránce musíte vyhledat položku Nástroje zdarma (Free tools) a zde položku Scan now. Přihlásíte se uvedením e-mailové adresy a hesla. Poté si můžete vybrat, zda chcete prověřit disk C, nebo dokumenty, anebo soubory Windows. Jiné možnosti tu bohužel nejsou a nelze ani zkontrolovat pouze určitou složku nebo poštu. Přístup k této službě je ze stránek <http://www.mcafee.com>.

BIT DEFENDER

Zajímavý antivirový on-line skener najdete na stránkách společnosti Softwin, která je dalším tvůrcem protivirových řešení. Na stránkách <http://www.bitdefender.com> klikněte na odkaz Scan online. Tím opět započnete stahování aplikace, to však musíte nejprve povolit. Dále jste požádáni o zadání jména země, kde počítač prověřujete. To je kvůli celosvětovému zpravodajství o výskytu virů. Jinak není třeba se nijak registrovat

a přihlašovat. Poté se na další stránce otevře dobře známá struktura disků a složek, které jsou na vašem počítači dostupné. Klikáním tyto složky rozbalíte až do nejnižší úrovně a zaškrtnutím dáte najevo, kterou složku chcete prohledávat. Zatřetím také můžete určit, že chcete prohledávat mezi e-mailovými zprávami, v tzv. bootovacím (startovacím) sektoru Windows nebo v archivech, a také můžete vydat příkaz k automatickému vymazání nalezených virů. Při vyhledávání se zobrazí i rychlost (počet souborů prohlednutých za sekundu), a to rychlost v současném okamžiku, a dokonce i rychlost průměrná.

PANDASOFTWARE

Další zajímavý antivirový program najdete na adrese <http://www.pandasoftware.com/activescan>. Otevřete si tuto stránku v internetovém prohlížeči a klikněte na odkaz Scan your PC uprostřed stránky. Poté se zobrazí uvítací okno a zde klikněte na tlačítko Next. V dalším okně je třeba zapsat e-mailovou adresu a na ni vám pak budou docházet poslední novinky týkající se počítačových virů. Vepište tuto adresu do prázdného políčka a klikněte na tlačítko Send. Tím se opět začne stahovat aplikace pro kontrolu virů, což může nějakou dobu trvat. Poté se otevře okno a v něm určíte, co se má kontrolovat. Můžete si vybrat, co se má kontrolovat: celý počítač, pevné disky, disketa, dokumenty,

e-mail, jakékoliv jiné disky či složky. Pokud si vyberete poslední možnost, otevře se okénko Vyhledat složku a zde složku nebo disk vyberte. Tím započnete prohledávání vašeho disku. V přehledné tabulce uvidíte, kolik souborů již bylo zkontrolováno (řádek Scanned), případně kolik bylo vyhledáno virů. Nalezené viry najdete v řádku Infected. Prohledávání disku ukončíte kliknutím na tlačítko Stop.

ZONELABS

Firmu ZoneLabs známe především jako tvůrce výborného firewallu ZoneAlarm. Na jejích stránkách (<http://download.zonelabs.com/bin/promotions/spywaredetector/index3.html>) je však k dispozici také odstraňovač „špionských“ souborů, nazvaný přízvučně Anonymizer Anti-Spyware on-line scanner. Nainstalování a spuštění potřebného softwaru potvrdíte kliknutím. Po načtení stránky se zobrazí ControlPanel (ovládací panel)

programu. Na stránce se rovněž nacházejí reklamy na produkty ZoneLabs, některé obsahují i Anonymizer. Proto ten, kdo si tento program nebo celý balíček koupí, nebude muset scanovat on-line. Kliknutím na Scan Now se spustí průzkum počítače. Ten sice trvá jen několik minut, ale pokud budete chtít škůdce odstranit, budete programem upozorněni, že to je možné jen pro platící zákazníky.

SYMANTEC SECURITY SCAN

On-line scan pro zjištění, jak dobře, či špatně je váš počítač zabezpečen proti útokům zvenčí, najdete na adrese <http://security.symantec.com/sscv6/home.asp>. Tím se myslí hlavně útoky hackerů, ale i scan tzv. portů („zástrčky“ pro přístup k internetu), a to kvůli zjištění případných neautorizovaných přenosů. Součástí kontroly je i to, jak se počítač vůči případnému vetřelci chová a jaké informace o sobě navenek dává k dispozici. Program se při testování přístupu chová podobně jako trojský kůň (druh viru s příznačným názvem). Stejně tak je detekován antivirový program, který je na počítači nainstalován. U něj se pak zjišťuje, zda je dostatečně aktualizován, protože jen tak je antivirový program spolehlivý. Tento test trvá jen asi tři minuty, připravenost však prověří po všech stránkách. Můžete jej chápat jako test, který zjišťuje, jak na tom váš počítač je z hlediska zabezpečení. -mia

inzerce

ZVIDITELNĚTE SVŮJ WEB

Internetové stránky jsou v dnešní době snad nejdostupnější a přitom velmi efektivní formou prezentace – a to jak osobní, tak firemní. Samozřejmě úspěšný web může být jen ten, který navštíví mnoho lidí. Jak to ale zařídit?

ZPŮSOBY PROPAGACE

Způsobů, jak přilákat návštěvníky na internetové stránky, existuje celá řada. Nejen na internetu se vedou na dané téma nekonečné diskuze a jejich byť stručný soupis by vydal na obsáhlou publikaci. Vše začíná u webu samotného – záleží na tom, jak vypadá,

portály – www.centrum.cz, www.seznam.cz a www.atlas.cz.

JAK ODKAZ VLOŽIT

Svůj web vložíte do katalogu internetových stránek pomocí speciálního formuláře.

Odkaz na něj hledejte na hlavní stránce.

Často je tento odkaz umístěn v její dolní části a je zapsán nepřilišitým písmem. U některých portálů formulář najdete ve specializované sekci pojmenované obvykle „Pro webmastery“.

Po vyplnění většinou několikakrokového formuláře bude požadavek předán administrátorům k ruční kontrole. Ta obvykle trvá den až dva, provozovatelé si však vyhrazují týden až dva. O výsledku budete posléze informováni e-mailem. Majitelé katalogů si vyhrazují právo

odkaz odmítnout, pokud ho neshledají jako vhodný k zařazení do databáze.

SPRÁVNÉ VYPLNĚNÍ FORMULÁŘE

Prvním krokem je obvykle výběr, zda se jedná o stránky komerční, či ne. Pokud web používáte k jakékoli výdělečné činnosti (nebo k její propagaci), zařaďte jej do komerční části.

Dále zadejte adresu (URL) stránek. Dejte pozor, abyste ji zadali skutečně správně, stránky s nefunkční adresou se okamžitě zamítají.

Nejdůležitějším, ale bohužel nejdůležitějším bodem je výběr správné sekce k zařazení odkazu. Přestože studováním stromu sekcí můžete strávit delší dobu, doporučujeme jej prozkoumat důkladně. Špatně zařazený odkaz totiž jako by v katalogu ani nebyl (nikdo ho nenajde). Pokud portál umožňuje zařazení do více kategorií najednou, zařaďte svůj web do co nejvíce relevantních sekcí.

Titulek (nadpis) by měl být co nejvýstižnější – např. jméno firmy, název webu (pokud existuje), jméno člověka v případě osobních stránek apod. Někteří uživatelé připisují na začátek nadpisu nesmyslná čísla nebo několik znaků „A“, protože se domnívají, že odkazy jsou řazeny podle

info

Odkaz v katalogu internetových stránek může být pro návštěvnost, a tedy i pro efekt webu velkým přínosem, proto se nevyplatí jeho vyplnění odbýt. Ideální je připravit si zmiňované položky do textového souboru a pak už je do registračních formulářů jen nakopírovat. Netřeba snad dodávat, že do čím více portálů svůj odkaz vložíte, tím lépe.

abecedy. Od tohoto principu se však již upustilo a weby podobných „podvodníků“ administrátoři zařadí na konec výpisu.

Poslední velmi důležitou položkou je popis. Ten by měl co nejstručněji, ale zároveň co nejvýstižněji charakterizovat stránky. Neměla by zde tedy chybět informace, kterému tématu se stránky věnují, co na nich lze nalézt, u komerčních webů informace o firmě/živnostníkovi, případně další důležité údaje. Naopak je nevhodné (a často to vede k zamítnutí odkazu) zařazovat do popisku informace zavádějící či nepravdivé, časově omezené (např. akční nabídky obchodů) nebo zbytečně podrobné (kupříkladu telefonní číslo u osobního webu) a všechny informace nějak zvýrazňovat (psaním velkým písmem, mnoha zbytečnými vykřičníky apod.).

Mají-li vaše stránky regionální charakter, vyberte příslušnou oblast republiky. U firem by region měl být udán vždy, pokud nemají celorepublikovou působnost (tj. pobočky alespoň ve třech regionech).

Je také vhodné zadat několik klíčových slov. Zvolte taková slova, která dané stránky opět co nejlépe charakterizují – jde o jejich

Registrační formulář odkazu na portálu Centrum.cz.

zaměření, název, jméno osoby/firmy, názvy nabízených služeb či produktů apod.

Nakonec nezapomeňte zadat kontaktní e-mail. Na ten vám budou zasílány informace o zpracování a zařazení odkazu. Často také slouží pro identifikaci, budete-li chtít časem nějaký údaj v katalogu změnit.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

Seznam.cz – nejstarší a nejznámější český katalog internetových stránek.

ve kterém jazyce je napsán, ve kterých prohlížečích ho lze zobrazit apod. Ale třeba i volba správné domény, rozvržení stránek, rychlost a spolehlivost serveru a další aspekty mají na jeho úspěšnost vliv.

Asi nejpodstatnějším parametrem je však to, co dělá internet internetem – jsou to odkazy vedoucí na daný web (resp. jejich počet). Skutečnost, že čím víc je takových odkazů, tím lépe, netřeba snad ani vysvětlovat. Úměrně s jejich počtem se totiž zvyšuje pravděpodobnost, že web navštíví více lidí a že více jich skutečně najde, co hledají.

INTERNETOVÉ PORTÁLY

Prvními místy, kam by člověk měl umístit odkaz na svůj web, jsou tzv. katalogy internetových stránek (slangově „portály“). To jsou servery, které shromažďují odkazy z celého internetu (některé se omezují na daný stát), ručně je kontrolují a třídí. Tím se zaručuje relevantnost takových odkazů a uživatelům, kteří něco hledají, to značně usnadňuje práci. Proto mnoho lidí považuje tyto servery za výchozí body internetu, a byla by tedy velká chyba, aby se z katalogu o vašich stránkách nedozvěděli. Navíc většina takových serverů poskytuje tuto službu zdarma. Pro úplnost by se slušelo vyjmenovat nejznámější české

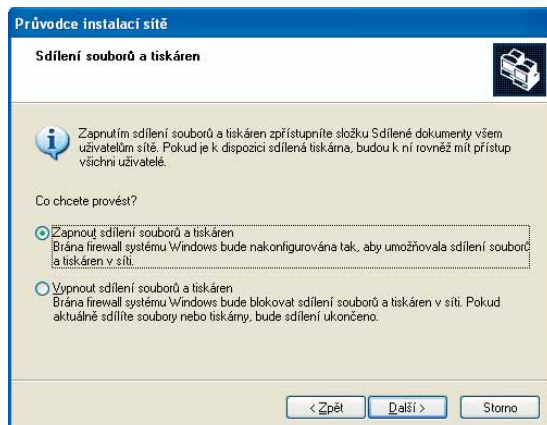
SDÍLÍME MEZI DOMÁCÍMI POČÍTAČI

Tentokrát se v rámci tématu *domácí síť* zaměříme na sdílení jedné tiskárny mezi více počítači a také na sdílení složek (souborů) na disku. Obé patří k základním důvodům, proč mezi sebou počítače vůbec propojovat.

PROPOJENÍ POČÍTAČŮ do malé domácí sítě jsme popsali na stranách 58–60 v čísle 24/2004 našeho časopisu. Předpokládáme tedy, že počítače již propojeny máte a úspěšně jste použili též *průvodce instalací sítě*. V tomto článku se budeme zabývat sdílením tiskárny a souborů mezi počítači. Připomeneme ještě, že sdílení *připojení k internetu* jsme již popsali v čísle 25/2004.

Budeme se věnovat přednostně systému Windows XP, neboť dříve rozšířená Windows 98 stále více ustupují do pozadí, v souvislosti s tím, jak si obměňujete své počítače. Je-li nějaká domácnost či malá kancelář vybavena více než jedním počítačem, je pravděpodobné, že na alespoň jednom z nich – tom novějším – Windows XP již jsou. Zaznamenali jsme i dotazy čtenářů týkající se sdílení prostředků připojených ke staršímu počítači s Windows 98 novějším počítačem s Windows XP, například sdílení internetového připojení poskytovaného počítačem s Windows 98. Zde je třeba si uvědomit, že Windows 98 coby starší a méně vyspělý systém nemusí být v roli hostitele dostatečně vybavena pro podporu novějších a složitějších Windows XP. Narazíte-li na potíže, můžete je zkusit vyřešit tím, že hostitelem učiníte počítač vybavený Windows XP.

Výhodou je také to, že k Windows XP nemusí být nikdo přihlášen – stačí počítač spustit k přihlašovací obrazovce, aby sdílené prostředky fungovaly. Z této obrazovky jej lze případně později i vypnout.

Obr. 1. Již v průvodci si můžete zapnout sdílení tiskáren; nasdíleny budou všechny, jež máte v počítači nainstalovány.

K Windows 98 se též nemusíte přihlásit, aby fungovaly prostředky v nich sdílené, ponechání přihlašovacího okna na obrazovce však v jejich případě neznamená, že by počítač a jeho soubory byly nějak chráněny před neoprávněným přístupem.

JAK SDÍLET TISKÁRNU

Zmíněný *průvodce instalací sítě* sám nastaví sdílení u všech již nainstalovaných tiskáren, jestliže kladně odpovíte na otázku na obrázku 1. Na ikonách tiskáren to pak poznáte – viz obrázek 2.

Také na ostatních počítačích můžete upravovat *vlastnosti* tiskárny, každý tak může tisknout s vlastním nastavením, které mu vyhovuje. Ve vlastnostech tiskárny na ostatních počítačích si možná všimnete volby *Nesdílet tuto tiskárnu*. Nedejte se tím zmást, sdílení se nastavuje na tom počítači, ke kterému je tiskárna fyzicky připojena (tedy nechcete-li z nějakého obskurního důvodu sdílenou tiskárnu sdílet dále).

Tiskárnu můžete k počítači připojit i po zprovoznění sítě; i *průvodce přidáním tiskárny* se dotáže na její sdílení (obr. 3). Následující okno průvodce vám nabídne vyplnění políček *umístění* a *komentář*. Vyplnění je nepovinné a slouží pouze k vaší orientaci. Windows obsah těchto políček pro sebe nepotřebují.

Kromě toho sdílení vždy snadno povolíte z *vlastností* tiskárny, z karty *Sdílení*. V místní nabídce, vyvolané kliknutím pravým tlačítkem na ikonu tiskárny, je položka

Sdílení, jež vede přímo na tuto kartu. Zde naleznete stejný dotaz, který položil i *průvodce*.

Je-li další stanicí počítač s **Windows 98**, sdílené tiskárny se samy od sebe mezi tiskárnami neobjeví. Musíte je přidat ručně. V *průvodci přidáním tiskárny* můžete zvolit *síťovou tiskárnu* (obr. 4). Alternativně můžete jít do *ostatních počítačů* a zde otevřít (dvojným kliknutím) ikonu počítače, ke kterému je sdílená tiskárna připojena. Na její ikonu pak můžete kliknout pravým tlačítkem a zvolit *Nainstalovat*. Ve Windows 98 žel musíte

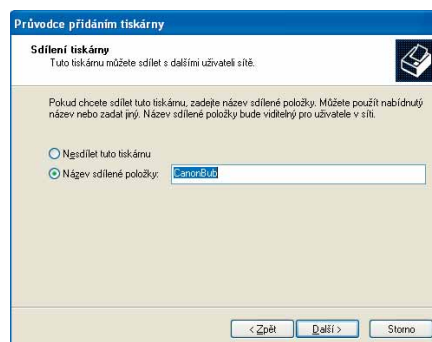
Obr. 2. Co poznáme z ikony.

Takto označená tiskárna je ve Windows výchozí: prostřednictvím výchozí tiskárny se bude tisknout pokaždé, kdy výslovně nevyberete jinou tiskárnu.

Ruka naznačuje sdílení.

tiskárně také přiřadit ovladač, ježto nemůže být totožný s ovladačem, který se používá ve Windows XP.

Zejména u novějších tiskáren nejspíše nebude ovladač součástí Windows 98 a budete jej muset dodat na disketě nebo na CD, případně si jej opatřit z webových

Obr. 3. Když přidáváte další tiskárnu, průvodce se sám dotáže, zda ji chcete sdílet. Jen je třeba určit jí nějaký název, nejlépe do osmi písmen. Průvodce jako výchozí nabídne zkratku, již sám z názvu tiskárny vytvořil; tu můžete upravit na něco vhodnějšího.

stránek výrobce (hledejte pod nadpisy *podpora/support* nebo *download*; dále hledejte podle modelu své tiskárny).

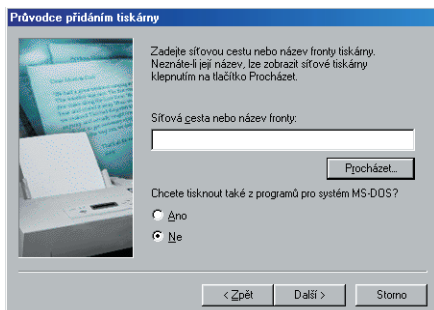
Tomu můžete předjet, jestliže ovladač pro Windows 98 přichystáte již na počítači, jenž tiskárnu poskytuje. Na obrázku 5 vidíte tlačítko **Další ovladače**. Když na něj kliknete, otevře se okno; v něm vyberte řádku s popisem *Windows 95, 98 nebo ME* a klikněte na OK (obr. 6). Potom však musíte tak jako tak dodat CD či disketu s příslušným ovladačem. Jako ten, kdo tiskárnu právě připojil k počítači, jej však spíše budete mít po ruce.

JAK SDÍLET SOUBORY

Sdílení souborů je vlastně sdílení složek – sdílení jednotlivých souborů by nemělo velký význam. K čemu jsou sdílené složky dobré? Můžete si tak v domácí síti vzájemně zpřístupnit určité soubory či zpřístupnit více uživatelům prostor na velkém disku.

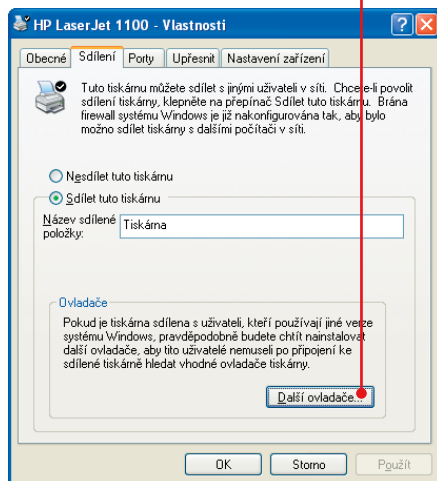
Sdílení prostředků je ostatně účelem zapojování počítačů do sítě a soubory jsou to, s čím na počítači nejčastěji pracujeme. Bez sítě bychom si je museli předávat na nějakých zapisovatelných nosičích (jako jsou disky, cédéčka, ...).

Průvodce instalací sítě sám od sebe nasdílí některé složky, které jsou k tomu již předurčeny, a to v případě, že mu to dovolíte (viz obr. 1). Jsou to *sdílené dokumenty* – nalez-

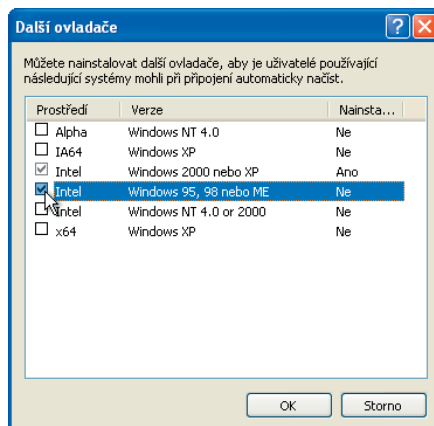
Obr. 4. Namísto vyplnění políčka *síťové cesty* můžete tiskárnu snadno vybrat po kliknutí na tlačítko **Procházet**.

Kliknutím sem můžete přichystat ovladače i pro systémy jiné, než jsou Windows XP.

Obr. 5. Karta *Sdílení* ve *vlastnostech* tiskárny

inzerce

Obr. 6. V seznamu podporovaných prostředí zaškrtněte řádek pro Windows 95, 98 a ME.

nete je ve složce *Tento počítač*. V nich jsou podsložky *Sdílená hudba* a *Sdílené obrázky*. Jakákoli další složka, kterou vytvoříte uvnitř složky sdílené, bude rovněž sdílena, aniž by to na její ikoně nebo v jejích vlastnostech bylo vidět.

V rámci udržení přehledné organizace souborů je pro běžné účely rozumné držet se tohoto umístění sdílených souborů. Co když však máte dobrý důvod sdílet jinou složku? V místní nabídce složky je položka *Sdílení a zabezpečení*, jež vede na kartu *Sdílení*

Tuto volbu lze zatrhnout pouze u složek ve *vašich dokumentech*. Ve Windows XP Home Edition a ve Windows XP se *zjednodušeným sdílením souborů* tím zabraňuje tomu, aby do vašich složek mohli jiní uživatelé téhož počítače.

Zatržením, nebo nezatržením této volby určujete, zda ostatní uživatelé budou moci soubory pouze číst, nebo také měnit, mazat či vytvářet nové.

Obr. 7. Takto vypadá ikona sdílené tiskárny na ostatních počítačích.

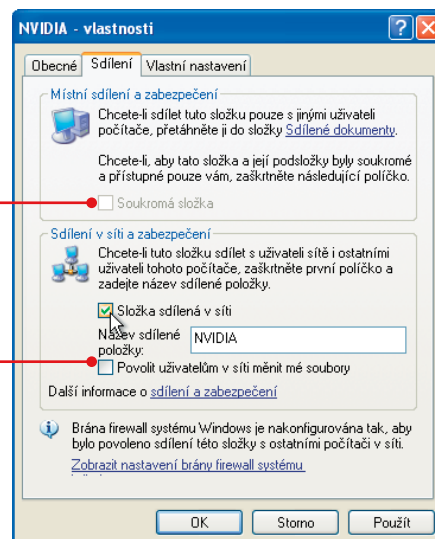
ve *vlastnostech* složky. Zde sdílení povolíte podle obrázku 8. Na druhém počítači pak složku naleznete v *místech v síti*. Po povolení jejího sdílení však chvíli trvá, než se zde objeví. Můžete si zkusit zobrazit *počítače ve skupině* a posléze otevřít příslušný počítač – tak zobrazíte všechny jeho sdílené prostředky.

Když dokoupíte nový velký disk, můžete jej nechat sdílet celý, jestliže na kartě *Sdílení* jeho *vlastností* nejprve odkliknete upozornění na rizika. Toto upozornění má však opodstatnění u disku se systémem (s Windows).

Obrázky a popisky se vztahují k Windows XP Home Edition. Ve verzi Professional jsou obdobné, pokud se používá *zjednodušené sdílení souborů* (nastavitelné v *možnostech složky* na kartě *Zobrazení*).

Na závěr vás upozorníme na možnost, jak ve Windows XP Home Edition docílit toho, aby ostatní uživatelé téhož počítače skutečně neměli přístup do vašich dokumentů. Zajistí to zatržení volby soukromá složka, jak je popsáno u obrázku 8.

-mjs

Obr. 8. Zatržením povolíte sdílení složky v síti, a to pod zvoleným názvem.

SNADNÉ OVLÁDÁNÍ A VÍCE FUNKCÍ PRO WINDOWS

Pokud již nějaký čas používáte operační systém Windows, jistě vás už napadlo, proč místo některých zbytečností neobsahují malé a užitečné funkce, které by používání systému zpříjemnily.

UŽ JSTE NAPŘÍKLAD NĚKDY POTŘEBOVALI doma nebo u kamaráda nechat jen krátký, ale viditelný vzkaz na počítači? Napsat jej na kus papíru je často velmi riskantní, stačí, aby lehce zafoukal vítr... Nebo máte problémy s tím, jak operační systém spouští programy při startu? Někdy je zase hodně těžké systém přinutit, aby dostatečně rychle nějaký nečinný program ukončil. K tomu přidejte vyladění Windows na vyšší rychlost, užitečný kalendář a mnoho dalších zlepšováků – na nich se pak rychle stanete závislími.

TECH-PRO UTILITIES COLLECTION

Balíček programů Tech-Pro je nás kandidát číslo jedna a jeho funkce jsou jednoduché, rychlé a hezké. Jedná se o kolekci malých užitečných programků pro Windows, jaké jste si vždy přáli. Všechny se navíc schovají v systémové liště (panel vedle hodin), aby nezabíraly místo na liště. Tam se objeví jen ty, které sami spustíte nebo nastavíte, aby se otevíraly při startu. Ke dvanácti programům obsaženým v instalaci se díky jednomu z nich dají stahovat další, protože výrobce produ-

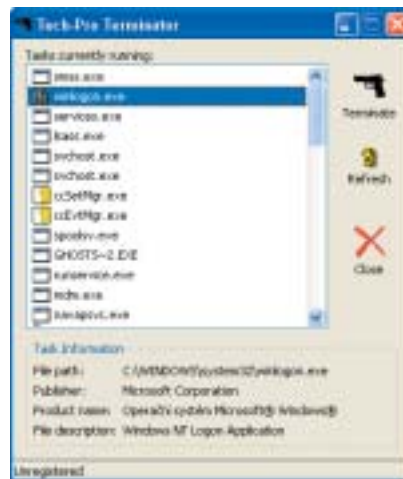
kuje další a další. Celý balíček je dokonce poskytován zdarma, funguje totiž na systému příspěvků. Když přispějete, dostanete registrační kód a program vás nebude zdržovat.

CALENDAR

Kalendář vyvoláte jedním kliknutím. Můžete si naplánovat nejružnější typy schůzek a budete mít stále přehled. Obyčejné schůzky se zobrazují den předem, rande či datum a výročí až celý týden před termínem. U schůzky si lze poznamenat čas a nastavit připomenutí události, a to buď v daný čas, nebo v různých intervalech od pěti minut až po hodinu předem. Připomenutí je možno zdůraznit vyvoláním okna a zahráním zvuku. Pro notorické zpozdilce se tento program může stát záchranným lanem. A pánové, díky vášnému upomínání na všechna důležitá výročí již do budoucna nebudete muset snášet výčitky svých drahých!

CLOCK SYNC

Jak napovídá název, máme tu co dělat se synchronizací času. Je to užitečná funkce nejen pro toho, komu si hodiny v počítači postavily hlavu. Pro unikátní přesnost se jedná o atomové hodiny, pracující na bázi kvantové fyziky. Například národní americká observatoř uvádí, že nepřesnost těchto hodin je asi jedna sekunda za šest milionů let. Na výběr je devět světových serverů s přesným časem atomových hodin. Synchronizace času může probíhat i automaticky v rozpětí tří až dvou set hodin. Stejně tak můžete synchronizaci spustit sami,

Program Tech-Pro vám pomůže při ukončování nečinných programů.

kdykoliv potřebujete. Při jejím průběhu se samozřejmě započítává veškeré zdržení, takže k nepřesnostem nedojde ani při velmi pomalém internetovém připojení.

QUICK UNINSTALL

Jde o nástroj pro rychlé, snadné a přehledné odinstalování programů. Usadí svou ikonu na ploše a po otevření bleskově zobrazí seznam nainstalovaných programů, aniž byste se museli někam dlouze proklikávat a čekat. Po kliknutí na daný program zobrazí jeho vydavatele, webovou stránku určenou pro podporu uživatelů (pokud taková existuje) a soubor zajišťující odinstalování. Stačí zvolit nepohodlný program a jedním kliknutím spustit proces jeho bezpečného odebrání.

STARTUP MANAGER

Šikovný nástroj pro ty, kteří nejsou spokojeni s tím, v jakém pořadí a které programy systém Windows při startu

TECH-PRO UTILITIES COLLECTION

<http://www.tech-pro.net>

SWITCH WINDOW

<http://www.desktopboosters.com>

Oba programy je možné stáhnout z PPK CD 4/2005.

info

spouští. Programy se přesunou z položky *Po spuštění* v nabídce *Start* do tohoto menu. Tam je možné měnit pořadí jejich spouštění, přičemž každý z nich dostane pět vteřin náskok, než dojde řada na další. Tím může uživatel zaměnit startovací běsnění systému za vyváženější a stabilnější start. Stejně tak lze spouštění programu při startu zakázat, nebo jej z tohoto seznamu zcela vymazat.

STICKY NOTES

Jsou to nalepovací poznámky, elektronická obdoba oněch klasických žlutých lepicích papírků na poznámky. Na jeden takový se vejde 512 znaků a můžete si jimi plochu doslova vytapetovat. Při vypnutí počítače se všechny poznámky uloží a příště je najdete tam, kde byly. Tak nepřijdete o žádnou důležitou připomínku.

STOPADS

Co určitě všichni uživatelé nesnáší, je množství otravných oken s reklamami a podobným obsahem. Taková okna navíc často na nereseriových stránkách vyvolají řetězovou reakci a udivený uživatel je někdy ani nestihne pozavírat. Tento užitečný program taková okna nekompromisně blokuje, aby se nedostala do rušivé akce. Program se aktualizuje jak pravidelně, tak na přání. Seznam nežádoucích adres má přes osmnáct tisíc položek a další se dají vkládat, nebo naopak odjímat. Uživatelé se

dokonce mohou podílet na zkvalitňování tohoto produktu. Pokud narazíte na obtěžující stránku (pop-up), kterou program nezná, můžete ji zapsat spolu se svou e-mailovou adresou do formuláře. Přidejte popis, proč by měla být blokována (např. nevhodný obsah), a formulář odešlete.

TECH-PRO SAFE

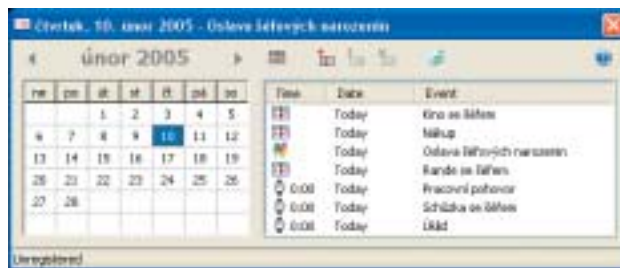
Jeho účelem je ukládat přihlašovací jména, hesla a webové adresy. Tím se vyhnete riskantnímu poznamenávání hesel na papírky – jediné heslo, které potřebujete, je heslo důležité pro tento program. Jen pozor, abyste heslo časem nezapomněli a nevyhořel vám počítač.

TERMINATOR

Tento program je vlastně jakýmsi „ukončovačem“. Zobrazuje seznam spuštěných procesů a informace o nich (pokud jsou dostupné) a také je dokáže bleskově ukončit. V případě, že některý program je bez odezvy, je taková funkce velmi cenná.

SWITCH WINDOW

Windows se snaží zpříjemnit uživateli ovládání, ale v některých směrech stále

V kalendáři si můžete naplánovat několik schůzek dopředu.

zaostává. Idea přepínání mezi okny pomocí kombinace tlačítek *Alt+Tab* není špatná. Problém nastává tehdy, když máte otevřeno více než pět oken. Tehdy připadne na každé z nich na panelu nástrojů méně místa a popisky oken se natolik zkrátí, že už vlastně o ničem nevypovídají. V takovém případě buď panel nástrojů stále roztahujte, nebo si nainstalujte tento prográmk. Je malý a při instalaci se integruje do Windows. Pravým kliknutím na *plochu* pak kromě standardních voleb přibude i tato volba. Když na ni najeďte myší, otevře se plný a hlavně přehledný výpis všech otevřených oken, navíc seřazených pod sebou. Levým kliknutím přepnete do daného okna. Podržením klávesy *Ctrl* a současným kliknutím pravým tlačítkem na dané okno ve výpisu je zase můžete zavírat. Program se nabízí ve dvou jazykových verzích, anglické a ruské, takže žádná generace u nás by neměla přijít zkrátka.

Michal Slovák

OCHRAŇTE SVŮJ POČÍTAČ

Viry, viry, viry. Bohužel se staly realitou počítačového světa. A uživatelé jsou nuceni k obraně. Jedním z mocných štítů jsou antivirové programy. Podíváme se na program PC-cillin. Mezi jeho výhody patří to, že svou práci umí, mezi nevýhody pak to, že se s uživatelem baví pouze v angličtině.

OCHRANA POČÍTAČE před útoky z internetu je velmi žhavé téma. Mnoho uživatelů se již bolestivě přesvědčilo, že se nevyplatí ji podceňovat. Kdo se však má v množství ochranných programů a užitit vyznat? Jednou z nejlepších voleb jsou „bezpečnostní balíky“ – komplexní soubory softwaru pro ochranu vašeho počítače. Představme si jeden z nich – PC-cillin Internet Security 2005.

Výrobce vtipně zvolený název programu, ne nepodobný známému léku, může být trochu zavádějící. Ochrana počítače totiž spočívá hlavně v prevenci. Tu ale PC-cillin zvládá více než dobře. Ale popořadě...

INSTALACE

Už s prvním otevřeným oknem se projeví asi jediný, leč pro někoho závažný nedostatek tohoto produktu – je distribuován pouze v anglické jazykové verzi. Instalace sama je velmi jednoduchá. Pouze několikrát kliknete na tlačítko Next (Další) a zadáte sériové číslo. Před tímto procesem ale program poprvé dokáže, že to s bezpečností myslí vážně. Proveďte test, aby se instaloval do „čistého“ operačního systému. To sice celý proces prodlouží, ale o smyslu této проверки nelze polemizovat.

Po dokončení instalace je nutné počítač restartovat. Poté se již bude program automaticky spouštět při každém startu systému,

což poznáte podle ikonky v pravém dolním rohu obrazovky. Nutno ještě podotknout, že PC-cillin pozorovatelně nezpomalil ani slabší počítač, což u takto rozsáhlého balíku lze chápat jako plus.

CO PROGRAM NABÍZÍ?

V první řadě je nutno vyzdvihnout pěkně, ale hlavně přehledně a intuitivně ztvárněné okno programu a dále standardní konfiguraci. PC-cillin je nastaven tak, aby bez jakéhokoli zásahu uživatele fungovala spolehlivě většina jeho částí (všechny důležité).

V hlavním okně programu naleznete několik tlačítek. Tři úzká modrá v horní části spustí antivirový, resp. antispywarový test a automatickou aktualizaci. Pod zeleným tlačítkem Help (Pomoc) naleznete dle zvyklostí nápovědu k programu (bohužel opět v angličtině) a odkazy na různé části stránek výrobce (které jsou oproti očekávání částečně v češtině).

Pro mírně pokročilejší uživatele je určeno šest tlačítek po levé straně okna aplikace. Pojďme si o volbách pod nimi skrytých povědět podrobněji:

Summary

Pod volbou Shrnutí se můžete dozvědět, které části balíku jsou aktivní a které ne, dále pak podrobné informace o činnosti

antivirového programu a v neposlední řadě zde naleznete také tzv. logy – podrobné informace o tom, co a kdy program vykonal/čemu zabránil. Naleznete zde také důležité tlačítko pro odpojení počítače z internetu.

System

Část Systém obsahuje asi nejvíce nastavení. Zkušenější uživatelé si zde mohou nakonfigurovat, co a kde (ne)bude program testovat a hledat. Pro začátečníky je asi nejvhodnější si této části nevšímát.

PC-CILLIN INTERNET SECURITY 2005

info

Výrobce: Trend Micro, Inc.

Cena: 59 € (cca 1800 Kč).

Jazyk: pouze anglicky.

Oficiální stránka: <http://www.trendmicro-europe.com/>.

Testování systému na přítomnost virů.

E-mail

Zde si můžete nastavit testování příchozích a ochozích e-mailů, zda neobsahují viry, kontrolu stahovaných příloh z webmailového rozhraní a neméně užitečný antispamový filtr.

Network Control

Položka Síťová nastavení zastřešuje blokování nevhodných internetových adres (ochrana dětí před pornostránkami apod.), dále zde můžete nastavit, která citlivá data nesmí počítač opustit (jméno, telefonní číslo aj.), a zabezpečení domácí sítě (nastavení je chráněno heslem).

Network Security

Volba Síťová bezpečnost obsahuje konfiguraci nezbytného osobního firewallu, detekci útoků síťových virů (tzv. červů) a ochranu proti neoprávněnému vstupu do bezdrátové sítě.

Updates and Registration

Pod posledním tlačítkem naleznete nastavení aktualizací, registrační údaje programu a zajímavou položkou je také možnost vypnout informační okna, vyskakující v pravém dolním rohu obrazovky.

ZÁVĚREM

Program PC-cillin se nám velmi líbil – za přijatelnou cenu nabídne uživateli spolehlivou komplexní ochranu počítače, a to se snadným ovládáním a častou aktualizací. Jediná výtka směřuje k chybějící lokalizaci do českého jazyka.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

Hlavní okno programu.

HRY ZDARMA NA CD

Pokud vás nelákají komerčně prodávané hry a chcete si občas na chvíli oddechnout, jistě uvítáte dvě zajímavé bezplatné hry.

NA CD PŘILOŽENÉM k tomuto vydání najdete dvě freewarové hry. První z nich se nazývá Stronghold: Castle attack 2 a je určena jen pro jednoho hráče, druhá nese název Praelior a lze ji hrát i proti lidskému soupeři.

Krátce si obě hry představíme:

STRONGHOLD: CASTLE ATTACK 2

Castle attack 2 je freewarová hra, kterou vydává vývojářský tým Firefly Studios jako reklamu na svou novou hru Stronghold 2. Vaším úkolem je bránit rozestavěnou pevnost tak dlouho, dokud se vám nepodaří její stavbu dokončit.

K dispozici máte celkem šest mužů a ty můžete libovolně dělit mezi obranu hradeb a stavbu pevnosti. Na vaše hradby budou z pravé strany útočit nepřátelští vojáci. Snažte se je zlikvidovat dřív, než se dostanou příliš blízko; kdyby se tak stalo, začali by poškozovat hradby a postupně by se mohli probíjet až k pevnosti, což by znamenalo vaši prohru.

ZABRAŇTE NEPŘÍTELÍ V POSTUPU

A jak lze nepřátelským vojákům zabránit v postupu? K tomu slouží vaši lučištníci. Salvu vypustíte pomocí mezerníku a úhel, pod kterým šípy vyletí, můžete upravit levou a pravou kurzorovou šipkou.

Důležitou taktickou volbou je určit, kolik lidí poslat na hradby a kolik jich nechat na stavbě hradu. Muže na hradbu pošlete stiskem horní kurzorové šipky, na stavbu ho stáhnete stiskem dolní šipky.

Pokud půjde do tuhého, můžete v každé úrovni využít

jednu ze tří obléhacích zbraní. Kameny (klávesa X) zlikvidují všechny vojáky v pravé části obrazovky; hořící olej (klávesa Z) zabije všechny jednotky u hradeb a nejsilnější zbraň, hořící klády (klávesa C), zlikviduje všechny nepřátele na obrazovce.

Pokud získáte více než 100 000 bodů, můžete se zařadit na veřejný internetový seznam nejlepších hráčů hry Castle attack 2 a zároveň si prohlédnout, kolikátí jste v aktuálním žebříčku.

PRaelIOR

V Praelioru jde o bitvu mezi dvěma hradby. Pod oběma pevnostmi vidíte stav jejich stability (fort health) a prohrává ta strana, jejíž hrad jako první klesne s touto hodnotou na nulu.

K poškození pevnosti je zapotřebí vojáků; zadarmo však ani kuře nhrabe, a tak nezbyvá než vypravit se do místního údolí pro suroviny. Ty fungují v Praelioru tři: dřevo, jídlo a zlato. První dvě musíte získat v údolí, naproti tomu zlato lze získat jedině přeměnou z dřeva a jídla (ať už takový proces probíhá jakkoli).

Ve hře Castle Attack 2 bráníte pevnost jen s pomocí lučištníků.

Ve hře Praelior se hráči snaží zbořit hrad svého soupeře.

Ke sběru surovin slouží první dvě jednotky, tedy lovec a dřevorubec. Jakmile je vytvoříte, budou postupovat směrem doprava, dokud nenarazí na zajímavý objekt. V ten okamžik se onoho předmětu hbitě zmocní a utíkají s ním zpět do pevnosti a vy tak získáte danou surovinu.

Jakmile máte dost surovin, můžete vytvářet vojáky. Voják se chová stejně jako lovec nebo dřevorubec, a tudíž prostě postupuje slepě doprava, až k nepřátelskému hradu. Pokud se dvě nepřátelské jednotky setkají a jedna z nich je silnější (jezdec je silnější než rytíř, ten zase silnější než kopiník a ten ještě silnější než oba druhy dělníků), ta slabší z nich na místě umírá. Setkají-li se dvě jednotky stejné síly, umírají hrdinskou smrtí obě.

Pokud se kterémukoliv vojákovi podaří dojít až k nepřátelskému hradu, poškodí do určité míry jeho hradby a sám umírá.

Kromě dělníků a vojáků můžete suroviny využít i na stavbu několika zajímavostí. Katapult vystřelí náhodně směrem k nepřátelskému hradu a ne vždycky se strefí tak, jak byste si přáli; když se vás ale drží štěstí, stabilita nepřátelského hradu se značně sníží. Pokud postavíte bránu, zastaví se o ni všechny nepřátelské jednotky, a než se dokážou probíjet až k vašemu hradu, musí nejprve zbořit bránu.

Hru můžete ovládat buď myší, nebo klávesnicí. Myši stačí kliknout na ikonu té jednotky, kterou chcete zrovna postavit; na klávesnici je potřeba stisknout odpovídající číslo (počítáno zleva doprava, u žlutého hradu pak trochu náročněji zprava doleva). Při hře dvou hráčů ovládá modrý hráč svou tvorbu jednotek čísly na levé straně klávesnice a žlutý hráč čísly na numerické klávesnici vpravo od kurzorových šipek.

-maz

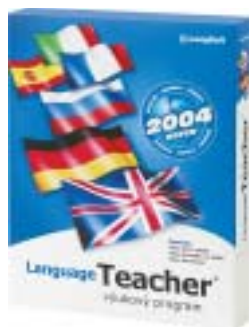

PŘEKLADY SNADNO A RYCHLE

Pět úspěšných luštitelů dnešní křížovky se může těšit na jazykové programy od společnosti Langsoft.

FIRMA LANGSOFT, s. r. o., vyrábí elektronické slovníky a překladače PC Translator a programy Language Teacher pro výuku cizích jazyků.

Kontakt:
LangSoft, s. r. o., Mezi Újezdy 225, 687 52 Korytná
tel.: 572 693 155, 572 693 578
fax: 572 694 004

Objednávky i veškeré dotazy ohledně cen nabízených produktů zasílejte na e-mail: info@langsoft.cz, obchod@langsoft.cz.

DNEŠNÍ OTÁZKA:

soutěž

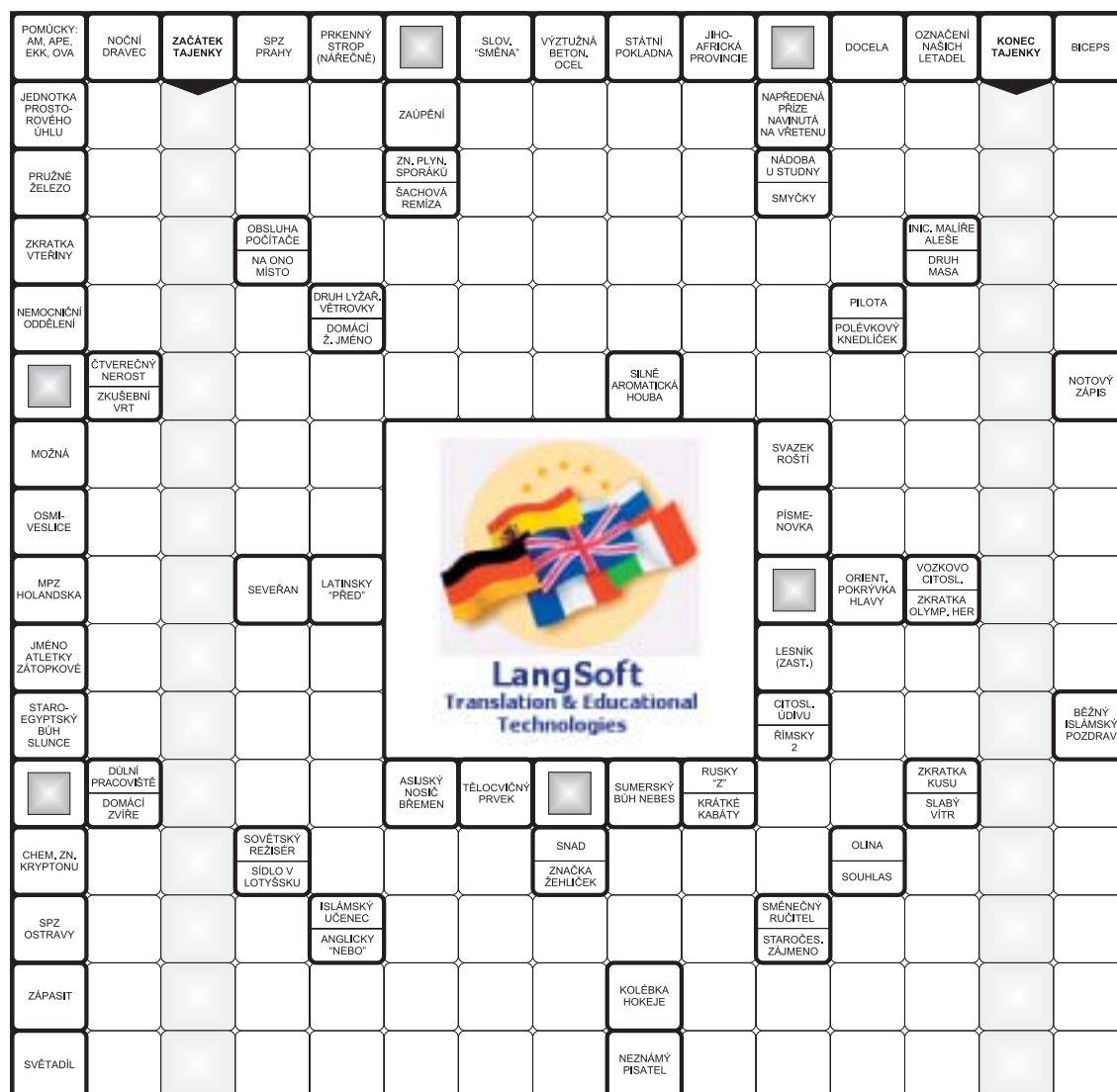
Jaký je celkový počet slov v ruské verzi programu PC Translator?

a) 500 000, b) 550 000, c) více než dva miliony.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 18. března 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Langsoft** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu krizovka04@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 7/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK04*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**. Slovo Vogel oddělte od příznaku PK04 mezerou. Příznak PK04, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost Net-Kit, s. r. o. **Infolinka: +420 284 820 470**.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 1/2005** zní: Nová řada výukových programů společnosti Terasoft nazvaná Začínáme s... obsahuje šest titulů (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 1** zní: Začínáme s vlastivědou.

Ceny – výukové programy od společnosti Terasoft – vyhrávají: Jana Martinková z Huslenek, Martin Šifta z Dlouhé Lhoty, Tereza Bobčíková z Uherského Hradiště a Václav Mika ze Zbúchu.

Blahopřejeme!

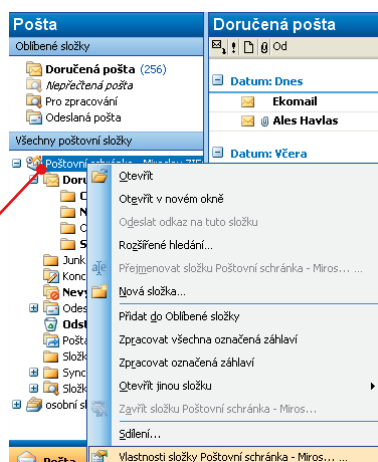
NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Jak v Outlooku 2003 zjistím velikost uložených dat v poštovní schránce?

V podokně s obsahem schránky klikněte pravým tlačítkem myši na položku **Poštovní schránka** a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti poštovní schránky** (obr. 1).

V dialogovém okně klikněte na tlačítko **Velikost složky**; tím zobrazíte seznam položek schránky spolu s údajem o jejich velikosti.

Klikněte pravým tlačítkem na položku **Poštovní schránka**.

Obr. 1

Microsoft Excel obsahuje editor jazyka Visual Basic. Chtěl bych se zeptat na příkaz, kterým by bylo možné spustit určitý formulář. Co mám napsat do události otevření sešitu, aby se mi rovnou spustil formulář?

Do části ThisWorkbook (u verzí XP a 2003 záleží na tom, kterou verzi Excelu používáte – může zde být i TentoSešit) napište následující kód:

```
Private Sub Workbook_Open()  
    FormUvod.Show  
End Sub
```

Slova **FormUvod** budou nahrazena vašim názvem formuláře, který chcete při spuštění sešitu zobrazit.

Marie Franců

V příloze zasílám kousek souboru, v jehož hlavičce nemohu nově zformátovat (orámovat) hlavičkové buňky B1:E1.

Při sledu **Označit buňku, Formát, Buňky** se neotevře formátovací okno – marně hledám v knihách i v nápovědě!

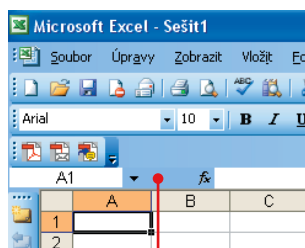
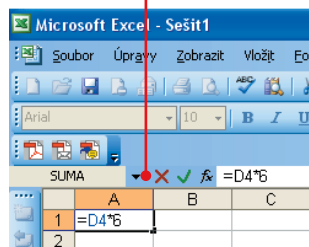
Těžko lze určit, proč přesně se formátovací okno neotevřelo, nebo zda se neotevřelo jen zjednodušené formátovací okno s možností změny písma. Pravděpodobně byla chyba v tom, že jste neukončil editaci nějaké buňky. Na první pohled se to pozná podle řádku vzorců; pokud zde máte před tlačítkem „fx“ ještě červený křížek a zelenou fajfku, pak je někde nepotvrzená (neukončená) buňka, která pak nedovolí zobrazit plné formátovací okno (obr. 2). Po potvrzení kliknutím na zelenou fajfku se buňka ukončí a vše by mělo být v pořádku (obr. 3).

Jestliže se formátovací okno vůbec neotevřívá, pak by mohlo jít ještě o zamčený list v rámci sešitu. Ten byste pak musel nejprve odemknout. Pak by formátování již mělo být v pořádku.

Marie Franců

Tyto symboly ukazují, že Excel je v režimu editace buňky.

Obr. 2

Obr. 3

Je-li tato část prázdná, je Excel připraven k editaci buňky.

Zálohuji data a chci si uložit i seznam oblíbených stránek. Kde je uložen?

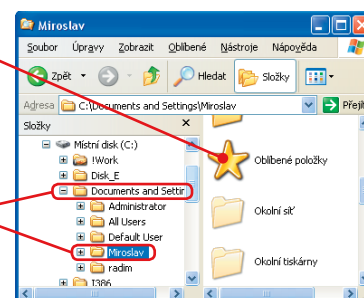
Na disku C:\ vyhledejte složku **Documents and Settings** a v jejím obsahu svoje uživatelské jméno (obr. 4).

V obsahu této složky vyhledejte složku **Oblíbené položky** a její obsah zálohujte.

-mzi

Obsah této složky zálohujte.

V obsahu složky **Documents and Settings** vyhledejte složku se svým uživatelským jménem.

Obr. 4

Po instalaci MS Office 2003 se v zápatí stránky zobrazují názvy polí, a ne čísla stránek.

Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě **Zobrazení**.

Vyhledejte položku **Kódy polí** a zrušte u ní zaškrtnutí.

Chcete-li změnit způsob zobrazení pole pouze v otevřeném dokumentu, klikněte na pole pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte položku **Přepnout zobrazení polí**.

V případě, že pole je v záhlaví či v zápatí stránky, je třeba nejprve přejít k editaci záhlaví/zápatí.

-mzi

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

**39,80 Kč
za výtisk**

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (www.ppk.cz);
- e-mailem na adresu abonence@ppk.cz;
- faxem na číslo +420 225 018 900;
- odesláním objednáčního lístku z časopisu na adresu vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zasláné složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrtátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 – 13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklama předplatného lze uplatnit na tel. číslo (v pracovní dny 8 – 16 hodin):
+420 225 018 942,
e-mailem (abonence@ppk.cz)
nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adresu dobirky@ppk.cz,
tel.: +420 225 018 948,
poštou na adrese:
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

**počítač
pro každého**

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu: V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., odd. iné formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- ☐ Poštovní poukázkou „A-V“, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
- ☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohli být zaslány správně vyplněný daňový doklad. Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz. Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO (zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč/1600 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – počítač) za 995 Kč/1600 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč/1450 Sk
- ☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 480 Kč/768 Sk

Objednávám od čísla Počet kusů každého čísla 4/05

(Objednávat lze od čísla 6/05 nebo pozdějších.) Kupon je platný pouze do 7. 3. 2005

- ☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1
- ☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis můžete uhradit přímo složenkou typu C. Paličkovým písmem vyplňte složenku, suma musí zodpovedat cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a složenky typu C zasielajte na adresu: MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5 tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu: Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., oddelenie iné formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73 fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrasso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 8. BŘEZNA 2005

PPK CD 05/2005

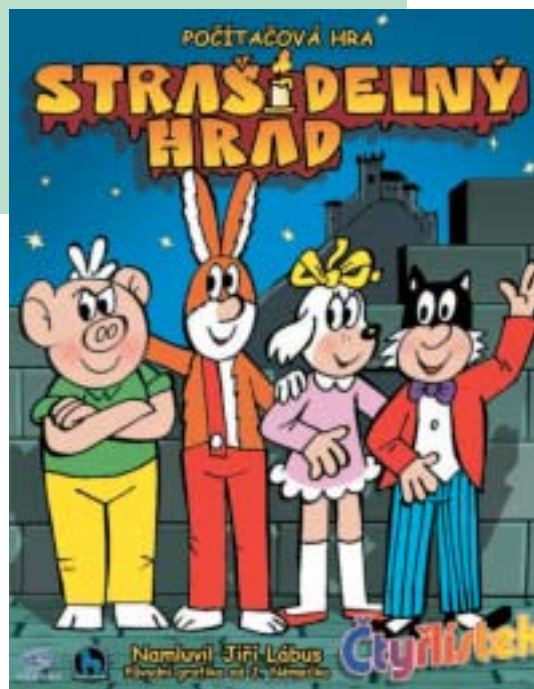
Na příštím ceděčku na vás čeká plná verze hry „Čtyřlístek – Strašidelný hrad“. Jde o dobrodružnou hru, ve které jsou hlavními hrdiny známé postavičky z kresleného časopisu Čtyřlístek. Dále pro vás připravujeme sbírku kvalitních programů – tentokrát se zaměříme na programy pro domácí kancelář.

SNADNÉ VOLÁNÍ PŘES INTERNET

Pokud se bojíte, že k telefonování prostřednictvím internetu potřebujete složité programy a vybavení, pak vás příště přesvědčíme o opaku. Stačí vám totiž sluchátka s mikrofonom, přiměřené připojení a hlavně skvělý program Skype, který vám příště představíme.

TEST LEVNÝCH PC

Do příštího vydání PPK připravujeme test osobních počítačů, které za nízkou cenu nabízejí velmi dobrou výbavu a výkon.

SEZNAM INZERENTŮ

BMI, Praha	47
ČIGLER Software, Brno	3
DELTA CZ, Praha	5
DIGITANIA, Praha	4. obálka
DXT ComputerS, Praha	13
ELAP, Praha	17
eSko, Brno	7
EXAC, Praha	18
EXPONET, Praha	48
FINCOM International, Hradec Králové	41
GRISOFT, Brno	43
HAMA, Brno	37
IMPACT Computers, Praha	3. obálka
OLYMPUS, Mnichov	2. obálka
OSKAR Mobil, Praha	15
T-MOBILE, Praha	11
TERASOFT, Hořovice	45

čtrnáctideník
počítač
pro každého

Toto číslo vyšlo 22. 2. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda
Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer
Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce
(redakce@ppk.cz):
Norbert Gulevič, Marek Janouš,
Jan Jírovec, Michaela Kadlecová,
Martin Semrád, Richard
Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett,
Helena Bodláková

Foto: Martin Tryšček

Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Aleš Havlas, Petr
Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam
Nosek, Milan Pola, Tomáš Příbýl,
Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil,
Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda
Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946,
225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonance@ppk.cz

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. Box 17,
850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183,
830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce
(inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 500

Počet výtisků prodaného
nákladu ověřuje: ABC ČR, Na
Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť
dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda
Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství Vogel Burda
Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy DV Magazine,
CHIP, LEVEL, Svět DVD,
MEDIASHOP, PlayStation 2
Oficiální Magazin-CZ,
Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese
Na Florenci 19,
110 00 Praha 1,
recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou
správnost příspěvku ručí autor.
Právní režim autorských děl
nabídnutých redakci se řídí
zejména autorským zákonem
č. 121/2000 Sb. a dalšími
českými právními normami.
Rukopisy redakce nevrací.
V případě přijetí díla
k uveřejnění redakce autora
o této skutečnosti uvědomí.
Tím nabývá vydavatel
práva k šíření přijatého díla
časopiseckou formou včetně
možnosti zveřejnění na WWW
stránkách časopisu, vydání na
CD-ROM nebo jiným způsobem

v elektronické podobě.
Autorská odměna bude
poskytnuta jednorázově do pěti
týdnů po prvním uveřejnění
příspěvku ve výši určené
interním sazebníkem a zahrne
i odměnu za případné vydání
díla v elektronické podobě.
Všechna práva k uveřejněnému
dílu jsou vyhrazena. Přetisk,
přepřevádění, překlad do jiného
jazyka a jiné užití díla nebo
jeho části, jakož i zařazení díla
do jiného díla (souborného,
spojení s dílem jiným, zařazení
do jakékoli formy elektronické
publikace ap.) bez souhlasu
vydavatele jsou zakázány.
Autorské právo k časopisu
a navazujícím elektronickým
publikacím vykonává
vydavatel.